

Наталя Будна, Марко Беденко

МАТЕМАТИКА

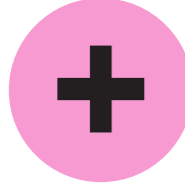
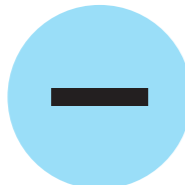
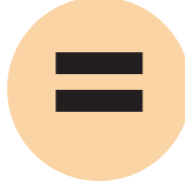

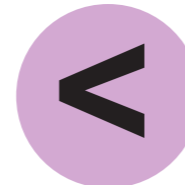

клас

СКЛАД ЧИСЛА

1 	2 	3 	
4 	5 	6 	7
8 	9 	10 	

3 1 2 2 1	4 1 3 2 2 3 1	5 1 4 2 3 3 2 4 1	6 1 5 2 4 3 3 4 2 5 1
7 1 6 2 5 3 4 4 3 5 2 6 1	8 1 7 2 6 3 5 4 4 5 3 6 2 7 1	9 1 8 2 7 3 6 4 5 5 4 6 3 7 2 8 1	10 1 9 2 8 3 7 4 6 5 5 6 4 7 3 8 2 9 1

ПЕРЕСТАВНИЙ ЗАКОН ДОДАВАННЯ

$a + b = b + a$

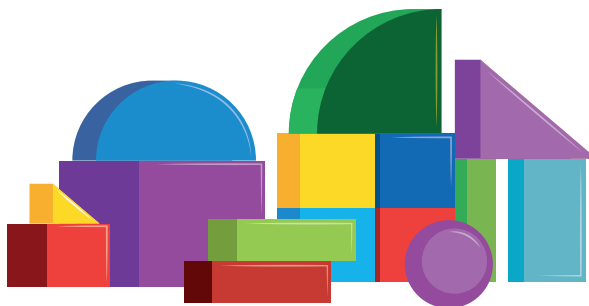
$5 + 4 = 4 + 5$

Наталя Будна
Марко Беденко

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН
2025

УДК 51(075.2)
Б 90

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025, № 345)

Підручник створено за Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом О. Я. Савченко

Будна Н. О.

Б 90 Математика : підручник для 1 кл. закладів загальн. середн. освіти. / Н. О. Будна, М. В. Беденко. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2025. — 120 с. : іл.

ISBN 978-966-10-9067-4

Підручник за своїм змістом відповідає Державному стандарту початкової освіти та Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О. Я. Савченко.

Для учнів та учениць 1 класу.

УДК 51(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

<https://edodatok.com/9067-4/>

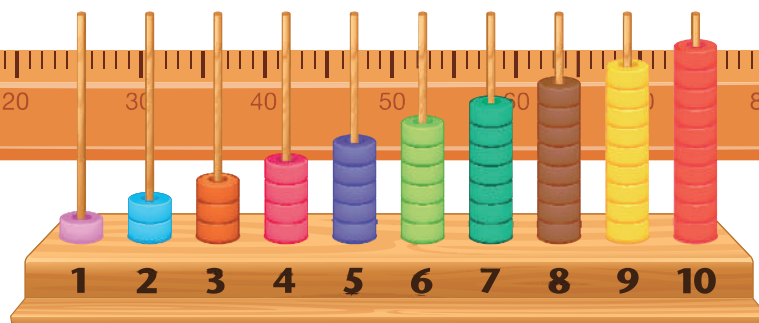
Дорогий першокласнику! Дорога першокласнице!

Запрошуємо тебе в захопливу мандрівку Країною Математики. На шляху до знань твоїм вірним другом і порадником стане цей підручник. Він допоможе тобі засвоїти числа першого десятка, ознайомить із діями додавання та віднімання і назвами компонентів цих дій, підкаже, як складати й обчислювати вирази за малянками. Ти дізнаєшся, що таке задача, з яких елементів вона складається, які бувають типи задач та як їх розв'язувати. Також вивчиш таблиці додавання і віднімання в межах 10, опануєш лічбу від 11 до 100, будеш порівнювати числа першої сотні та виконувати з ними арифметичні дії, вимірювати і креслити відрізки й геометричні фігури.

На сторінках підручника ти побачиш незвичайні завдання, зміст яких закодовано. Скануй код камерою гаджета — і уважно слухай, міркуй та роби висновки.

Зорієнтуватись у типах завдань тобі допоможуть умовні позначення.

Бажаємо успіхів!

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

— запам'ятай

— виконай за допомогою лічильного матеріалу

— робота в парах або групах

— порівняй

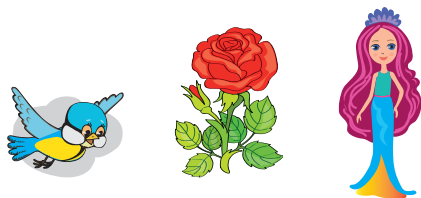
— кругові вирази

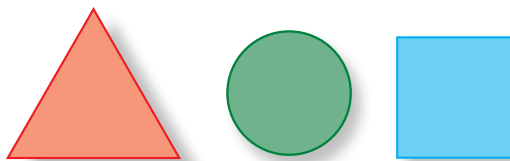
— творче завдання

ВЛАСТИВОСТІ ТА ВІДНОШЕННЯ

1.

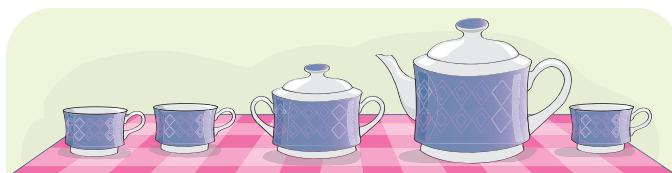

Це предмети,
або об'єкти.

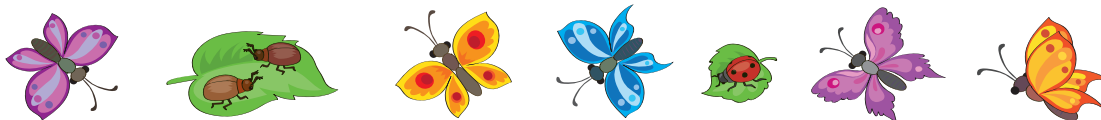

Це фігури:
трикутник, квадрат, круг.

2. Скільки предметів посуду на столі? Скільки різновидів посуду? Скільки чашок?

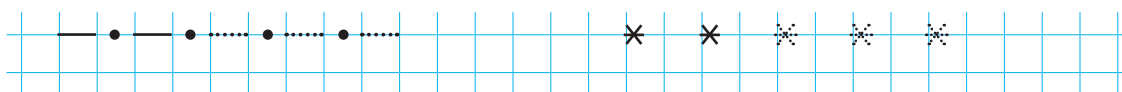
3. Скільки метеликів на малюнку? Скільки жуків? Скільки червоних комах?

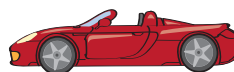
4. Скільки трикутників? Скільки кругів? Скільки квадратів? Скільки червоних фігур? Скільки синіх? Скільки зелених?

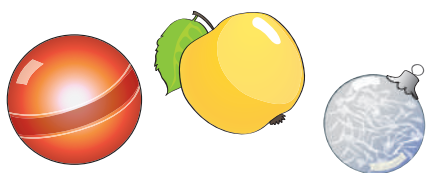
5. Відтвори графічні зображення в зошиті.

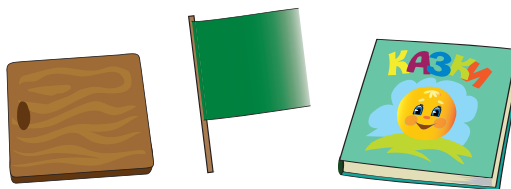
6.

1.

Це предмети
круглої форми.

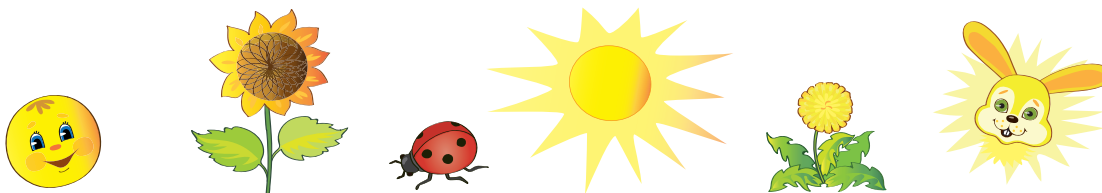

Це предмети
квадратної форми.

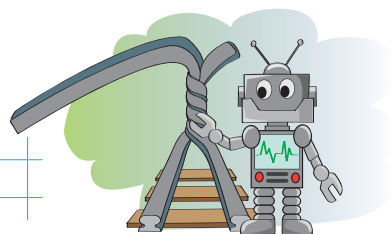
2. За якими ознаками схожі ці автомобілі? За якими ознаками вони відрізняються?

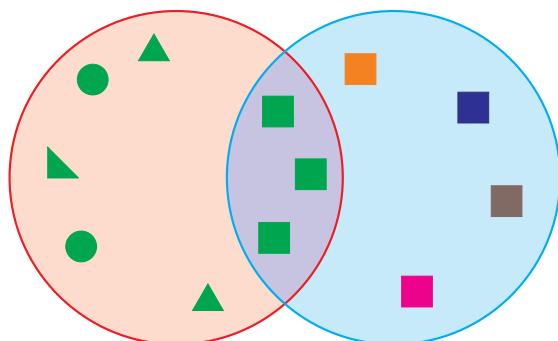
3. Чим схожі та чим відрізняються зображені предмети?

4. Що поміняв робот у рейках: колір чи форму?

6.

1. Де мишенят менше? Де більше? Де порівну?

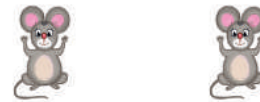
Менше

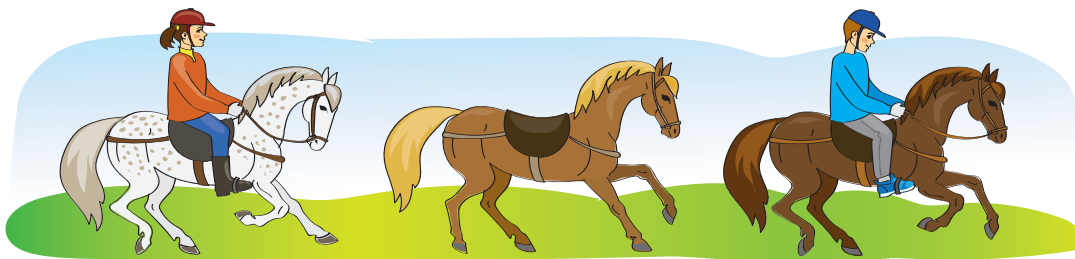
Більше

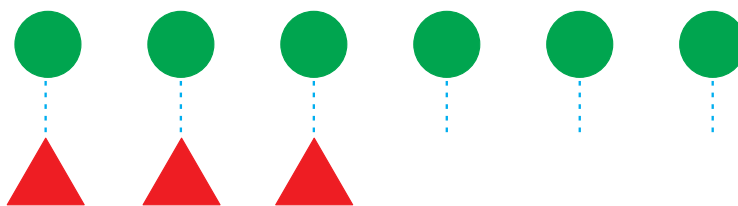
Дорівнює

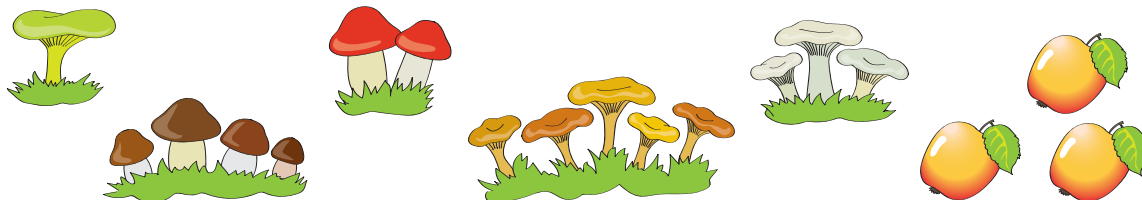
2. Кого більше: коней чи вершників? Чому?

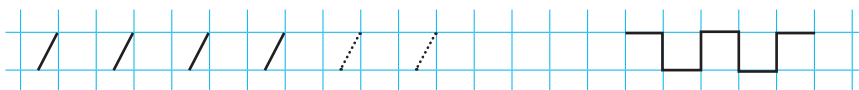
3. Яких фігур менше? Чому ти так думаєш? На скільки менше?

4. Полічи грибочки кожного кольору. Яких грибочків більше: зелених чи червоних? Жовтих чи коричневих? Яких грибочків стільки ж, скільки яблук?

5.

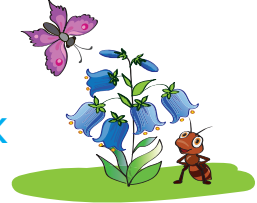
6.

1.

Метелик **над**
квіточкою.
Мураха **під**
квіточкою.

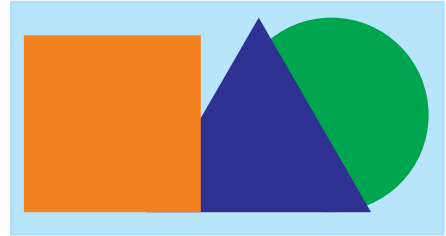

Автобус їде **попереду** легкової машини,
екскаватор — **позаду** таксі, а таксі — **між**
вантажівкою та екскаватором.

2.

На скло наклеїли картонні фігури: круг, квадрат, трикутник. Яку фігуру наклеїли першою? Другою? Третьою? Яка фігура опинилася ближче до нас? Далі від нас? Між іншими фігурами?

3.

Скільки птахів на дереві? Скільки над деревом? Знайди і полічи птахів, які сидять на землі. Скільки птахів літає?

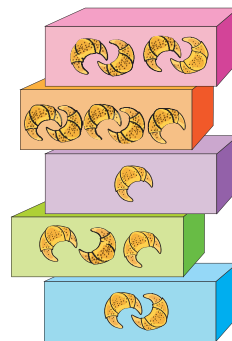
4.

5.

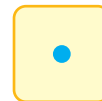
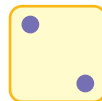
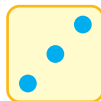
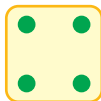
1. Коробка з чотирма круасанами розташована **вище** від усіх коробок, а коробка з двома круасанами — **нижче** від усіх коробок.

Дві білочки сидять під синьою парасолькою **зліва** від ялинки, а одна білочка під жовтою парасолькою — **справа** від ялинки.

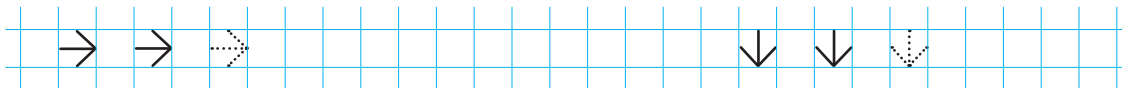
2. На малюнку зображені грані кубика. Скільки крапочок на крайній зліва грані? На якій грані крапочок більше? Чому ти так думаєш?

3. У який бік рухаються чоловічки? Чоловічок якого кольору повинен іти за крайнім зліва чоловічком?

4.

5.

1.

Усі учні прийшли на урок. Кожна дитина має підручник «Математика». Усі, крім Олега, читають.

2. Чи кожне каченя має головний убір? Чи всі каченята в кашкетах? Що на голові у решти каченят? Якого кольору кожна хустинка? Полічи всі кашкети, крім червоних.

3. Скільки на малюнку фігур? Полічи всі фігури, крім кругів. Чи можна сказати, що кожна зображена фігура червоного кольору?

4.

1.

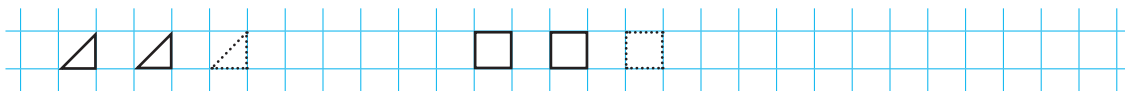

Зелена смужка **найдовша** і **найвужча**. Синя та блакитна смужки **однакові** за довжиною і шириною. Жовта смужка **найкоротша**.

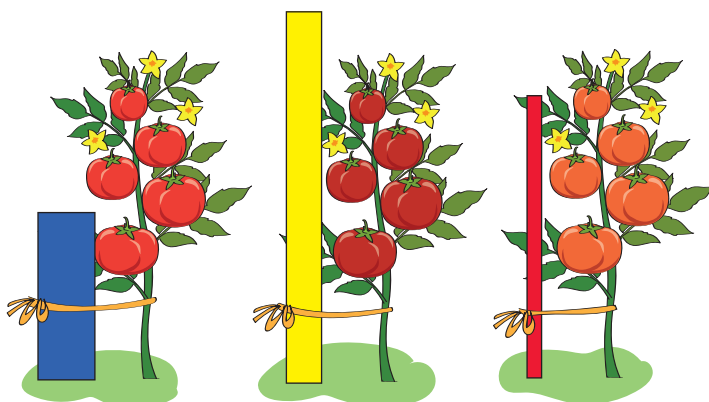
2. Розглянь малюнок. Куди веде широка доріжка? А вузька? Яка доріжка довша? Яка коротша?

3.

4.

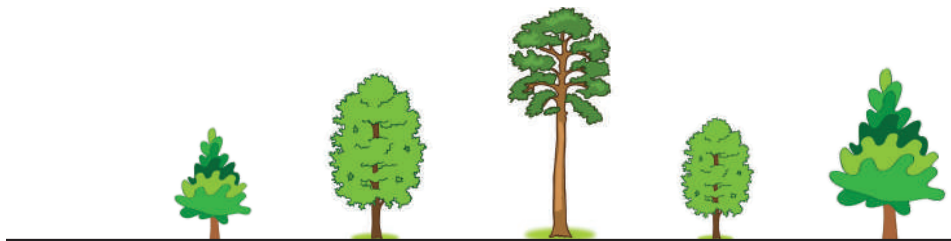

1.

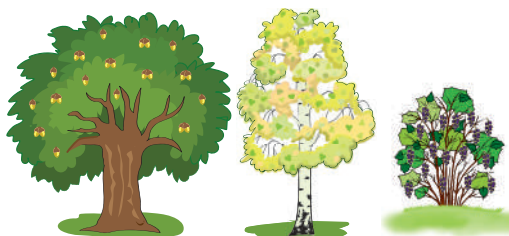

У ховраха будинок **ВИСОКИЙ**, а в хом'яка — **НИЗЬКИЙ**.
Хом'як **ТОВСТИЙ**, а ховрах — **ТОНКИЙ** (худий).

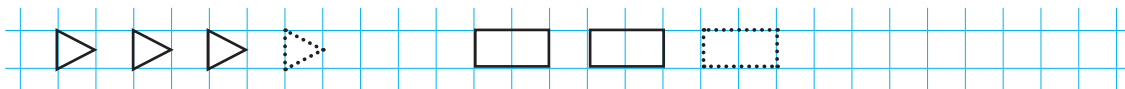
2. Яке дерево найвище? Які дерева однакові за висо-
тою? Яке дерево найнижче?

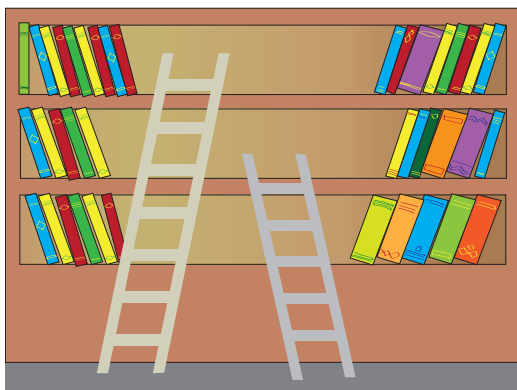
3. У якого дерева товстий
стовбур? У якого — тонкий?
Які стебла в куща?

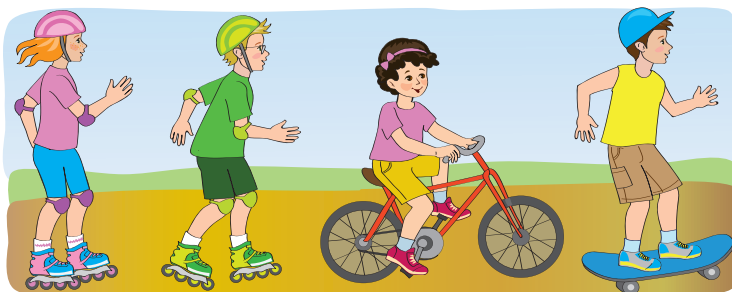
4.

5.

1.

Андрій на скейтборді фінішував **першим**, а Олеся на роликах — **останньою**. Ірина на велосипеді прибула **раніше** за Юрка на роликах.

2.

1. Якого кольору костюм на першій дитині? А на останній? Дитина в якому костюмі має рухатися за останнім хлопчиком?

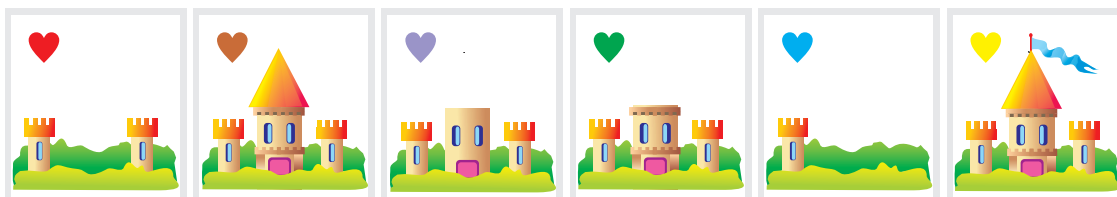
2. Кого зображено на малюнку? Хто біжить першим? Хто наступний? Хто передостанній? Скільки тварин обігнало мишку?

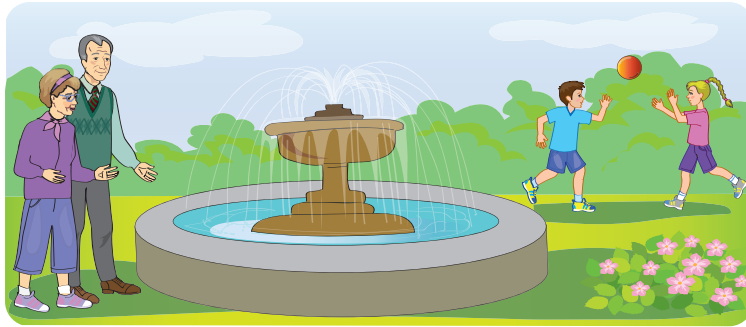
3.

4.

1.

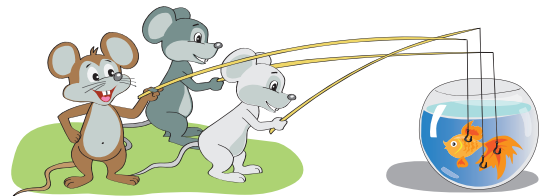

Бабуся з дідусем підійшли **ближче** до фонтана. Марійка та Івась грають у м'яча **далі**. Фонтан **неглибокий (мілкий)**.

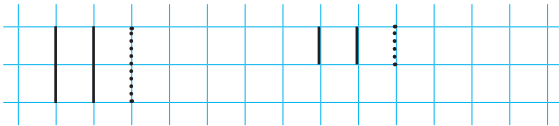
2. Яка тварина більша: слон чи пес? Чому на малюнку пес більший за слона?

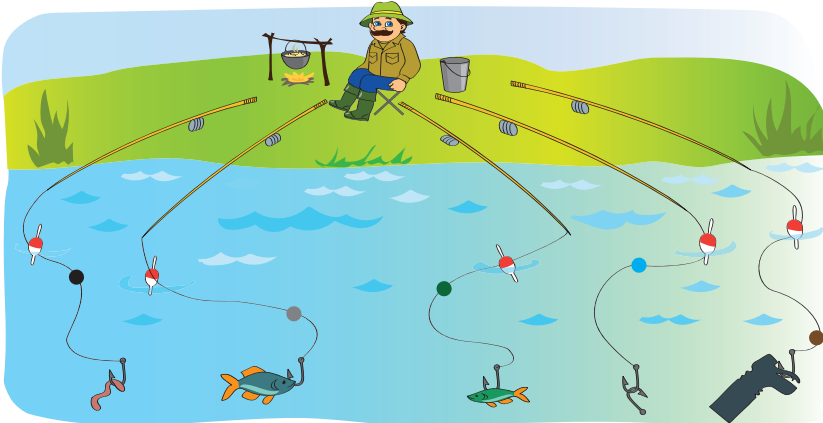
3. Яке мишеня занурило гачок найглибше?

4.

5.

1.

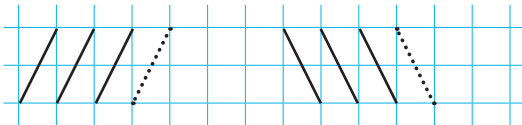

Літак летить **швидко**, а метелик — **повільно**.
Літак **важкий**, а метелик — **легкий**.

2. Що важче: кавун у тата чи кулька в доньки? Що легше: диня чи гарбуз? Який пакет важчий: великий чи малий?

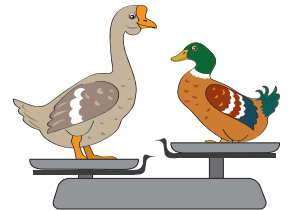
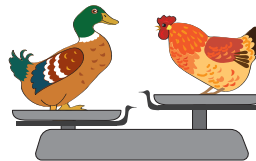

3.

4.

1. Хто найважчий?
Хто найлегший?

2. Що в кожній парі рухається швидше?

1. Натягнений шнур схожий на **пряму** лінію, не натягнений — на **криву** лінію. Обмежену з двох боків частину прямої лінії називають **відрізком**.

Це точка.

Це пряма.

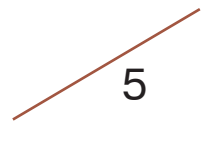
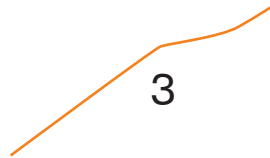
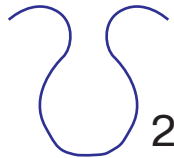
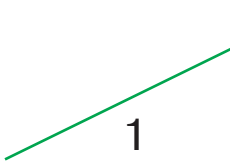

Це крива.

Це відрізок.

2. Під якими номерами зображено прямі лінії, а під якими — криві?

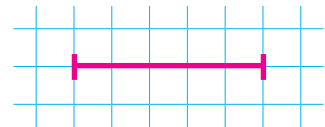
3. Розглянь послідовність побудови відрізка. Як позначають кінці відрізка?

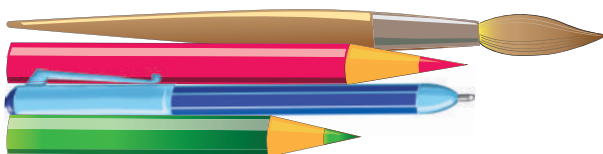
4. Скільки на малюнку відрізків однакової довжини? Який відрізок найдовший?

5. Полічи, скільки клітинок становить довжина відрізка. Накресли такий самий відрізок у зошиті.

6.

1. Якщо пряму розрізати в одному місці, отримаємо два **промені**, спрямовані в різні сторони. Лінію, утворену з відрізків, називають **ламаню**. Ламана складається з **ланок**. Ламані лінії бувають **замкненими** і **незамкненими**.

промінь

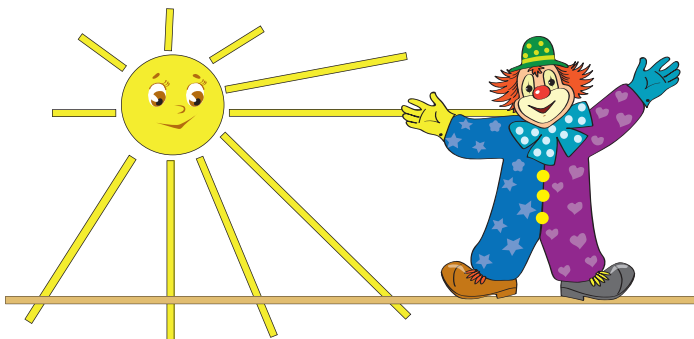

незамкнена ламана

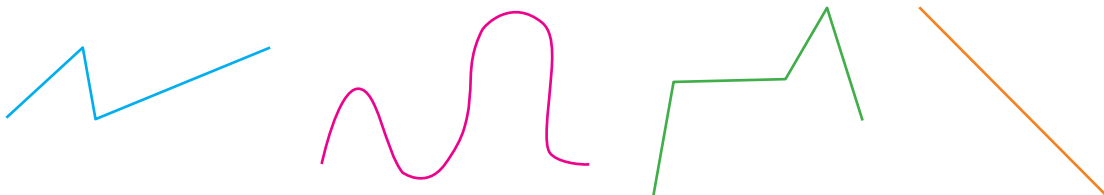

замкнена ламана

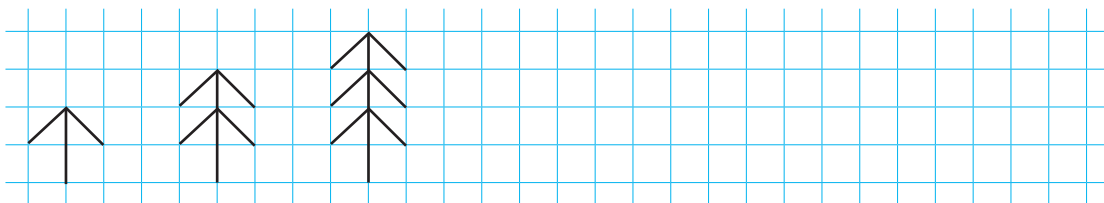
2. Які промені сонця перетинають канат клоуна на малюнку? Скільки відрізків при цьому утворилося? Скільки променів не перетинають канат?

3. Знайди серед зображених ліній ламані. Якого вони кольору?

- 4.

ЧИСЛА 1–10

1. Скільки зображено каченят? Скільки розігнутих пальців на руці? Наведи пальчиком цифру 1. Покажи предмети, на яких ти бачиш цю цифру.

2. Яких предметів по одному? Назви їх.

3. Яких іграшок багато? Яка одна?

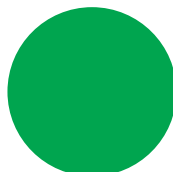
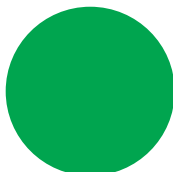

4. Зобрази в зошиті фігури, яких на малюнку по одній.

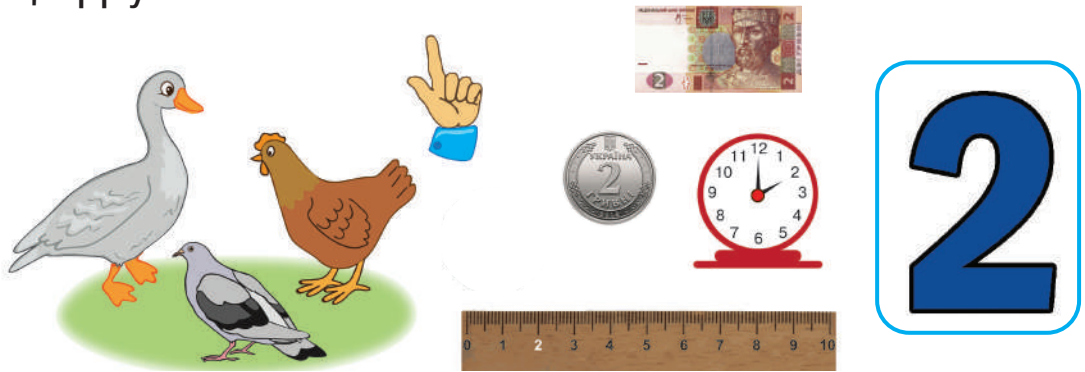

5.

- 6.

1. По скільки лапок мають зображені птахи? Скільки розігнутих пальців на руці? Наведи пальчиком цифру 2. Покажи предмети, на яких ти бачиш цю цифру.

2. Утвори число 2 за допомогою монет.

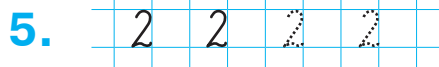
i

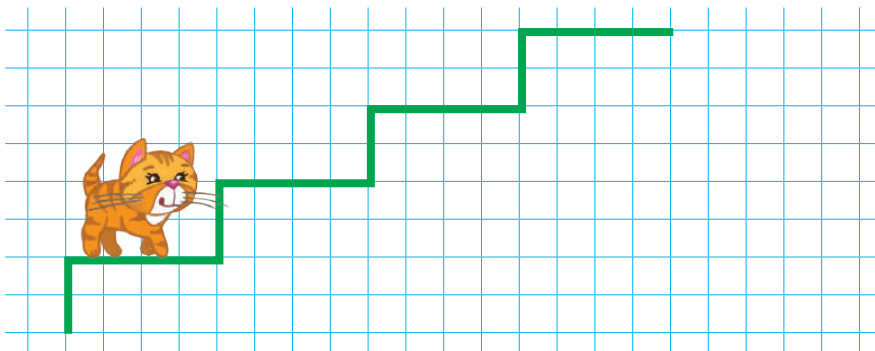
3. Назви предмети, яких зображено по два.

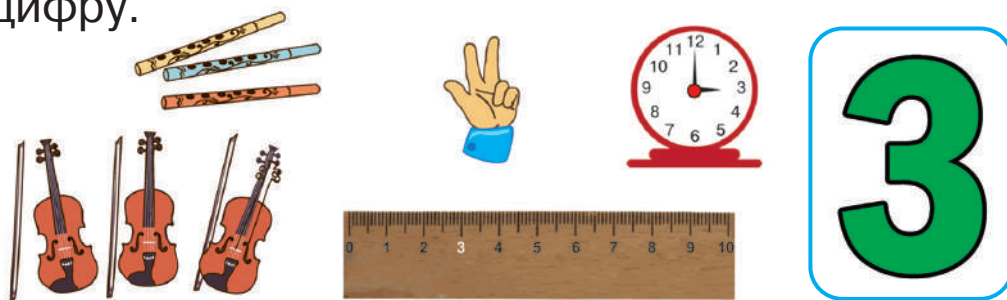
4. Проведи в зошиті два промені та один відрізок.

- 6.

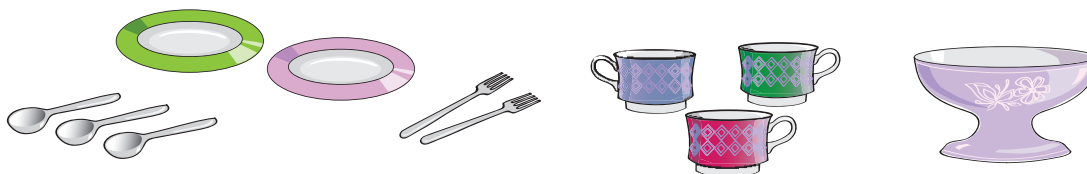
1. Скільки зображено сопілок? Скільки скрипок? Скільки розігнутих пальців на руці? Наведи пальчиком цифру 3. Покажи предмети, на яких ти бачиш цю цифру.

2. Поясни, як утворили число 3 за допомогою монет.

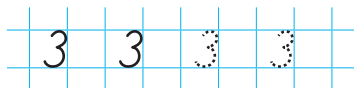
3. Назви предмети, яких зображено по три.

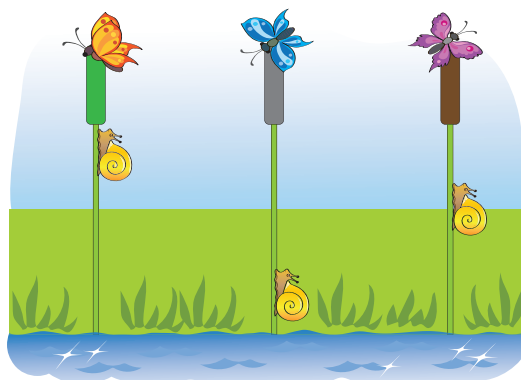
4. Назви геометричні фігури. Під яким номером зображено трикутник?

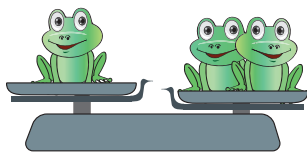
- 5.

- 6.

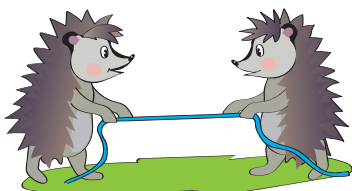
1. На якій шальці терезів жабенят менше? На якій шальці терезів кошенят більше? Обидва знаки (>, <) показують носиком у сторону меншого числа.

$$1 < 2$$

Один менше за два.

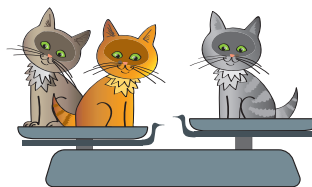
Де більше їжачків:
зліва чи справа?

$$1 = 1$$

Один дорівнює один.

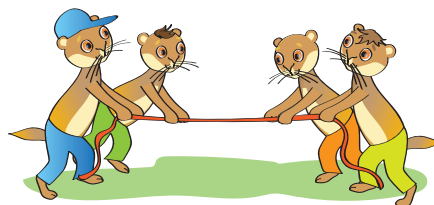
> — більше
< — менше
= — дорівнює

$$2 > 1$$

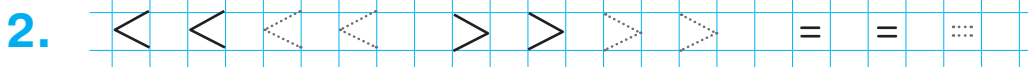
Два більше за один.

Де більше ховрашків:
зліва чи справа?

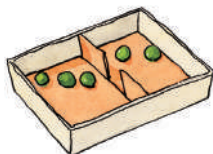

$$2 = 2$$

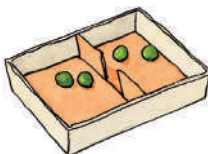
Два дорівнює два.

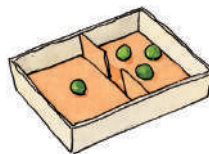
3. Порівняй кількість горошин у коробочках на кожному малюнку. Запиши в зошит потрібні числа та знаки за зразком.

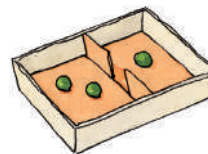
$$3 > 2$$

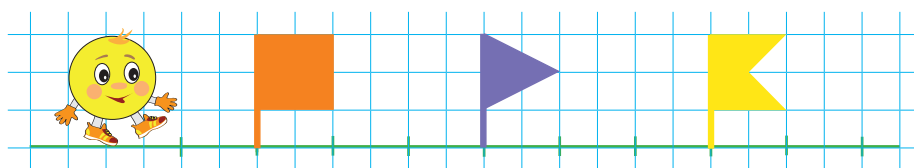
$$2 \square \square$$

$$\square < \square$$

$$\square \square \square$$

1. Скільки кенгуру зліва? Скільки кенгуру справа? Скільки кенгуру разом? Це можна записати так:

$$1 + 1 = 2.$$

Знак «+» (плюс) означає «додати».

$$1 + 1 = 2$$

Запис читають по-різному.

- До 1 додати 1, буде 2.
- 1 плюс 1, дорівнює 2.

2. Прочитай запис по-різному.

$$1 + 2 = 3$$

- 3.

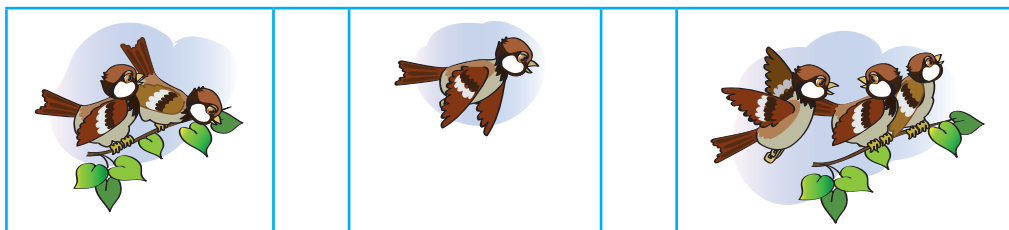
4. За малюнками складіть вираз. Запишіть його в зошит і обчисліть.

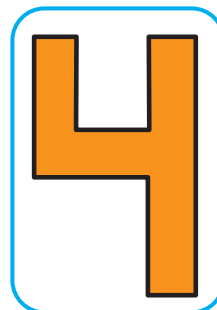
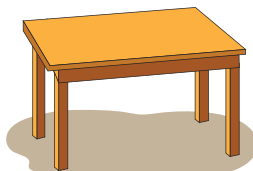
- 1.

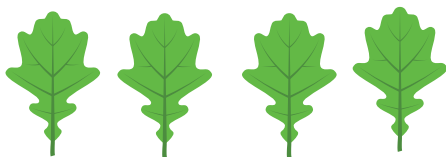
- 2.

1. По скільки лапок у зображених тварин? Скільки ніжок має стіл? Скільки розігнутих пальців на руці? Наведи пальчиком цифру 4. Покажи предмети, на яких ти бачиш цю цифру.

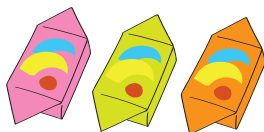
2. Назви предмети, яких по чотири.

- 3.

4. За малюнком склади, запиши й обчисли вираз.

Було

Купили

Стало

5. Проілюструй вирази за допомогою хрестиків і кружечків за зразком. Виконай обчислення.

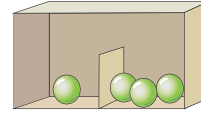
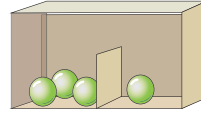
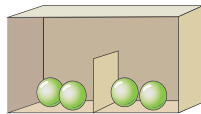
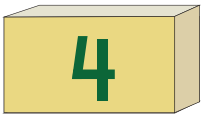
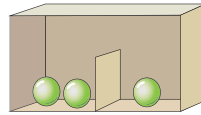
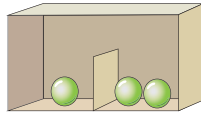
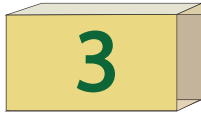
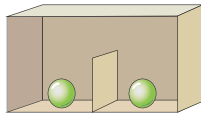
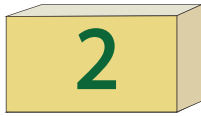
$2 + 1$

$1 + 1$

$3 + 1$

$2 + 2$

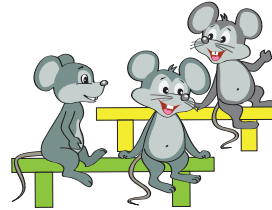
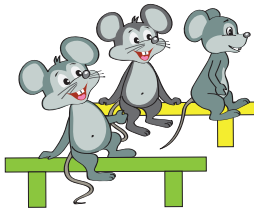
1. Досліді склад чисел 2, 3, 4.

2. Запиши склад чисел 2, 3, 4 за зразком.

2 → 1 і 1

3 → 1 і 2

3 → □ і □

4 → □ і □

4 → □ і □

4 → □ і □

3. Склади, запиши й обчисли вирази за зразком.

2 + 1

□ + □

□ + □

□ + □

4. Під якими номерами зображено чотирикутники?

1

2

3

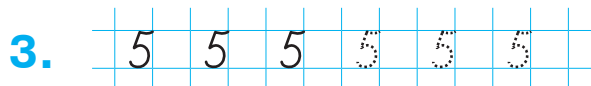
4

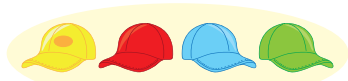
1. Скільки звірятко зустрівся на лісовій галявині? Скільки пальців на руці? Наведи пальчиком цифру 5. Покажи предмети, на яких ти бачиш цю цифру.

2. Назви предмети, яких по п'ять.

4. Поясни, як утворили число 5. Запиши вираз.

$$4 + 1 = \square$$

5. За малюнком склади, запиши й обчисли вираз.

Було

Побудували

Стало

?

6. Проілюструй вирази за зразком та обчисли їх.

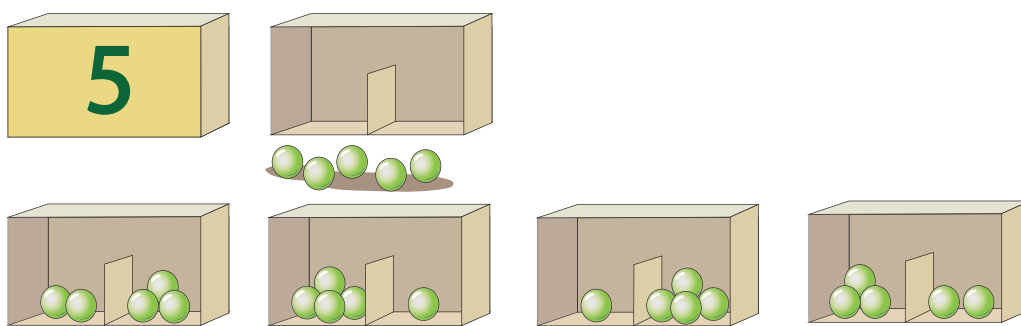
4 + 1

2 + 2

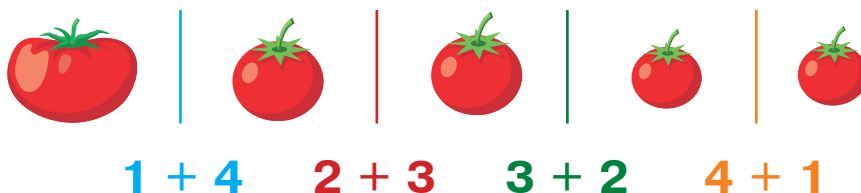
3 + 2

1 + 4

1. Досліді склад числа 5.

2. Із яких чисел можна утворити число 5?

3. Запиши в зошит склад числа 5 за зразком.

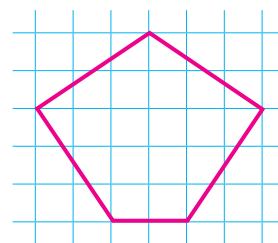
4. За малюнком склади, запиши й обчисли вираз.

Усього фруктів

?

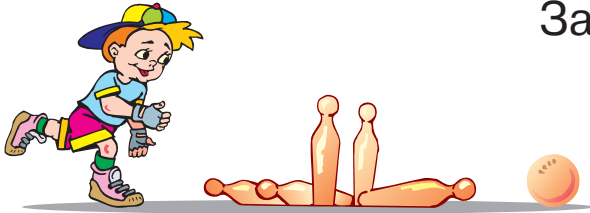
5. Розглянь зображену фігуру. Скільки у неї сторін? Скільки вершин? Побудуй такий п'ятикутник у зошиті.

6. Які числа пропущено? Назви їх.

1. Хлопчик збив м'ячем три кеглі, тобто зменшив кількість кеглів, що стояли. У математиці зменшення кількості називають **відніманням**. Віднімання позначають знаком «-» (мінус).

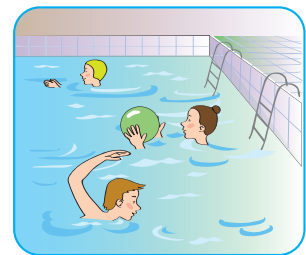
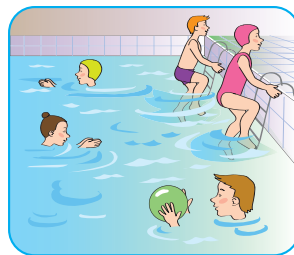
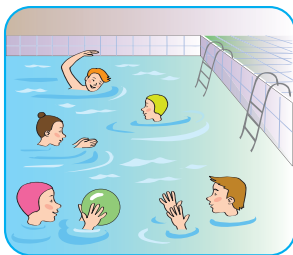
Запис $5 - 3 = 2$ читають так:

- від 5 відняти 3, буде 2;
- 5 мінус 3, дорівнює 2.

2. Напиши знак «мінус».

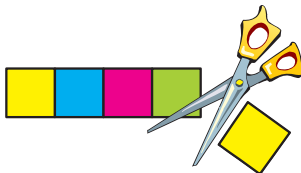
3. За малюнками склади й запиши вираз на віднімання. Поясни, що означає кожне число, й обчисли вираз.

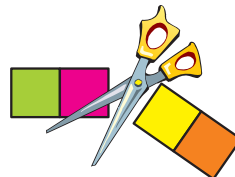
4. Запишіть, вставляючи пропущені числа.

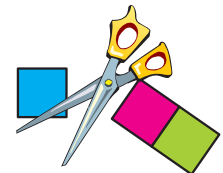
1.

$$5 - 1 = \square$$

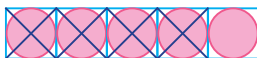

$$\square - 2 = \square$$

$$\square - \square = \square$$

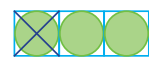
2.

$$5 - 4 = \square$$

$$\square - 3 = \square$$

$$\square - \square = \square$$

1. Повтори склад чисел 3, 4, 5.

2. $1 + 2$ $2 + 2$ $3 + 2$ $1 + 4$
 $2 + 1$ $1 + 3$ $2 + 3$ $4 + 1$

3. За малюнками складіть, запишіть та обчисліть вирази.

1.

2.

4. Порівняй числа і постав потрібні знаки за зразком.

$4 > 3$ $1 \square 2$ $5 \square 3$ $1 \square 5$ $2 \square 4$

5. Запиши, вставляючи пропущені числа.

$$4 - 2 = \square$$

$$\square - 1 = \square$$

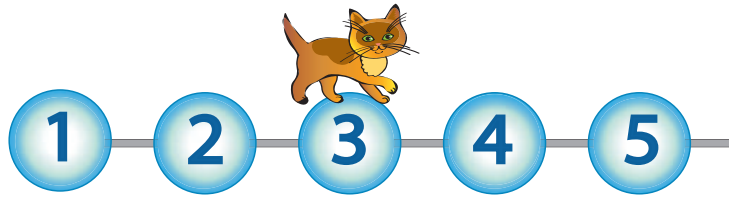

$$\square - \square = \square$$

6.

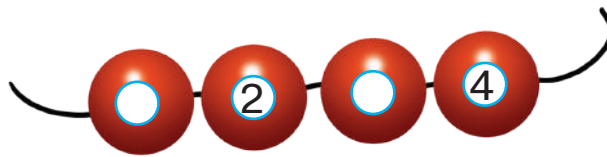

1. Це числовий ряд.

Повз яке число проходить кошеня? Яке число воно щойно минуло? Яке число буде наступним?

2. Розглянь намисто. Полічи, скільки в ньому намистинок. Які номери намистинок пропущено? Яке число наступне за числом 2; числом 3? Яке число попереднє до числа 4; числа 3; числа 2?

3. Запиши в зошит «сусідів» поданих чисел.

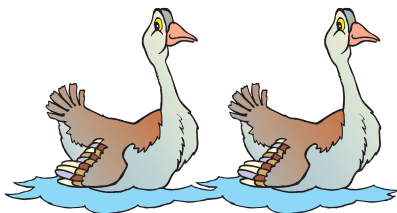
2

3

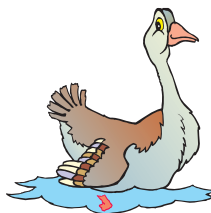
4

4. За малюнком склади й запиши вираз. Обчисли його.

Було

Відплив

Залишилося

?

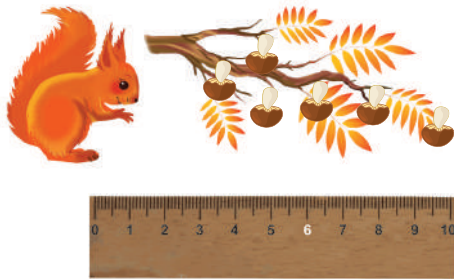
5. Назви числа в порядку зростання.

Яке число найбільше? Яка цифра найбільша? Чи відповідають більші цифри більшим числам?

3 1 2

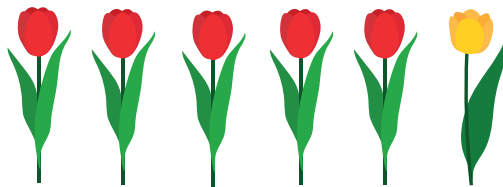
1. Скільки грибочків сушить білочка? Яка вартість зображених монет? Скільки розігнутих пальців на руках? Наведи пальчиком цифру 6. Покажи предмети, на яких ти бачиш цю цифру.

2.

6	6	6	6	6	6
---	---	---	---	---	---

3. Поясни, як утворили число 6. Запиши вираз. Яке число більше: 5 чи 6?

$$5 + 1 = \square$$

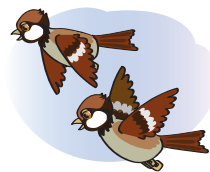
$$5 \square 6$$

4. За малюнком склади, запиши й обчисли вираз.

Було

Прилетіло

Стало

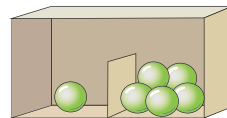
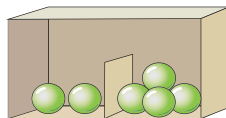
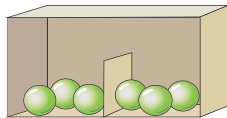
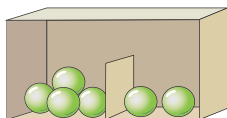
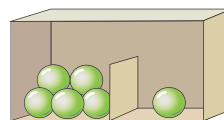
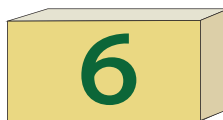
?

5. $3 < 6$ $1 \square 6$ $6 \square 4$ $2 \square 6$

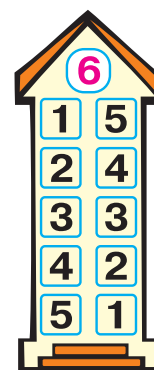
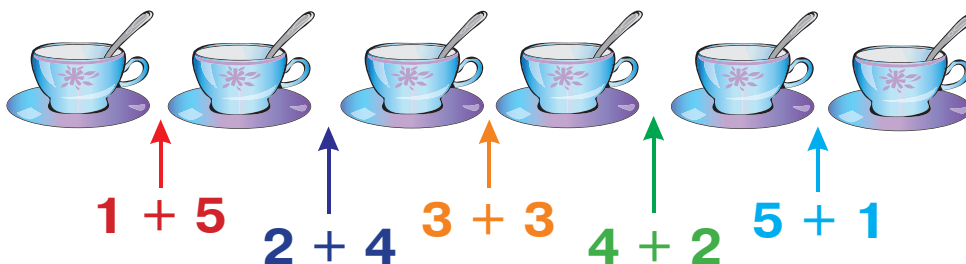
6. Доповни числові ряди.

1	.	3	.	5	.	6	.	4	.	2	.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

1. Досліді склад числа 6.

2. Із яких чисел можна скласти число 6? Знайди їх у будиночку.

3. $2 + 4$ $5 + 1$ $1 + 5$ $1 + 3$
 $3 + 3$ $4 + 2$ $2 + 2$ $4 + 1$

4. За малюнком склади й запиши вираз. Обчисли його.

Сиділо

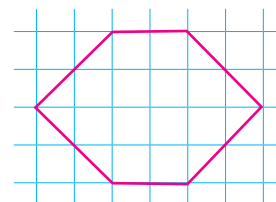
Прилетіло

Стало

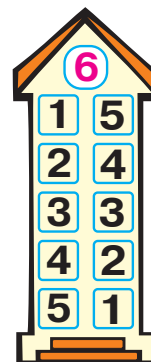

?

5. Як називають цю фігуру? Чому? Побудуй у зошиті таку саму.

1. Повтори склад чисел 3, 4, 5, 6.

2. $1 + 5$ $2 + 3$ $3 + 3$ $2 + 2$
 $2 + 4$ $1 + 2$ $4 + 2$ $5 + 1$

3. Виконай обчислення. Розташуй літери в порядку зростання результатів і розшифруй слово.

$6 - 2$
А

$6 - 5$
В

$6 - 1$
З

$6 - 3$
Р

$6 - 4$
И

4. Згрупуй монети так, щоб їх загальна вартість становила 6 гривень.

5. Обговоріть, про що ви дізнаєтесь, виконавши дії.

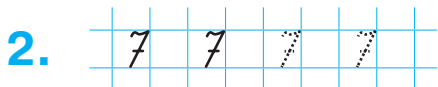
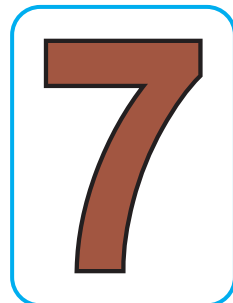

1. $3 + 3$

2. $6 - 3$

3. $4 + 2$

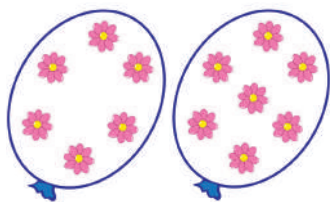
1. Скільки овечок пасеться на лужку? Яка вартість зображених монет? Скільки розігнутих пальців на руках? Наведи пальчиком цифру 7. Покажи предмети, на яких ти бачиш цю цифру.

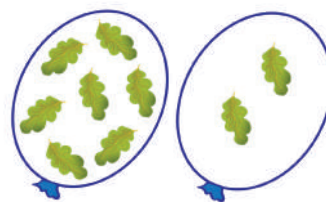
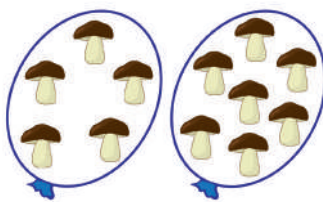
3. Полічи фіолетові кільця. Скільки кілець стало, коли додали ще одне? Як утворили число 7? Запиши вираз.

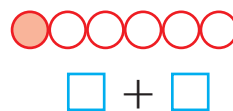
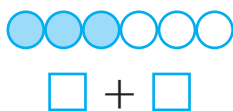
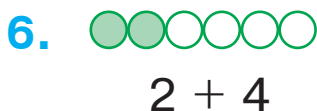
4. Полічи, порівняй і запиши в зошит за зразком.

$6 < 7$

5. Як набрати 7 гривень двома монетами? Трьома монетами? Чи можна набрати 7 гривень монетами по 2 гривні?

1. Скільки днів у тижні? У які дні тижня ти навчаєшся в школі? У які дні тижня ти відпочиваєш? На який день тижня цього року припадає твій день народження?

У тижні 7 днів.

1. Понеділок

3. Середа

5. П'ятниця

2. Вівторок

4. Четвер

6. Субота

7. Неділя

2. За малюнками складіть та запишіть вирази. Обчисліть їх.

1.

Разом

?

2. **Було**

Докупили

Стало

?

3. Виконай дії за допомогою числового ряду.

$1 + 1$

$3 - 1$

$4 + 1$

$6 - 1$

$2 + 1$

$5 - 1$

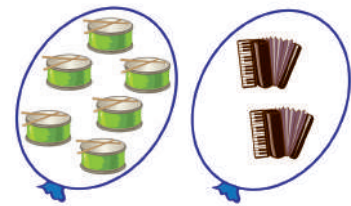
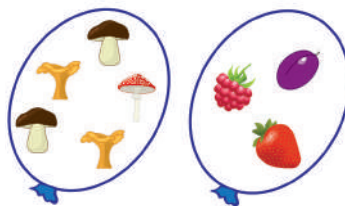
$3 + 1$

$4 - 1$

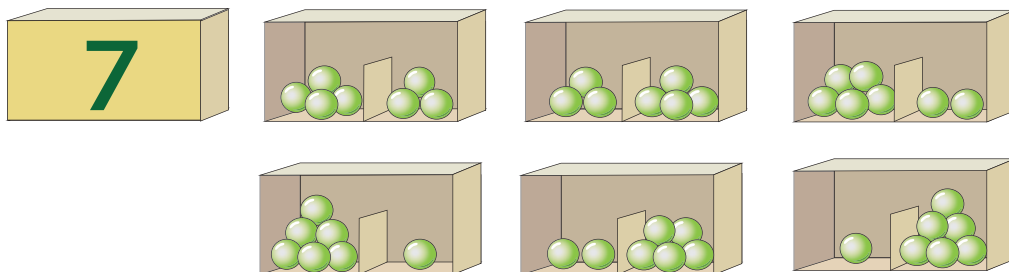
4. Полічи, порівняй і запиши в зошит за зразком.

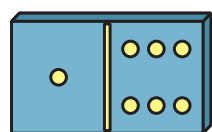
$3 < 6$

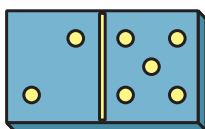
1. Досліді склад числа 7.

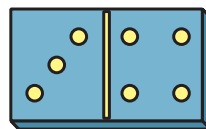
2. Із яких чисел можна скласти число 7? Знайди їх у будиночку. Запиши, вставляючи пропущені числа.

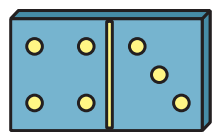
$$1 + \square = 7$$

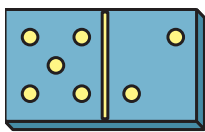
$$\square + 5 = 7$$

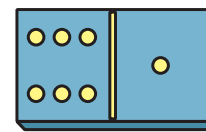
$$3 + \square = 7$$

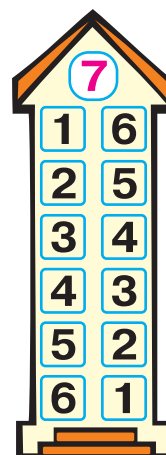
$$\square + 3 = 7$$

$$5 + \square = 7$$

$$\square + 1 = 7$$

3. Згрупуй монети так, щоб їх загальна вартість становила 7 гривень.

4. Запиши в зошит склад числа 7 за зразком.

$$7 = 6 + 1$$

$$7 = \square + \square$$

$$7 = \square + \square$$

$$7 = \square + \square$$

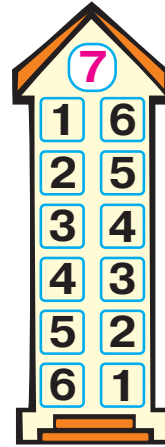
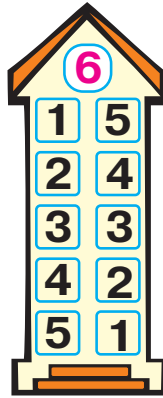
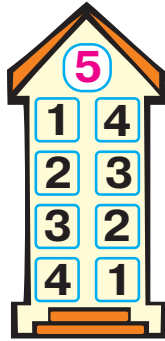

$$7 = \square + \square$$

$$7 = \square + \square$$

5. Поміркуй, яку фігуру називають семикутником. Спробуй накреслити таку фігуру.

1. Повтори склад чисел 4, 5, 6, 7.

2. $2 + 5$ $4 + 2$ $3 + 4$ $1 + 6$
 $2 + 3$ $1 + 3$ $4 + 1$ $2 + 2$

3. Виконай обчислення. Розташуй літери в порядку зростання результатів і розшифруй слово.

$7 - 4$
Л

$7 - 1$
А

$7 - 6$
Г

$7 - 3$
О

$7 - 5$
О

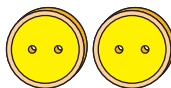
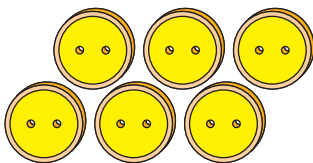
$7 - 2$
В

4. За малюнком склади й запиши вираз. Обчисли його.

Було

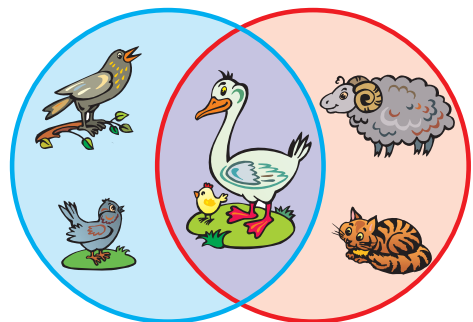
Пришили

Залишилося

?

5. Які істоти зображені в блакитному крузі? У рожевому крузі? У спільній частині кругів?

6. Склади, запиши й обчисли вирази за допомогою монет.

1. Скільки пташок у небі? Яка вартість зображених монет? Скільки розігнутих пальців на руках? Наведи пальчиком цифру 8. Покажи предмети, на яких ти бачиш цю цифру.

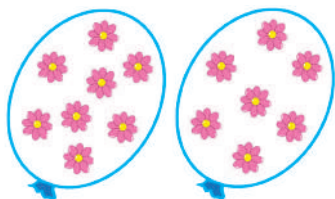

3. Поясни, як утворили число 8. Яке число більше: 7 чи 8?

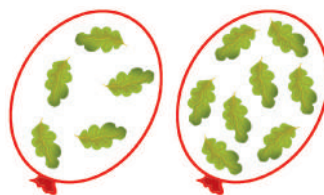

$$7 + 1 = \square$$

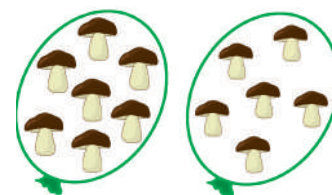
$$7 \square 8$$

$$8 \square 7$$

$$\square \square \square$$

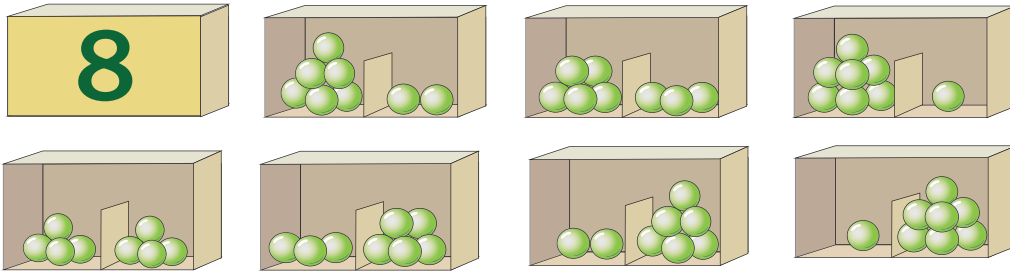

$$\square \square \square$$

5. Як набрати 8 гривень трьома монетами? А чотирма монетами? Чи можна набрати 8 гривень монетами по 2 гривні? Склади, запиши й обчисли вирази.

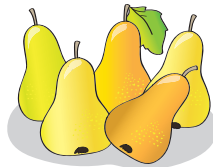
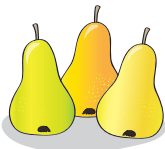
1. Досліді склад числа 8.

2. Запиши склад числа 8 за зразком.

	$8 = 7 + 1$	$8 = \square + \square$
	$8 = \square + \square$	$8 = \square + \square$
	$8 = \square + \square$	$8 = \square + \square$
	$8 = \square + \square$	$8 = \square + \square$

3. За малюнком склади і запиши вираз. Обчисли його.

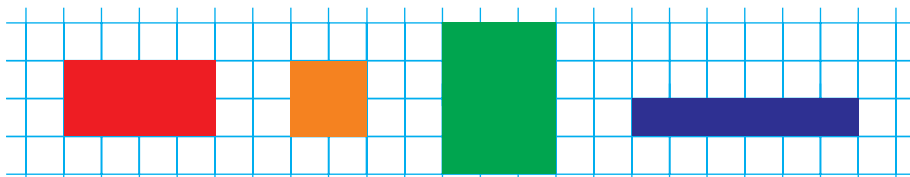

Разом
?

4. Запиши літери першого слова (на рожевому тлі) у порядку зростання чисел, а другого (на блакитному тлі) — у порядку спадання чисел. Прочитай слова.

Л	О	О	С	К	Т	І	В	И	К
4	2	6	8	1	3	5	7	2	8

5. Картонні чотирикутники розклали на клітинках зошита. Які чотирикутники можна сховати за іншими чотирикутниками? За якими саме?

1. Повтори склад чисел 6, 7, 8.
Обчисли вирази.

$6 + 1$

$4 + 4$

$4 + 3$

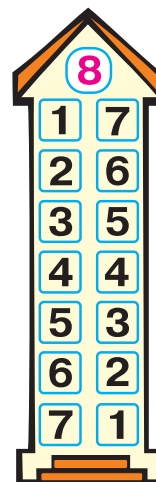
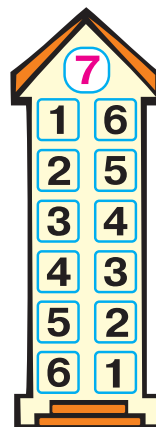
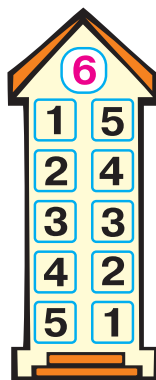
$7 + 1$

$5 + 2$

$2 + 4$

$3 + 5$

$3 + 3$

2. Виконай дії. Розташуй літери в порядку спадання результатів і розшифруй слово.

$8 - 4$
Р

$8 - 7$
О

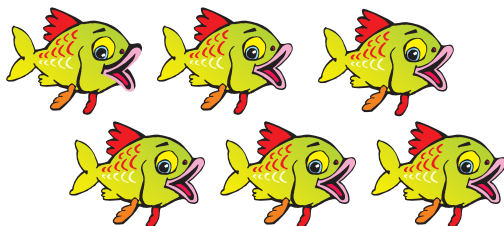
$8 - 3$
Е

$8 - 6$
В

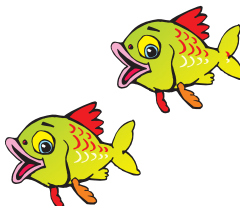
$8 - 5$
Е

$8 - 2$
Д

3. Пливли

Їх зустріли

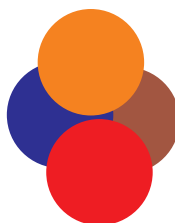
Стало разом

4. Скількома способами можна набрати 8 гривень, використовуючи ці монети?

- 5.

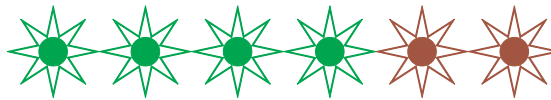
1. Виконай додавання та віднімання за допомогою зірочок. Про що можна дізнатися, обчисливши кожен вираз?

$$3 + 2 = \square$$

$$5 - 3 = \square$$

$$5 - 2 = \square$$

$$4 + 2 = \square$$

$$6 - 4 = \square$$

$$6 - 2 = \square$$

2. За малюнками та виразами на додавання склади і запиши вирази на віднімання. Обчисли їх.

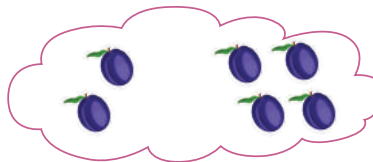
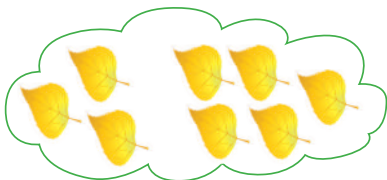
$$1 + 3$$

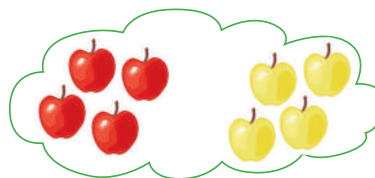
$$4 + 1$$

3. За малюнками складіть та обчисліть вирази. Запишіть їх у зошит.

1.

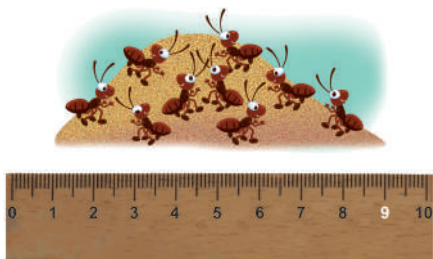

2.

4. Обговоріть, які фігури мають бути в порожній графі.

1. Скільки мурашок біля мурашника? Яка вартість зображених монет? Скільки розігнутих пальців на руках? Наведи пальчиком цифру 9. Покажи предмети, на яких ти бачиш цю цифру.

2. 9 9 9 9 9 9

3. Поясни, як утворили число 9.

$$8 + 1 = \square$$

4. Як набрати 9 гривень трьома монетами? А чотирма монетами? Чи можна набрати 9 гривень монетами по 2 гривні?

5. Що спільного у виразах, розташованих на фігурах одного кольору? Запиши вирази попарно та обчисли їх.

$$6 + 2$$

$$8 - 3$$

$$8 - 2$$

$$3 + 2$$

$$5 + 3$$

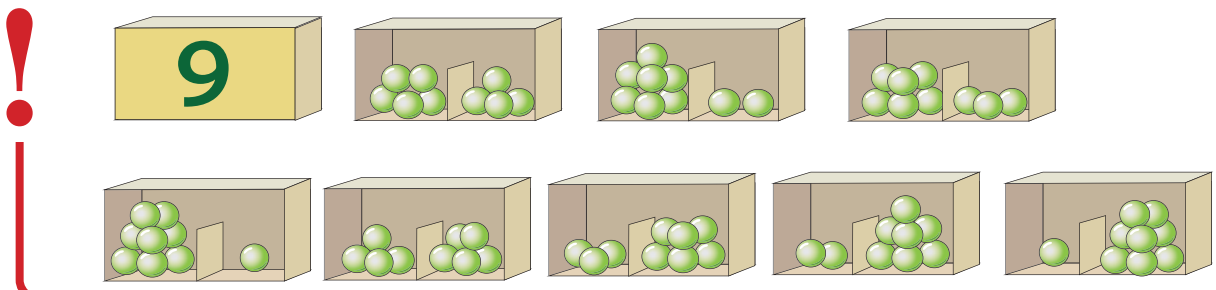
$$7 - 1$$

6. Запиши літери першого слова (на рожевому тлі) у порядку зростання чисел, а другого (на блакитному тлі) — у порядку спадання чисел. Прочитай слова.

К О С А Й
7 3 1 9 5

Т І О М С
4 8 2 9 5

1. Досліді склад числа 9.

2. Запиши склад числа 9.

	$9 = 8 + 1$	$9 = \square + \square$
	$9 = \square + \square$	$9 = \square + \square$
	$9 = \square + \square$	$9 = \square + \square$
	$9 = \square + \square$	$9 = \square + \square$

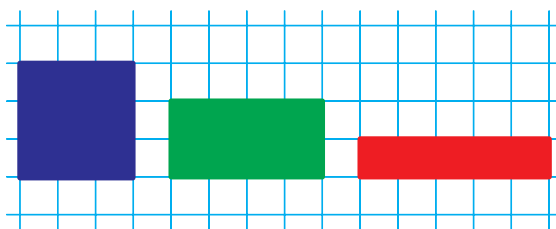

3. 1.	Було	Дозріло	Стало

2.	Було	Використали	Залишилося

4.	$9 \square 7$	$1 + 1 \square 2$	$5 + 3 \square 9$	$3 \square 2$
	$6 \square 8$	$4 - 3 \square 4$	$5 - 3 \square 1$	$4 \square 7$

5. Кожен із цих чотирикутників можна сховати за двома іншими. Поміркуй, як це зробити.

1. Повтори склад чисел 7, 8, 9.
Обчисли вирази.

$3 + 6$

$2 + 6$

$1 + 7$

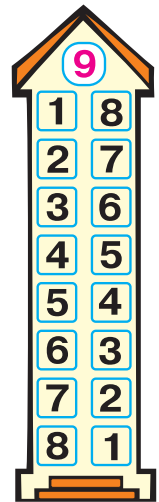
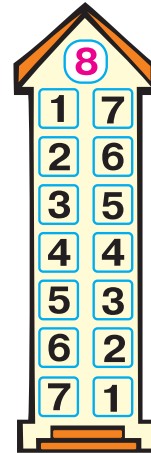
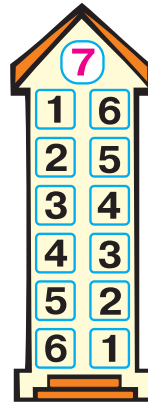
$4 + 5$

$3 + 5$

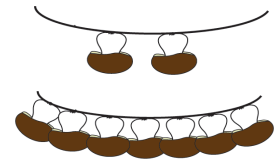
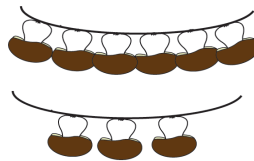
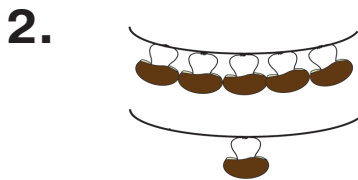
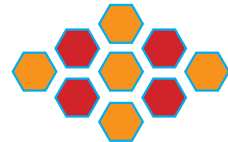
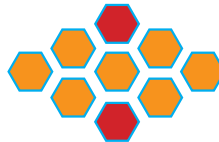
$2 + 7$

$1 + 6$

$3 + 4$

2. За малюнками складіть, запишіть та обчисліть вирази.

3. Виконай обчислення. Розташуй літери в порядку спадання результатів і розшифруй слово.

$9 - 6$
Е

$9 - 3$
Р

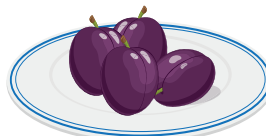
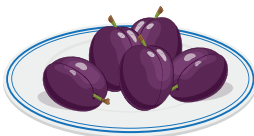
$9 - 8$
А

$9 - 4$
А

$9 - 7$
Т

$9 - 5$
К

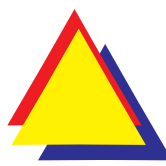
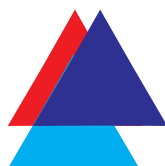
4.

Усього

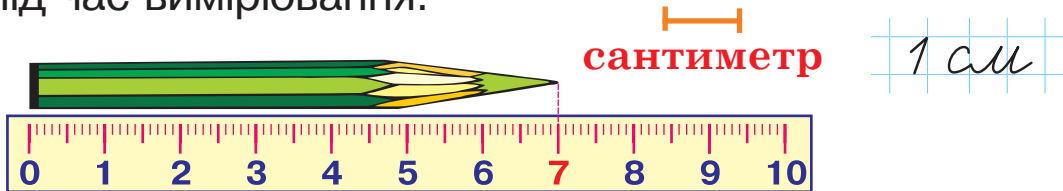

5.

1. Довжини предметів, відрізків вимірюють лінійкою. Лінійка поділена на **сантиметри**.

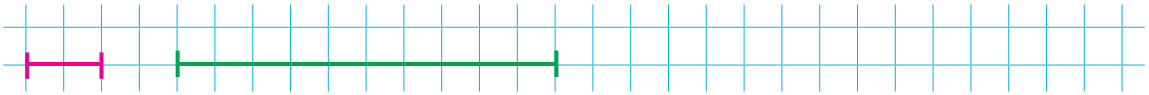
Скільки сантиметрів становить довжина олівця? Зверни увагу, як треба прикладати початок лінійки під час вимірювання.

2. *см см см см см*

4 см 4 см 6 см 6 см

3. Скільки клітинок становить довжина кожного відрізка? А скільки сантиметрів? Накресли в зошиті відрізок завдовжки 3 см.

4. Виконай дії за допомогою чисел на лінійці.

$4 + 3$

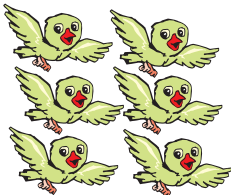
$7 - 3$

$8 - 4$

$2 + 6$

$9 - 1$

5. **Летіли**

Сіли спочити

Продовжують політ

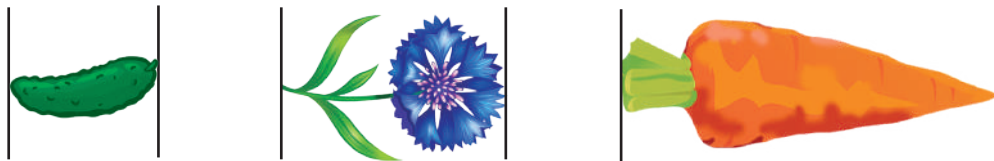
6. Яких фігур більше: трикутників чи чотирикутників? На скільки більше?

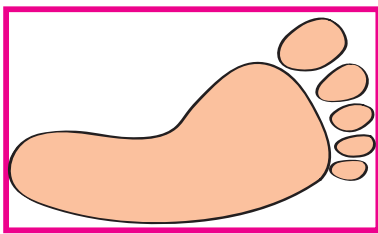
1. Виміряй довжини поданих відрізків. Який відрізок найдовший? Який найкоротший? На скільки сантиметрів найдовший відрізок більший за найкоротший?

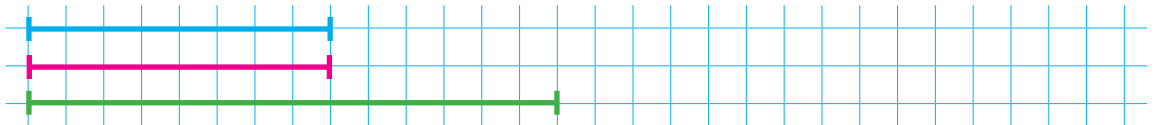
2. Виміряй і запиши довжини зображених предметів у сантиметрах.

3. Виміряй довжини слідів дитини та собаки. Чий слід довший? На скільки сантиметрів? Чий слід ширший? Перевір за допомогою лінійки.

4. Скільки тут відрізків однакової довжини? Який відрізок найдовший? Яка його довжина?

5. Порівняй відрізки за довжиною. Чи можна отримати нижній відрізок, склавши два інші? Поясни, чому. Назви відрізки, однакові за довжиною.

1. Скільки ящиків яблук зібрали в саду? Яка вартість зображених монет? Скільки пальців на руках? Наведи пальчиком число 10. Покажи предмети, на яких ти бачиш це число.

2. Полічи ялинкові іграшки. Їхню кількість записали справа. Скільки цифр потрібно, щоб написати число 10?

3. 10 10 10 10

4. Поясни, як із числа 9 утворили число 10. Яке число більше: 9 чи 10?

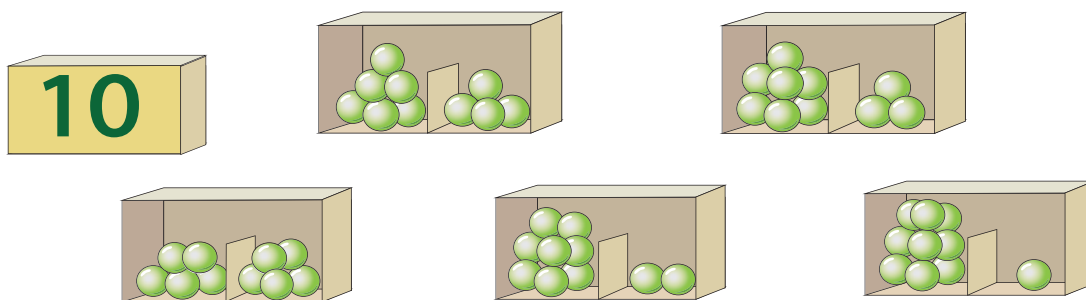

5. $5 < 10$ $1 \square 10$ $10 \square 4$ $7 \square 10$
 $10 \square 2$ $10 \square 10$ $10 \square 8$ $3 \square 10$

6. Запиши, вставляючи пропущені числа.

$4 + 4 = \square$ $3 + 6 = \square$ $4 + 3 = \square$
 $1 + \square = 7$ $5 + \square = 8$ $7 + \square = 9$

1. Досліді склад числа 10.

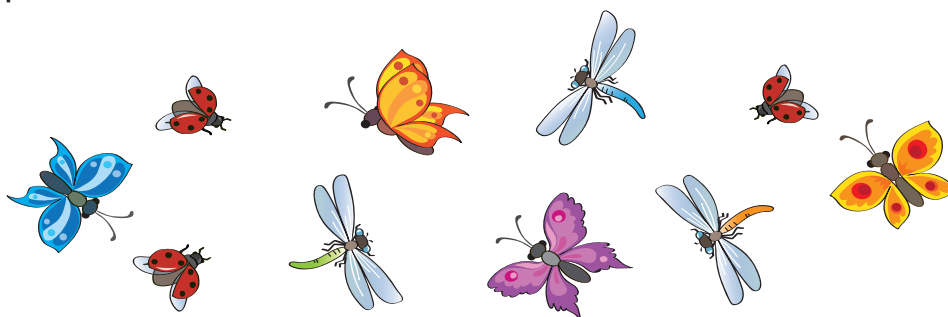
2. Запиши склад числа 10.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲	$10 = 9 + 1$	$10 = \square + \square$
▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲	$10 = \square + \square$	$10 = \square + \square$
▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲	$10 = \square + \square$	$10 = \square + \square$
▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲	$10 = \square + \square$	$10 = \square + \square$
▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲	$10 = \square + \square$	

3. Як набрати 10 гривень монетами по 2 гривні? А монетами по 5 гривень?

4. Полічіть тільки бабок і метеликів. Придумайте про них завдання.

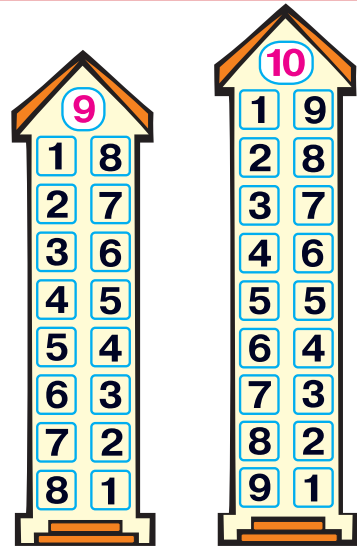

5. Що спільного у виразах, розташованих на фігурах одного кольору? Запиши вирази попарно та обчисли їх.

$6 + 3$	$5 + 5$	$8 - 3$	$3 + 7$	$10 - 1$	$9 - 4$
---------	---------	---------	---------	----------	---------

1. Повтори склад чисел 9 та 10.
Обчисли вирази.

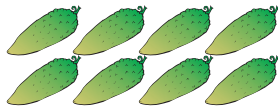
$5 + 5$	$9 + 1$
$3 + 7$	$4 + 6$
$4 + 5$	$7 + 2$
$1 + 8$	$6 + 4$
$8 + 2$	$3 + 6$

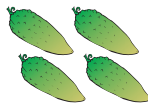
2.

1. **Росло**

Зірвали

Залишилося на грядці

2. **Було**

Прилетіло

Стало

3. Виконай обчислення. Розташуй літери в порядку зростання результатів і розшифруй слово.

$10 - 5$

Т

$10 - 7$

В

$10 - 3$

О

$10 - 8$

С

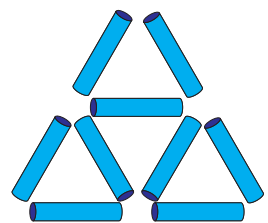
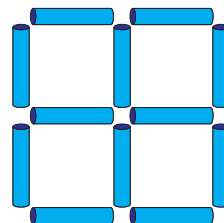
$10 - 4$

Л

$10 - 6$

І

4. Склади, запиши й обчисли вирази.

5.

Дослідь, скільки на малюнку квадратів і скільки трикутників.

1. Запиши, вставляючи пропущені числа.

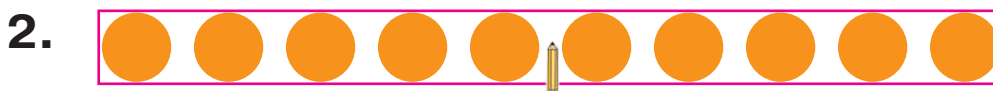
1	.	3	.	.	6	7	.	.	.
10	.	8	.	.	5	.	.	2	.

2. Порівняй найбільше число першого десятка із найменшим. Зроби відповідний запис у зошиті.

3. За допомогою малюнка виконайте додавання та віднімання.

$8 + 2$	$3 + 7$	$9 + 1$
$10 - 2$	$10 - 7$	$10 - 1$

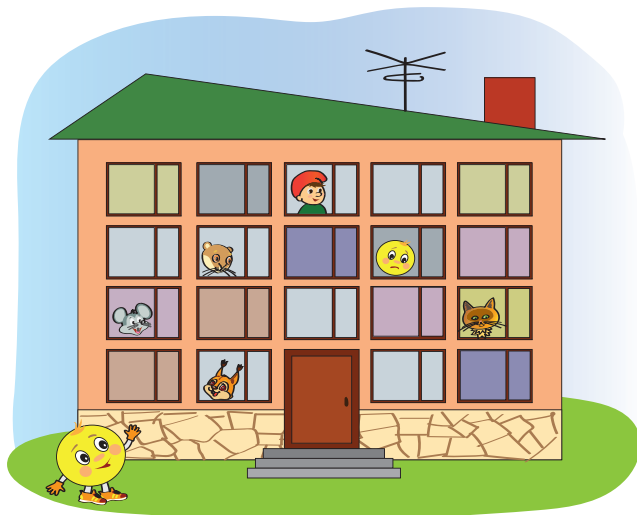

$5 + 5$	$7 + 3$	$6 + 4$
$10 - 5$	$10 - 3$	$10 - 4$

4. Завдяки яким відрізкам червоний відрізок став довшим на 1 см; на 2 см; на 3 см; на 4 см?

5.

1. Прочитай і запам'ятай назви чисел при додаванні.

$$\begin{array}{c} \text{сума} \\ \underbrace{\hspace{10em}} \\ \mathbf{2 + 3 = 5} \\ \text{доданок} \quad \text{доданок} \quad \text{сума} \end{array}$$

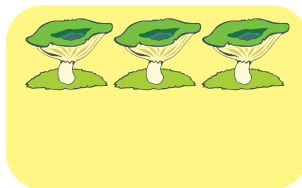
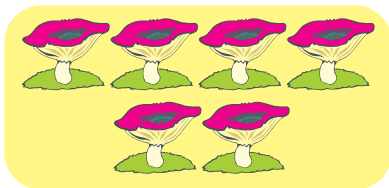
2. Виконай дії. Підкресли найбільший доданок і найменшу суму.

$$\begin{array}{l} 4 + 4 \\ 1 + 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 2 + 3 \\ 3 + 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 5 + 3 \\ 8 + 2 \end{array}$$

3.

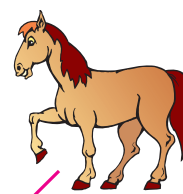

Разом
?

4. Добери ключик до кожного замочка.

5. Назвіть спільні ознаки цих тварин.

1

3

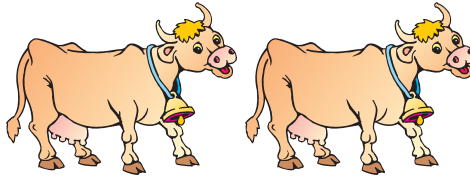
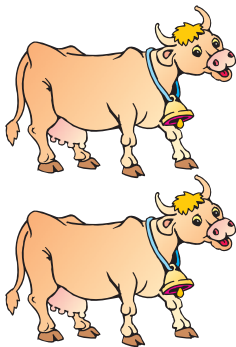
4

2

1. Паслося

Пішло додому

Залишилося на лузі

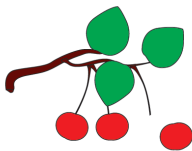

$$2 - 2 = \square$$

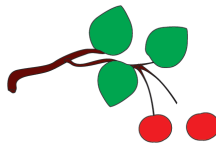
Зверни увагу, на якому місці числового ряду розташоване число 0.

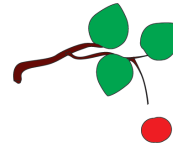
2. Розглянь малюнки й записи. Як отримали число 0?

$$3 - 1 = 2$$

$$2 - 1 = 1$$

$$1 - 1 = 0$$

3. 0 0 0 0 0 0 0

$6 > 0$

$0 \square 8$

$2 \square 0$

$0 \square 1$

$5 \square 0$

$10 \square 0$

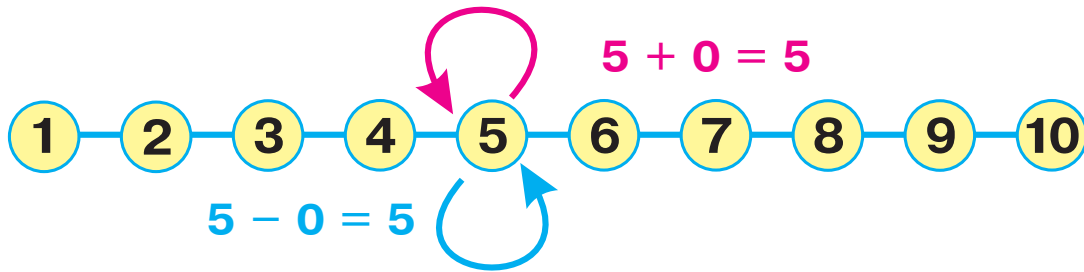
$0 \square 3$

$0 \square 0$

5. Добери ключик до кожного замочка.

1. Як зміниться число, якщо до нього додати 0? Від нього відняти 0? Зроби висновок.

2. Було Принесли Стало квітів

3. Який вираз відповідає малюнку? Що треба змінити на малюнку, щоби йому відповідав інший вираз?

Стояло

Поставили

Стало коней

$2 + 5$

$2 + 0$

4. 1. $8 + 2$ $4 + 4$ $10 - 2$
 $5 + 5$ $3 + 6$ $10 - 1$
2. $2 + 8$ $5 + 4$ $9 - 3$
 $6 + 3$ $7 + 3$ $10 - 3$

5. Скільки і яких зірочок треба перефарбувати, щоб рожевих і блакитних зірочок стало порівну?

1. Прочитай і запам'ятай назви чисел при відніманні.

різниця

$$8 - 5 = 3$$

зменшуване від'ємник різниця

2. Обчисли. Підкресли найбільше зменшуване і найменший від'ємник.

$6 - 4$

$8 - 2$

$5 - 4$

$10 - 3$

$9 - 1$

$6 - 5$

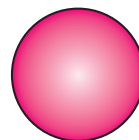
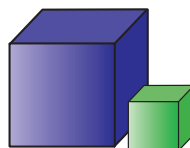
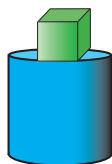
$3 - 3$

$10 - 2$

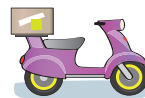
3. За малюнком склади, запиши й обчисли вираз.

4. Скільки кубів ти бачиш на малюнку?

5.

1. Обчисли й порівняй отримані суми. Зроби висновок.

$$3 + 5 = \square$$

$$5 + 3 = \square$$

При додаванні числа можна переставляти.

2. Виконайте дії. Щоб полегшити обчислення, можете переставляти доданки.

1. $2 + 4$

$4 + 6$

$10 - 5$

$3 + 5$

$8 - 3$

$10 - 3$

2. $1 + 9$

$10 - 2$

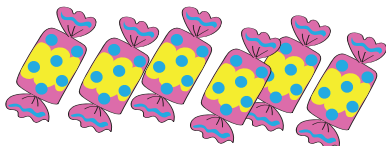
$2 + 6$

$3 + 4$

$10 - 4$

$3 + 7$

3. Було

Купили

Стало

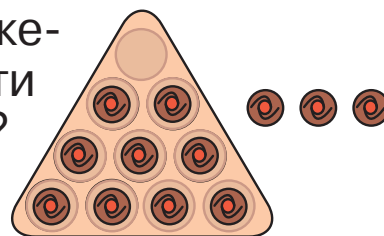

4. $8 + 1 \square 8 - 1$ $10 - 3 \square 3 + 4$ $5 + 4 \square 1 + 9$

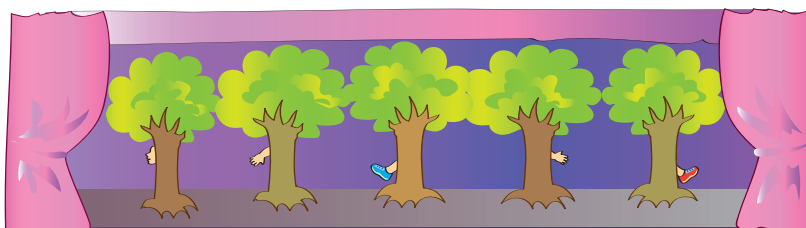

$6 + 2 \square 2 + 6$ $10 + 0 \square 2 + 7$ $8 - 3 \square 6 - 3$

5. У такій коробці вміщується 10 цукерок. Скільки цукерок треба докласти в коробку, щоб їх там стало десять? Скільки цукерок при цьому залишиться поза коробкою?

6.

ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10

1. Це **задача**. Вона складається з **умови** та **запитання**.

У коробці було 5 олівців. Зайчик-вуханчик узяв 2 олівці для малювання. Скільки олівців залишилося в коробці?

Щоб дати відповідь на запитання задачі, її потрібно розв'язати. Розв'язання записують арифметичною дією.

Задача

$$5 - 2 = 3 \text{ (ол.)}$$

Відповідь: 3 олівці.

2. Розв'яжи задачу. Запиши розв'язання та відповідь.
У Ясі було 5 гривень. Їй дали ще 2 гривні. Скільки гривень стало в Ясі?
3. Яку дію ти обереш для розв'язування цієї задачі?

**Усього
плодів**

4. На гілці сиділа пташка. До неї прилетіло ще дві.
Іванко вважає, що він склав задачу. А ти як гадаєш?

Постав запитання до задачі.
Розв'яжи її. Дай відповідь.

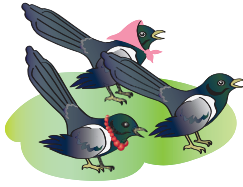

1. За поданими малюнками складіть і розв'яжіть задачі.

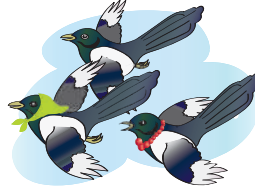

1.

Було

Прилетіло

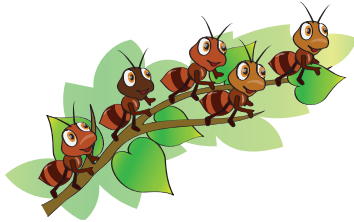

Стало

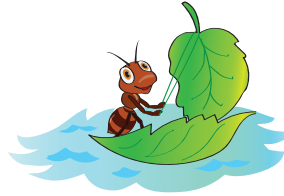
?

2.

Було

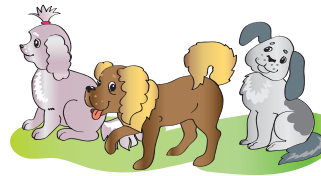
Відплив

Залишилося

?

3.

Усього

?

2. Знайди адресата кожного листа.

$$\boxed{3 + 4}$$

$$\boxed{8 - 2}$$

$$\boxed{9 - 1}$$

$$\boxed{9 + 1}$$

$$\boxed{5 - 2}$$

$$\boxed{4 - 3}$$

$$\boxed{5 - 1}$$

$$\boxed{7 + 2}$$

$$\boxed{6 - 4}$$

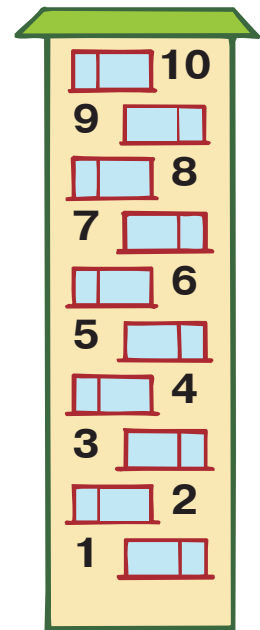
$$\boxed{8 - 3}$$

3. Накресли відрізки довжиною 3 см і 5 см.

$$4. \quad 3 + \square = 7 \quad 5 + \square = 8 \quad 3 + \square = 9$$

$$4 + \square = 7 \quad 3 + \square = 8 \quad 1 + \square = 9$$

5. Однакові літери в цих записах позначають однакові цифри, різні літери — різні цифри. Розшифруй записи.

$$AM - A = Y$$

$$M + M = M$$

$$B + B = AM$$

1. Прочитай задачу. Якою дією її потрібно розв'язати? Поясни, чому.

В одній руці гнома 1 гриб, а в іншій — 2 гриби. Скільки всього грибів у гнома?

$$\square\square\square = \square \text{ (гр.)}$$

Відповідь: \square гриби.

Задачі на знаходження суми розв'язують за допомогою дії додавання.

2. Розв'яжи задачу.

На кораблику 4 матроси і капітан. Скільки всього моряків на кораблику?

3. $5 + 4$
 $2 + 5$

$$3 + 4$$
$$6 + 3$$

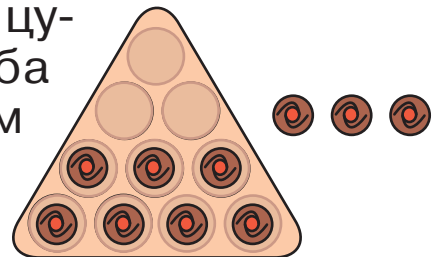
$$8 - 2$$
$$7 - 1$$

4. $5 \square 4 + 1$
 $7 \square 8 - 2$

$$3 + 1 \square 6$$
$$4 + 2 \square 9$$

$$10 \square 1$$
$$9 \square 10$$

5. У такій коробці вміщується 10 цукерок. Скільки цукерок треба докласти в коробку, щоб їх там стало десять? Скільки цукерок при цьому залишиться поза коробкою?

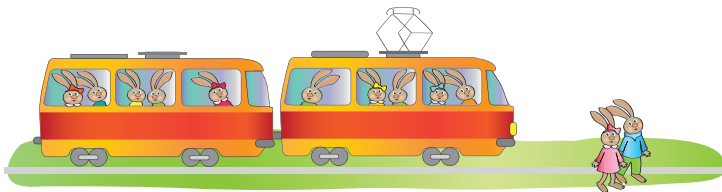

1. Склади задачу. Якою дією її потрібно розв'язати? Поясни, чому.

Їхало 10

Вийшло

Поїхало далі ?

$$\square \square \square = \square \text{ (з.)}$$

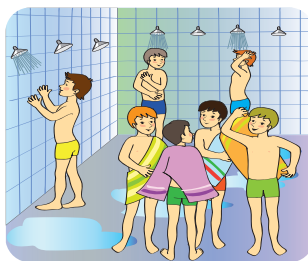
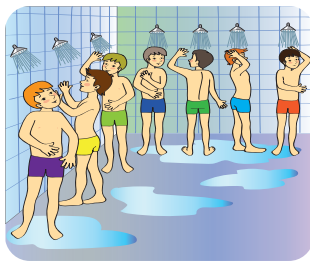
Відповідь: \square зайців.

Задачі на знаходження остачі розв'язують за допомогою дії віднімання.

2. За малюнками складіть та розв'яжіть задачі.

1.

2.

Було

Від'їхало

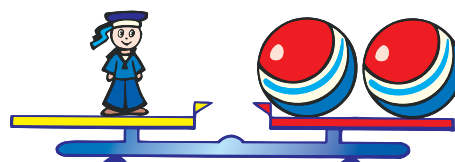
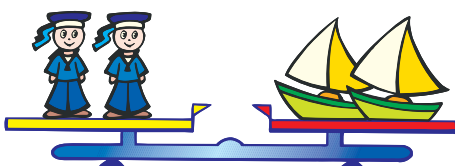
Залишилося

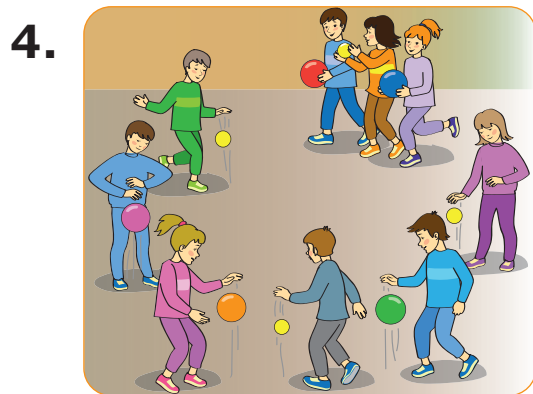
?

3. $8 - 3$ $5 - 2$ $6 - 3$ $10 - 1$
 $7 - 2$ $9 - 4$ $4 - 1$ $10 - 3$

4. Поміркуй, яка з цих іграшок найлегша.

1. За малюнками складіть та розв'яжіть задачі. Поясніть вибір дії розв'язання.

2. $5 - 2 \square 2 + 4$
 $8 - 3 \square 2 + 3$

$9 - 3 \square 4 + 1$
 $2 + 6 \square 10 - 2$

$4 + 2 \square 7 - 3$
 $1 + 0 \square 8 - 0$

3. Було

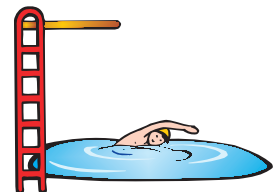
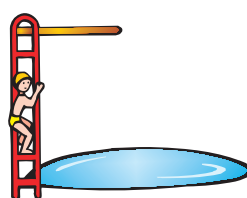
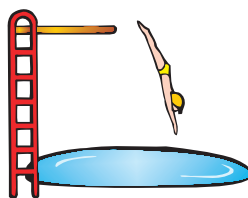
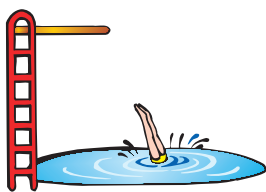
Купили

Стало

?

4. Що було спочатку, а що — потім?

1. Досліді таблиці додавання та віднімання числа 1.

1 + 1 = 2

2 - 1 = 1

2 + 1 = 3

3 - 1 = 2

3 + 1 = 4

4 - 1 = 3

4 + 1 = 5

5 - 1 = 4

5 + 1 = 6

6 - 1 = 5

6 + 1 = 7

7 - 1 = 6

7 + 1 = 8

8 - 1 = 7

8 + 1 = 9

9 - 1 = 8

9 + 1 = 10

10 - 1 = 9

2. $2 + 1$

$6 - 1$

$4 + 1$

$5 - 1$

$10 - 1$

$6 + 1$

$3 - 1$

$9 + 1$

3. В Олі було 4 гумки. Брат дав їй ще одну. Скільки гумок стало в Олі?

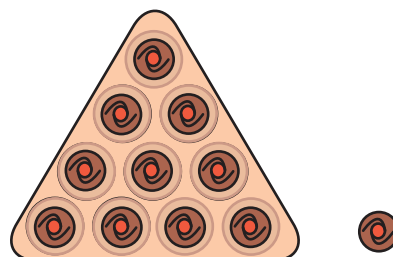
4. Виміряй довжину відрізка. Накресли відрізок, на 1 см коротший.

5. Виміряй довжину відрізка. Накресли відрізок, на 1 см довший.

6. У коробці десять цукерок і ще одна цукерка на столі. Скільки цукерок бракуватиме до десяти, якщо три цукерки з'їсти?

1. Досліді таблиці додавання та віднімання числа 2.

$1 + 2 = 3$

$3 - 2 = 1$

$2 + 2 = 4$

$4 - 2 = 2$

$3 + 2 = 5$

$5 - 2 = 3$

$4 + 2 = 6$

$6 - 2 = 4$

$5 + 2 = 7$

$7 - 2 = 5$

$6 + 2 = 8$

$8 - 2 = 6$

$7 + 2 = 9$

$9 - 2 = 7$

$8 + 2 = 10$

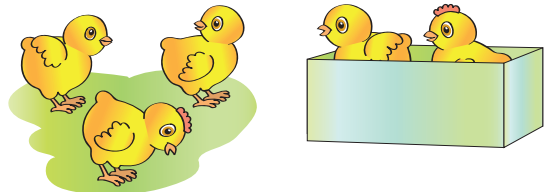
$10 - 2 = 8$

2. Назви пропущені числа.

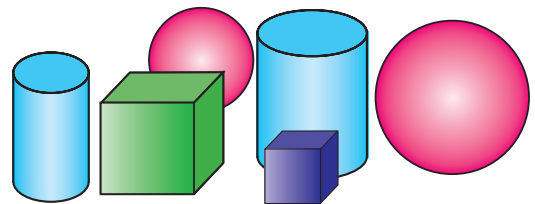
Збільш на 1				
2	3	5	7	9
3				

Зменш на 2				
3	4	6	7	8
1				

3. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

4. Скільки куль ти бачиш на малюнку?

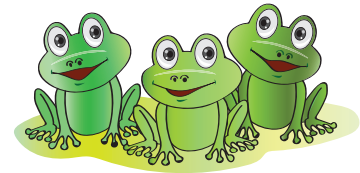
5. Скільки монет по гривні треба додати, щоб отримати десять гривень?

$8 + \square = 10$

1. На березі сиділо 3 жабки, а у воді плавало на 1 жабку більше. Скільки жабок плавало у воді?

2. За малюнками складіть та розв'яжіть задачі.

1.

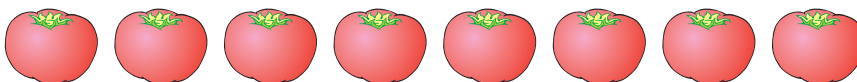

На 2 менше

?

2.

На 2 більше

?

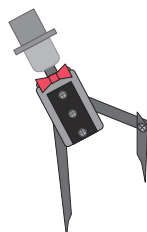
3. На скільки сантиметрів перший відрізок збільшили, а другий — зменшили?

4. Назви пропущені числа.

Доданок	1	8	7	8	5	2	4	3
Доданок	9	2	1	1	2	4	1	2
Сума	10							

5. Доповни число 5 до числа 10.

$$5 + \square = 10$$

1. Досліді таблиці додавання та віднімання числа 3.

$1 + 3 = 4$

$4 - 3 = 1$

$2 + 3 = 5$

$5 - 3 = 2$

$3 + 3 = 6$

$6 - 3 = 3$

$4 + 3 = 7$

$7 - 3 = 4$

$5 + 3 = 8$

$8 - 3 = 5$

$6 + 3 = 9$

$9 - 3 = 6$

$7 + 3 = 10$

$10 - 3 = 7$

2.

Збільш на 3				
2	3	5	7	6

Зменш на 3				
4	5	6	8	10

3. У гаю живе 6 сов, а гав — на 3 більше. Скільки гав живе в гаю?

гав
на 3 більше

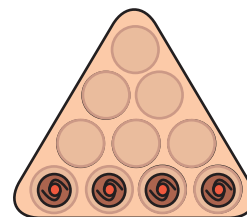
4. Доповни кількість цукерок у кожній коробці до десяти.

$5 + \square = 10$

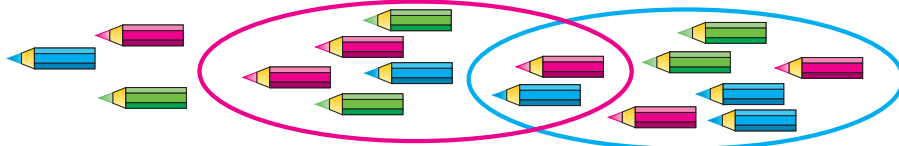

$6 + \square = 10$

$4 + \square = 10$

5.

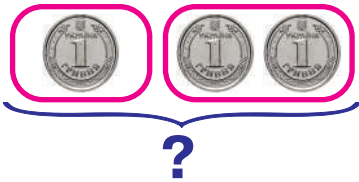

1. Розглянь малюнок і поміркуй, що таке десяток.

Десять одиниць —
це один **десяток**.
 $10 = 1$ дес.

2. Обчисли.

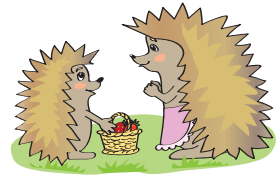

$$1 + 2 = \square$$

$$1 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

3. Їжачиха попросила синопка принести 5 суниць для пирога. Він приніс на 3 суниці більше. Скільки суниць приніс їжачок?

4. Обчисли. Підкресли тільки суми.

$5 + 3$

$6 - 2$

$7 + 3$

$9 - 1$

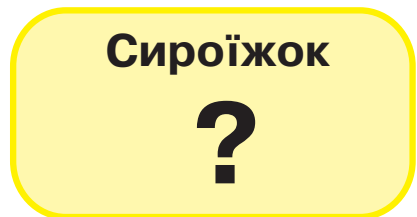
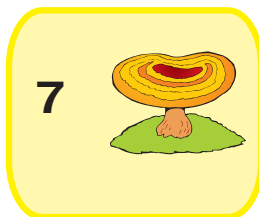
$5 + 2$

$8 - 1$

$6 - 1$

$3 - 2$

5. Склади та розв'яжи задачу.

6. У лісі поширені казкові гроші. Чи можна цими монетами заплатити суму 6 горіхів; 7 горіхів; 8 горіхів; 9 горіхів; 10 горіхів?

1. Досліді таблиці додавання і віднімання числа 4.

$1 + 4 = 5$

$5 - 4 = 1$

$2 + 4 = 6$

$6 - 4 = 2$

$3 + 4 = 7$

$7 - 4 = 3$

$4 + 4 = 8$

$8 - 4 = 4$

$5 + 4 = 9$

$9 - 4 = 5$

$6 + 4 = 10$

$10 - 4 = 6$

2.

Збільш на 4				
1	3	2	6	4

Зменш на 4				
10	6	5	9	8

3.

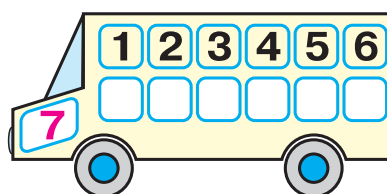
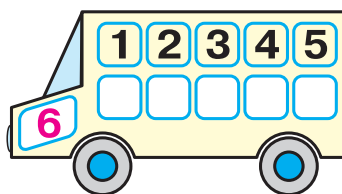
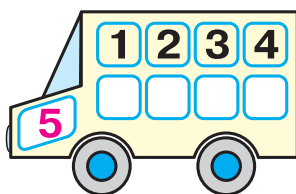
1. У Тараса було 9 зошитів. Чотири зошити він списав. Скільки зошитів залишилося в Тараса?

2. Щоби відправити 6 листів, купили 4 конверти. Скільки листів залишилося без конвертів?

4.

Повтори склад чисел 5, 6 та 7 і виконай дії.

$5 - 4$

$7 - 4$

$5 - 3$

$7 - 2$

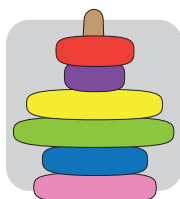
$6 - 3$

$7 - 1$

$6 - 1$

$6 - 1$

5.

1. Пригадай, як називають числа при додаванні. Як пов'язані між собою дії додавання та віднімання? Розглянь записи і зроби висновок, як знайти невідомий доданок.

$$4 + \square = 7$$

$$7 - 4 = 3$$

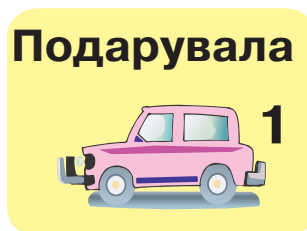

$$\square + 2 = 8$$

$$8 - 2 = 6$$

Щоб знайти невідомий доданок, треба від суми відняти відомий доданок.

2. Коли Оленка подарувала братикові нову машинку, в нього стало 6 машинок. Скільки машинок було в братика спочатку?

3. Заповни таблицю.

Доданок	4		4	4		3
Доданок		2		3	2	
Сума	6	7	8		10	10

4. $6 - 2 \square 1 + 4$

$9 - 4 \square 4 + 4$

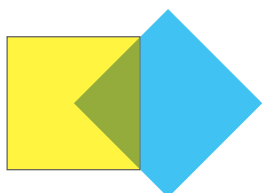
$5 + 3 \square 3 + 5$

$8 - 3 \square 4 + 0$

$10 - 1 \square 1 + 9$

$7 + 2 \square 10 - 3$

1. Досліді таблиці додавання та віднімання числа 5.

$1 + 5 = 6$

$6 - 5 = 1$

$2 + 5 = 7$

$7 - 5 = 2$

$3 + 5 = 8$

$8 - 5 = 3$

$4 + 5 = 9$

$9 - 5 = 4$

$5 + 5 = 10$

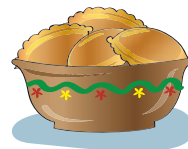
$10 - 5 = 5$

2.

Збільш на 5				
1	3	2	5	4

Зменш на 5				
10	6	7	9	8

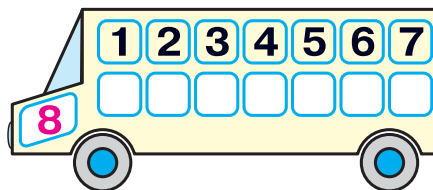
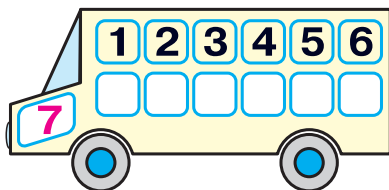
3. 1. Іринка зліпила 8 пиріжків, а Назар — на 5 пиріжків менше. Скільки пиріжків зліпив Назар?

2. Оленка намалувала 2 трикутники, а квадратів — на 5 більше. Скільки квадратів намалувала Оленка?

4. Повтори склад чисел 7 і 8 та виконай віднімання.

$7 - 5$

$8 - 4$

$7 - 3$

$8 - 6$

$8 - 5$

$8 - 1$

$8 - 2$

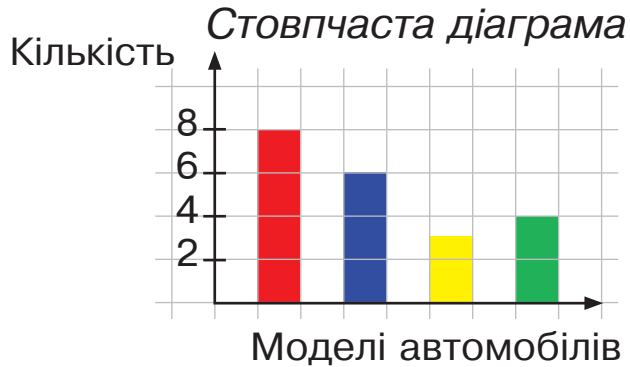
$7 - 6$

5. Що тут «зайве»? Обґрунтуй свій вибір. Скільки є варіантів відповіді? Чи можлива одна відповідь?

1. Будь-яку інформацію можна подати наочно за допомогою графічного зображення — **діаграми**.

Миколка колекціонує іграшкові автомобілі. У нього 8 червоних, 6 синіх, 3 жовті та 4 зелені моделі автомобілів.

За цими діаграмами можна визначити, скільки всього моделей автомобілів є в Миколки, яких автомобілів найбільше або яких найменше.

2. У зоопарку жило 6 жирафів, а бегемотів — на 5 менше. Скільки бегемотів жило в зоопарку?

бегемотів
на 5 менше

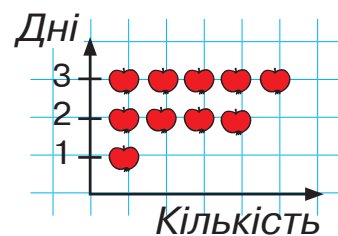

3. Виконайте дії. Підкресліть найбільший результат.

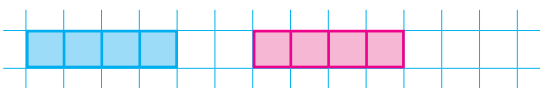

1.	$4 + 4$	$7 - 5$	$6 + 4$
	$9 - 5$	$3 + 5$	$8 - 4$
2.	$1 + 5$	$6 + 3$	$5 + 5$
	$9 - 4$	$10 - 3$	$6 - 5$

4. Василько зобразив у вигляді діаграми використання яблук у своїй сім'ї протягом трьох днів. Скільки яблук використовували кожного дня? Скільки всього яблук використали за 3 дні?

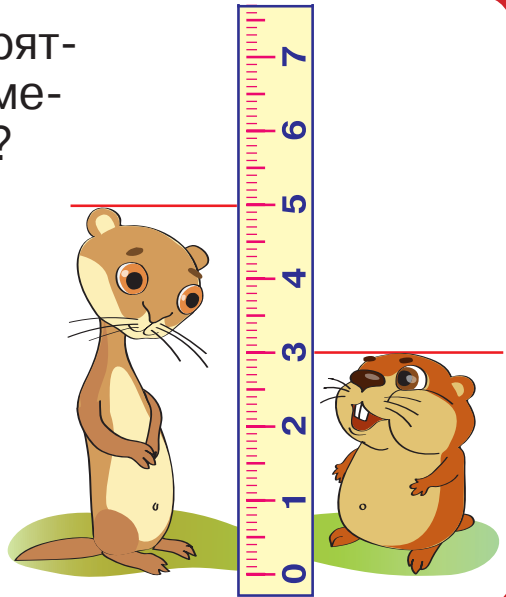

5. Із двох смужок побудуй одну.

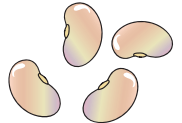

1. Розглянь малюнок. Яке звірятко вище? На скільки сантиметрів? Чому ти так вважаєш? Якою дією про це можна дізнатися?

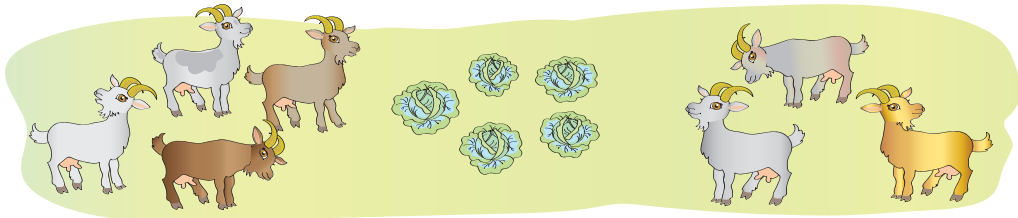
Щоб знайти, на скільки одне число більше (менше) від іншого, треба від більшого числа відняти менше.

2. Ховрашок має 5 квасолин, а хом'ячок — 9. У кого більше квасолин? На скільки більше?

3. Чи вистачить капусти всім козеняткам? Скільки капустин не вистачає?

4. $5 + 5 \square 10$ $5 + 3 \square 6$ $1 + 5 \square 9$

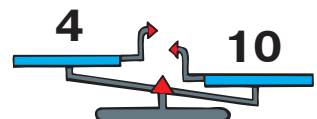
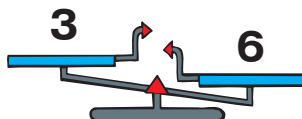
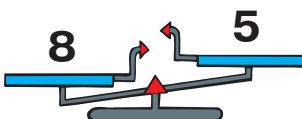

$9 - 5 \square 10$ $7 - 5 \square 4$ $5 + 2 \square 7$

5. Коли від паперової смужки відрізали частину завдовжки 2 см, її довжина стала 6 см. Якої довжини була смужка спочатку?

6. Які числа треба додати в кожному випадку, щоб числові терези були в рівновазі?

1. Прочитай числа за допомогою монет.
Запиши ці числа.

десять (10)

двадцять (20)

тридцять (30)

сорок (40)

2. Обчисли.

$$30 + 10$$

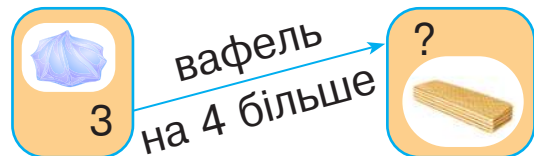
$$40 - 20$$

3. $1 + 2$ $3 + 1$ $4 - 1$ $4 - 2$
 $10 + 20$ $30 + 10$ $40 - 10$ $40 - 20$

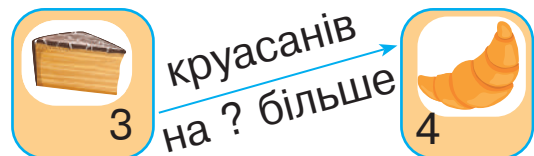
4. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1. На благодійному ярмарку Оля продала 3 зефіри, а вафель — на 4 більше. Скільки вафель продала Оля?

2. На благодійному ярмарку Сергій купив 3 тістечка та 4 круасани. На скільки більше він купив круасанів, ніж тістечок?

5. У плетінні маскувальних сіток взяли участь 10 старшокласниць і 20 старшокласників. Скільки всього учнів та учениць старших класів плели маскувальні сітки?

1. Досліді таблиці додавання та віднімання числа 6.

$1 + 6 = 7$

$7 - 6 = 1$

$2 + 6 = 8$

$8 - 6 = 2$

$3 + 6 = 9$

$9 - 6 = 3$

$4 + 6 = 10$

$10 - 6 = 4$

2. Обчисли. Підкресли найменшу різницю.

$4 + 5$

$10 - 3$

$9 - 6$

$4 - 3$

$2 + 6$

$10 - 6$

$9 - 1$

$5 + 5$

3. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1. На клумбі росло 3 білі квітки і 6 блакитних. Скільки всього квіток росло на клумбі?

Б. — 3 кв. }
Бл. — 6 кв. } ?

2. На клумбі росло 3 білі квітки і 6 блакитних. На скільки більше блакитних квіток, ніж білих, росло на клумбі?

Б. — 3 кв. }
Бл. — 6 кв. } на ?

4. Дай відповіді на запитання.

1) Яке число менше від 7, але більше від 5?

2) Скільки чисел між числами 2 і 8?

5.

1. Прочитай числа за допомогою монет.

п'ятдесят (50)

шістдесят (60)

сімдесят (70)

2. Обчисли.

?

$$50 + 10$$

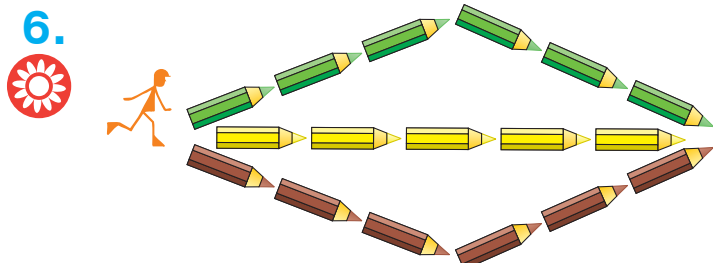
$$70 - 20$$

3. Склади та розв'яжи задачу.

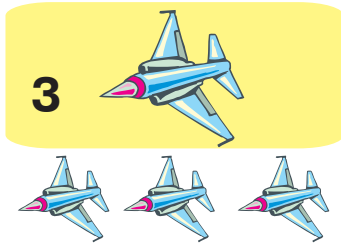

4. $70 \square 70$ $60 \square 40$ $70 \square 10$ $10 \square 20$
 $60 \square 70$ $50 \square 50$ $30 \square 60$ $40 \square 50$

5. $5 + 3$ $3 + 4$ $10 - 2$ $10 - 1$
 $7 - 6$ $2 + 4$ $10 - 6$ $10 - 5$

1. Склади і розв'яжи задачу.

Усього літаків ?

2. Доповни задачу числовими даними та розв'яжи її.

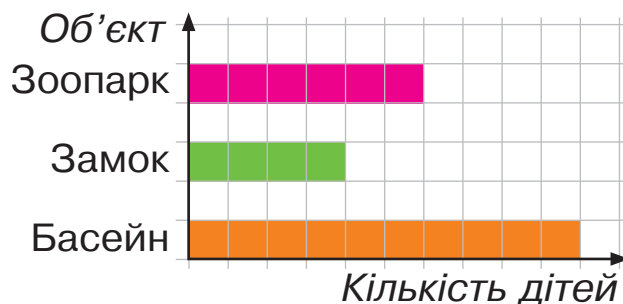

Усього будинків ?

3. Склади і розв'яжи свою задачу із поняттям «стільки ж».

4. $7 \square 6$ $9 \square 8 + 1$ $3 + 1 \square 5$ $4 \square 7$
 $0 \square 10$ $1 \square 2 - 0$ $4 + 6 \square 10$ $9 \square 3$

5. У вихідні 1 клас, в якому навчається 20 учнів та учениць, планує відвідати зоопарк, замок або басейн. Кожна дитина проголосувала за один вибраний нею об'єкт. Результати голосування зобразили у вигляді діаграми.

Скільки дітей хотіли б піти у зоопарк? Скільки дітей проголосували за замок? Куди піде у вихідні 1 клас?

1. Досліді таблиці додавання та віднімання числа 7.

$1 + 7 = 8$ ★★★★★★★ $8 - 7 = 1$

$2 + 7 = 9$ ★★★★★★★★ $9 - 7 = 2$

$3 + 7 = 10$ ★★★★★★★★ $10 - 7 = 3$

2. 1. $5 + 3$ $10 - 4$ $1 + 7$

$5 + 4$ $10 - 3$ $2 + 7$

2. $8 - 7$ $10 - 7$ $3 + 7$

$8 - 5$ $10 - 1$ $4 + 6$

3. 1. На одній клумбі зацвіло 9 троянд, а на другій — 7. На скільки більше троянд зацвіло на першій клумбі, ніж на другій?

2. В Оленки було 10 грн, а в Тарасика — 6 грн. На скільки менше гривень у Тарасика, ніж в Оленки?

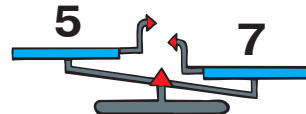
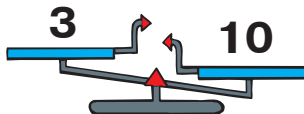
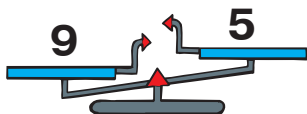

4. $8 - 3 \square 4$ $7 - 4 \square 5$ $6 - 2 \square 4$

$5 + 4 \square 10$ $10 - 3 \square 6$ $10 - 5 \square 5$

5. Які числа треба додати в кожному випадку, щоб числові терези були в рівновазі?

6. 1. Розташуйте літери в порядку зростання чисел і прочитайте слово.

30 50 10 40 20
Н С М У І

2. Розташуйте літери в порядку спадання чисел і прочитайте слово.

70 30 50 40 60
З Т Ш И О

1. Прочитай числа за допомогою монет.

вісімдесят (80)

дев'яносто (90)

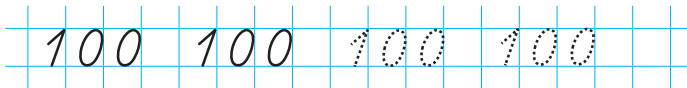

сто (100)

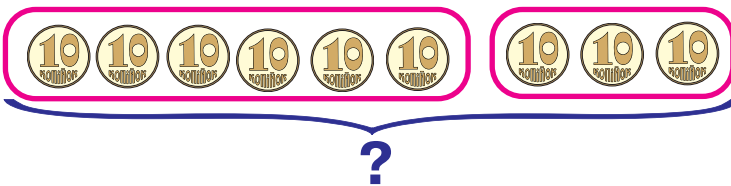
Число «СТО»
записують так:

100

2. Напиши.

3. Обчисли.

$60 + 30$

$90 - 40$

4. 1. У полі жило 4 хом'яки, а ховрахів — на 5 більше. Скільки ховрахів жило в полі?

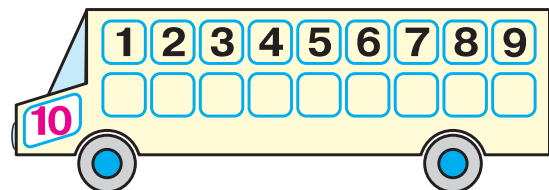
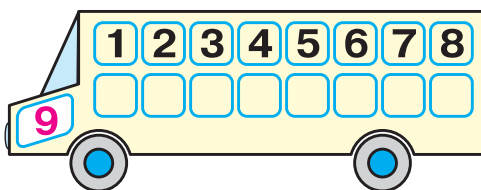

2. Де рибок менше?
На скільки менше?

8 рибок

5. Повтори склад чисел 9 і 10 та виконай віднімання.

$10 - 9$

$9 - 8$

$10 - 8$

$10 - 6$

$10 - 7$

$10 - 5$

$9 - 5$

$10 - 4$

$10 - 3$

$9 - 4$

1. Досліді таблиці додавання та віднімання чисел 8 і 9.

$1 + 8 = 9$ $9 - 8 = 1$

$2 + 8 = 10$ $10 - 8 = 2$

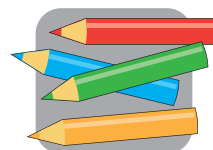
$1 + 9 = 10$ $10 - 9 = 1$

2.

Збільш число 1		
на 7	на 8	на 9

Зменш число 10		
на 7	на 8	на 9

3. В Олі 2 прості олівці, а кольорових — на 8 більше. Скільки кольорових олівців має Оля?

4. $10 - 6 \square 3$ $8 - 7 \square 2$ $8 + 0 \square 8$

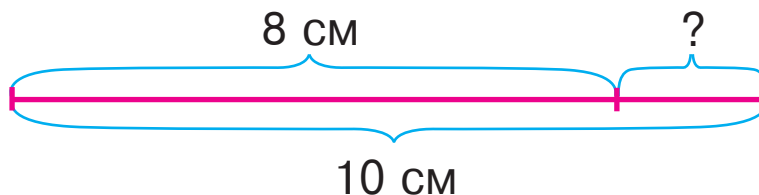

$5 + 4 \square 10$ $6 + 4 \square 9$ $3 + 6 \square 7$

5. Бабуся купила 10 морквин, а буряків — на 8 менше. Скільки буряків купила бабуся?

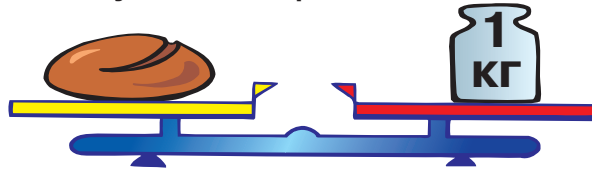
6. Склади і розв'яжи задачу про відрізки.

7. Чи можна цими казковими монетами заплатити такі суми: 5 волошок; 6 волошок; 7 волошок; 8 волошок; 9 волошок; 10 волошок?

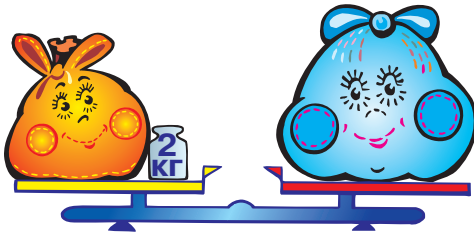
1. Хлібина має масу 1 кілограм.

1 кілограм — 1 кг

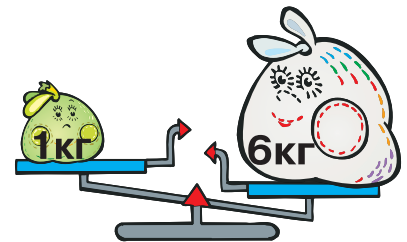
1 кг

2. Який товстун найважчий? На скільки кілограмів синій товстун важчий за оранжевого? На скільки кілограмів червоний товстун легший за синього?

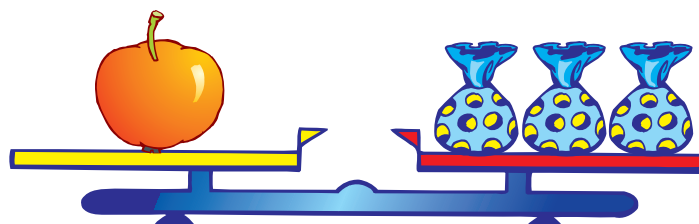
3. Товстун масою 6 кг несе гирю, важчу за нього на 2 кг. Яка маса гирі?

4. Скільки кілограмів і на яку шальку терезів треба додати, щоб терези були в рівновазі?

5.	$5 + 5$	$10 - 6$	$4 + 6$	$9 - 8$
	$5 + 3$	$10 - 4$	$3 + 7$	$8 - 6$

6. Яка маса яблука? Поміркуй, чому масу вимірюють кілограмами, а не цукерками.

1. У пакеті, пляшці та банці вміщується 1 літр соку.

1 літр — 1 л

1 л

2. 1. В одній банці було 3 л води, а в другій — на 2 л менше. Скільки літрів води було в другій банці?

2. У банці 4 л соку, а в бідоні — 6 л. Скільки літрів соку в банці та бідоні разом?

3. $5 + 3 \square 6$ $3 - 1 \square 2$ $8 + 2 \square 10$
 $6 - 2 \square 7$ $10 - 3 \square 6$ $9 - 3 \square 5$

4. На скільки більше літрів води в бідоні, ніж у каністрі?

5. Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

40

60

30

50

20

ї

п

з

о

д

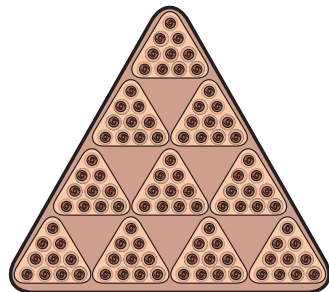
6. Заповни цікаві квадрати за зразком.

3	+	2	=	5
+		+		+
3	+	1	=	4
=		=		=
6	+	3	=	9

9	-	2	=	
-		-		-
3	-	1	=	
=		=		=
	-		=	

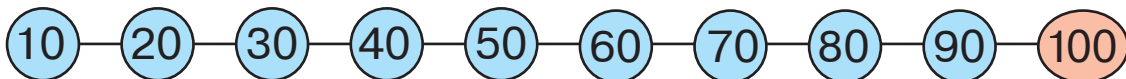
1	+	4	=	
+		-		+
5	-	3	=	
=		=		=
	+		=	

1. У великій коробці десять малих коробок із цукерками. У кожній малій коробці — один десяток цукерок. Скільки десятків цукерок у великій коробці? Скільки це цукерок?

10 десятків — це 1 **сотня**, або **сто**.
 10 дес. = 1 сот.
 1 сот. = 100 од.

2. Виконайте дії за допомогою числового ряду.

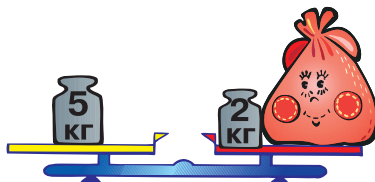

1. $4 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.}$ $10 \text{ дес.} - 4 \text{ дес.}$ $5 \text{ дес.} + 3 \text{ дес.}$
 $40 + 20$ $100 - 40$ $50 + 30$
2. $10 \text{ дес.} - 1 \text{ дес.}$ $8 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.}$ $10 \text{ дес.} - 5 \text{ дес.}$
 $100 - 10$ $80 + 20$ $100 - 50$

3. Розв'яжи і порівняй задачі.

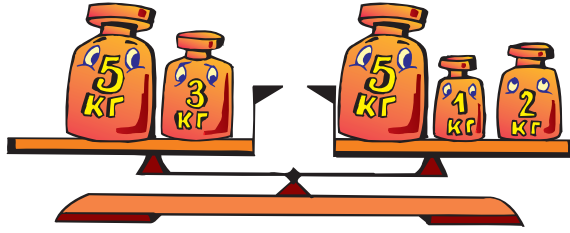
- 1) У притулку для тварин було 8 котиків і 6 песиків. Кого було менше і на скільки?
- 2) У притулок для тварин волонтери привезли 8 ящиків корму для котів, а корму для собак — на 2 ящики менше. Скільки ящиків корму для собак привезли волонтери?

4. Яка маса товстуна?
 Яка маса гир?

5. $6 + 3 \square 8 + 2$ $2 + 7 \square 3 + 5$ $6 + 4 \square 10 - 1$
 $5 + 3 \square 8 - 2$ $3 + 7 \square 5 + 5$ $4 + 5 \square 10 - 2$

1. Досліді, як можна додати кілька доданків.

$$5 + 3 = 5 + 1 + 2$$

2. За допомогою монет склади й запиши вирази. Виконай додавання і порівняй отримані суми.

3.

Було на
галявині

5

До них
прийшли

3

Прибігла
ще

1

Стало

?

4.

1. $5 + 2 + 2$

$4 + 4 + 1$

2. $7 + 1 + 2$

$2 + 2 + 2$

$4 + 3 + 3$

$3 + 3 + 3$

$2 + 5 + 2$

$1 + 6 + 1$

5.

У кругових виразах результат першого виразу стає початком наступного, а результат останнього — початком першого. Запиши їх у потрібному порядку та виконай обчислення.

$2 + 5$

$10 - 9$

$7 - 4$

$6 + 4$

$8 - 3$

$3 + 3$

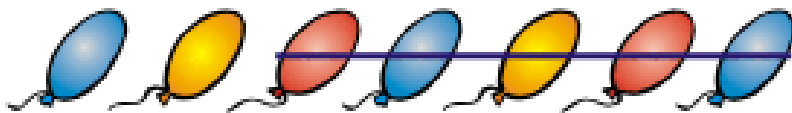
$9 - 7$

$1 + 7$

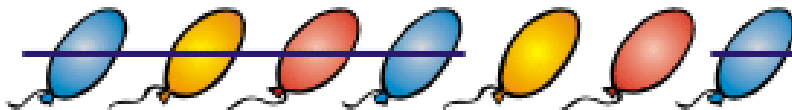
$4 + 5$

$5 - 1$

1. Досліді, як виконують віднімання кількох чисел.

$$7 - 5 = 2$$

$$7 - 4 - 1 = 2$$

2.

Було

6

З'їла
Оля

3

З'їв
Тарас

2

Залишилося

?

3.

$$1. \quad 5 - 3 - 1$$

$$2 + 1 + 5$$

$$6 + 1 + 2$$

$$10 - 3 - 1$$

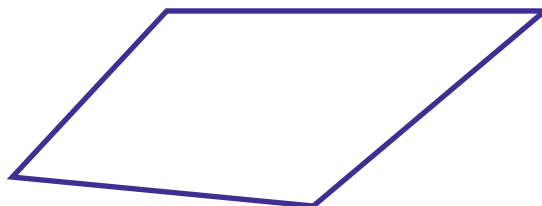
$$2. \quad 9 - 6 - 2$$

$$1 + 3 + 5$$

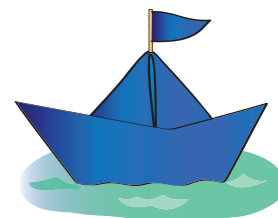
$$2 + 3 + 4$$

$$8 - 5 - 2$$

4. Знайди суму довжин найдовшої і найкоротшої сторін чотирикутника.

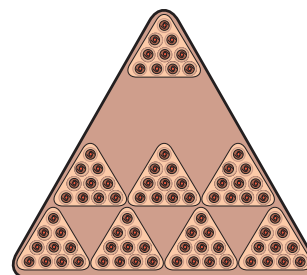
5. Іринка пустила 5 паперових корабликів у струмочок. Два кораблики потонули. Скільки корабликів тримається на плаву?

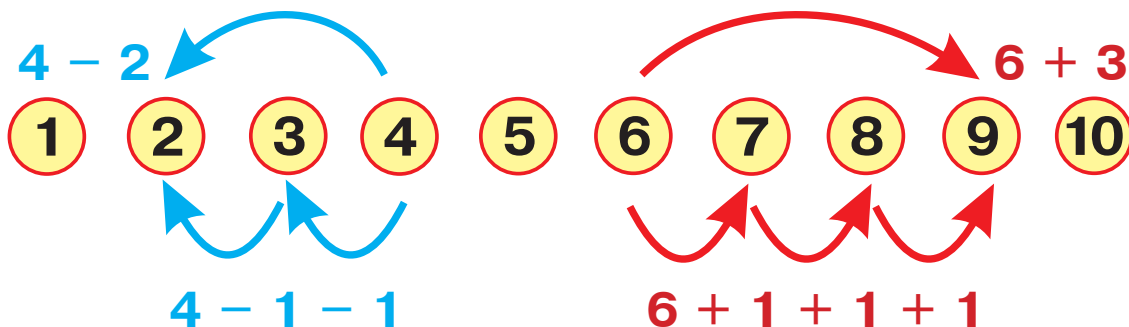
6. Доповни коробку до 10 десятків цукерок.

$$8 \text{ дес.} + \square \text{ дес.} = 10 \text{ дес.}$$

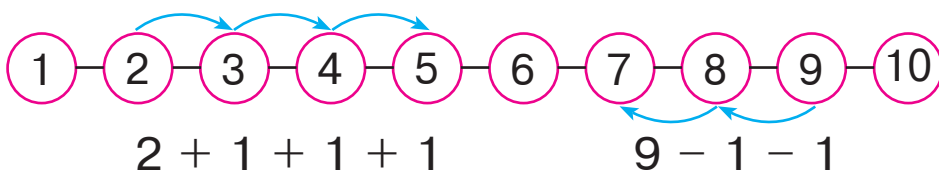
$$80 + \square\square = 100$$

1. Досліді, як можна виконати додавання і віднімання по одиниці.

2. Поясни за допомогою числового ряду, як виконувати додавання і віднімання по одиниці. Запиши вирази й обчисли їх.

3.

1.

$$4 + 1 + 1 + 1$$

$$4 + 3$$

$$9 - 1 - 1$$

$$9 - 2$$

2.

$$5 + 3$$

$$5 + 1 + 1 + 1$$

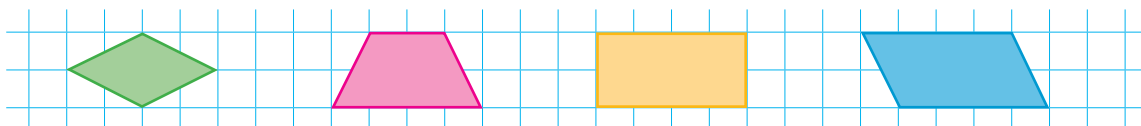
$$7 - 3$$

$$7 - 1 - 1 - 1$$

4. Троє рибалок мали 7 рибин. Кожен із них спіймав ще по одній рибині. Скільки всього рибин стало в рибалок?

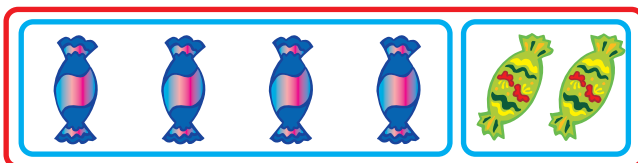
5. Які фігури можна сховати за іншими фігурами? За якими саме?

1. Досліді, як виконали додавання і віднімання чисел. Зроби висновок.

$$3 + 6 = 9$$

$$3 + 4 + 2 = 9$$

$$9 - 6 = 3$$

$$9 - 4 - 2 = 3$$

Числа можна додавати і віднімати частинами.

2.

Було

8

Подарували

Залишилося

?

3. Обчисли за зразком.

$$5 + 3 = 5 + 1 + 1 + 1 = 8$$

$$7 - 4 = 7 - 1 - 1 - 1 - 1 = 3$$

$$3 + 3$$

$$2 + 5$$

$$4 + 4$$

$$8 - 5$$

$$9 - 3$$

$$7 - 4$$

4. Розв'яжи задачу. Обери потрібну відповідь.

Від кози надоїли 3 л молока. Із 2 л молока зробили сир, а решту випили. Скільки літрів молока випили?

1 коза

1 л

2 л

5 л

5. Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

70

10

30

40

60

50

20

С

А

Ч

И

И

Н

К

1. Національною валютою України є гривня.
Розглянь зображення українських грошей.

2. Скільки копійок у гривні?

100 коп. = 1 грн

10 коп. 1 грн

3. Один зошит коштує 4 грн. Скільки гривень коштують два такі зошити?
4. В Олі було 6 гривень. Тато дав їй ще грошей, і в дівчинки стало 10 гривень. Скільки гривень дав доньці тато?

5. 5 грн 50 коп. 6 грн 10 коп.
 10 грн 10 коп. 1 грн 100 коп.

6. Обери потрібну відповідь.

Діти знайшли скарб, у якому було 3 золоті та 4 срібні монети, а бронзових стільки, скільки золотих і срібних монет разом. Скільки бронзових монет було у скарбі?

3
МОНЕТИ

1
МОНЕТА

4
МОНЕТИ

7
МОНЕТ

1. Числа, поєднані знаками арифметичних дій, називають **числовим виразом**.

Це вирази

$$6 - 4 + 2$$

$$1 + 3$$

Ці записи не є виразами

$$2 + 3 = 5$$

$$3 > 2$$

Якщо виконати всі дії у виразі, знайдемо **значення виразу**.

2. Знайди значення виразів.

$$3 + 6 - 5$$

$$2 + 2 + 1 + 5$$

$$30 + 60 - 50$$

$$10 - 7 + 1 - 3$$

3. Серед цих виразів є два, які ти не зможеш обчислити. Знайди значення решти виразів.

$$20 + 40$$

$$1 \text{ грн} - 40 \text{ коп.}$$

$$5 - 8$$

$$60 - 50$$

$$1 \text{ см} - 1 \text{ кг}$$

$$6 + 4$$

4. За малюнком склади і запиши один вираз на додавання та два вирази на віднімання.

5. На болоті було 3 лелеки. До них приєдналося ще 7 лелек. Скільки лелек стало?

Було

3

Приєдналося

7

Стало

?

1. Вирази, поєднані з числами або іншими виразами знаком «=», називають **рівностями**.
Числа або вирази, поєднані знаками «>», «<», називають **нерівностями**.

Правильні рівності

$$5 - 3 = 2$$

$$4 + 3 - 1 = 6$$

Правильні нерівності

$$8 > 4$$

$$5 - 4 < 9$$

Неправильні рівності

$$10 - 8 = 4$$

$$80 - 40 = 20$$

Неправильні нерівності

$$10 > 40$$

$$8 + 1 < 2 + 1$$

2. Прочитай рівності різними способами, використовуючи ці слова.

$$6 + 2 = 8$$

$$9 - 3 = 6$$

додати плюс
збільшити сума

відняти мінус
зменшити різниця

3. Із чисел 8, 1, 7 склади і запиши правильні рівності.

4. Складіть та розв'яжіть задачі.

1. Юрко 6
Оля 2
Олег 1

} ?

2.

} 9

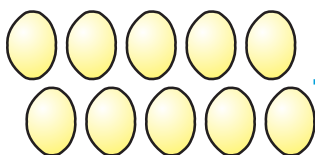
5. $2 + 3 \square 3 + 2$ $6 + 3 \square 6 + 4$ $1 + 9 \square 10$
 $1 + 7 \square 9 - 1$ $3 + 7 \square 3 - 0$ $8 - 2 \square 5$

6. $9 - 1 + 2$ $7 - 3 - 3$ $8 - 2 - 1$
 $6 - 2 - 2$ $5 + 1 - 3$ $2 + 6 - 1$ $4 + 2 + 3$
 $3 + 4 - 1$ $1 + 4 - 1$ $10 - 3 + 1$

ЧИСЛА 11–20

1. Пригадай, що таке десяток.

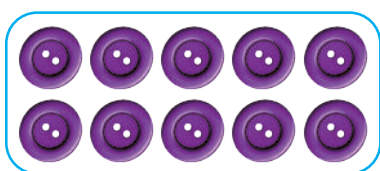

Десять одиниць

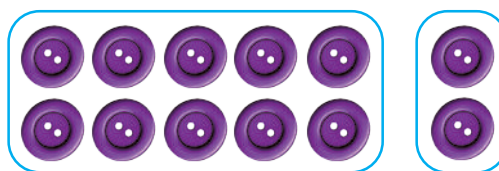

Один десяток

2. Поясни, як утворили наступні числа після числа 10.

10 і 1 → 11

10 і 2 → 12

3. Досліді утворення поданих чисел. Прочитай їхні назви. Скільки цифр потрібно для запису кожного числа?

Одинáдцять

11

Дванáдцять

12

Тринáдцять

13

Чотирнáдцять

14

П'ятнáдцять

15

Шістнáдцять

16

Сімнáдцять

17

Вісімнáдцять

18

Дев'ятнáдцять

19

Двáдцять

20

4. Знайди групу монет, що відповідає кожному числу.

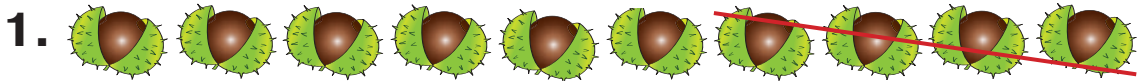
Двадцять

Дванадцять

Сімнадцять

5. Складіть і розв'яжіть задачі за малюнками.

Стільки ж

?

11 10

16 6

15 15

12 20

20 10

10 16

18 19

14 13

7. У записах зникли знаки «+» і «-». Постав ці знаки так, щоб рівності були правильними.

7 1 2 = 10

7 1 2 = 4

7 1 2 = 8

7 1 2 = 6

5 - 3

3 + 6

2 + 8

9 - 8

8 - 4

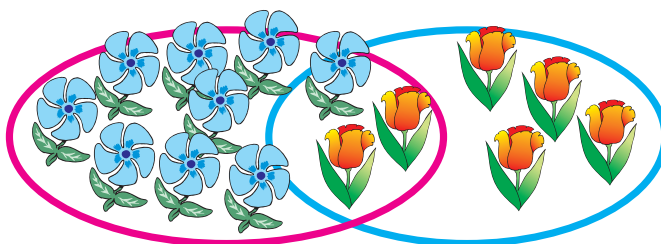
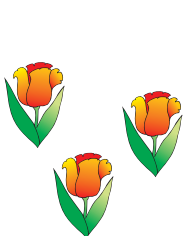
4 + 1

1 + 5

7 - 4

6 + 2

10 - 3

1. Досліді таблицю.

Число	Десятки	Одиниці
Десять	1	0
Одинадцять	1	1
П'ятнадцять	1	5

Числа другого десятка складаються з **десятків** та **одиниць**. Одиниці записують на першому місці справа, а десятки — на другому місці.

2. Запиши числа: шістнадцять, вісімнадцять, дев'ятнадцять, тринадцять. За поданим у таблиці зразком назви кількість десятків та одиниць у кожному з цих чисел.
3. Скільки всього гривень на кожному малюнку? Скільки в кожному числі десятків? Скільки одиниць?

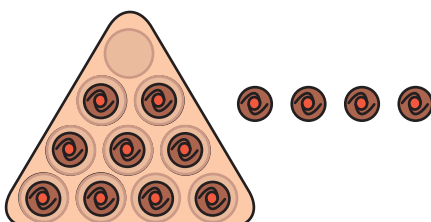
4. У зоопарку жило 9 поні. Сім поні взяли на ферму. Скільки поні залишилось у зоопарку?

5.

$$\begin{array}{ccccc} 3 + 7 & 1 + 7 & 9 - 3 & 4 + 5 & 5 + 2 \\ 7 - 4 & 8 - 3 & 2 + 2 & 6 - 5 & 10 - 8 \end{array}$$

6.

1. Повтори назви чисел другого десятка. Скільки в кожному числі десятків? Скільки одиниць?

	Десятки	Одиниці	
Десять	1	0	10
Одинадцять	1	1	11
Дванадцять	1	2	12
Тринадцять	1	3	13
Чотирнадцять	1	4	14
П'ятнадцять	1	5	15
Шістнадцять	1	6	16
Сімнадцять	1	7	17
Вісімнадцять	1	8	18
Дев'ятнадцять	1	9	19
Двадцять	2	0	20

2. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай ім'я казкового героя.

О	О	И	Ш	О	Р	К	К	О	Т	Г
15	20	13	18	11	16	10	19	17	12	14

3. Які з даних чисел є двоцифровими? Одноцифровими?
9, 10, 20, 0, 5, 12, 6.

4. 1. У повітря запустили 9 безпілотників. Через годину 6 безпілотників спустилося на землю. Скільки безпілотників залишилось у повітрі?

2. Пес Патрон до обіду знайшов 5 мін, а після обіду — на 2 міни більше. Скільки мін знайшов пес Патрон після обіду?

5. Із кожного виразу на додавання склади, запиши й обчисли два вирази на віднімання.

$2 + 4$

$6 + 1$

$5 + 3$

$7 + 0$

1. Склади вирази і знайди їхні значення за зразком.

$10 + 5 = 15$

$15 - 5 = 10$

$15 - 10 = 5$

$\square\square + \square = \square\square$

$\square\square - \square = \square\square$

$\square\square - \square\square = \square$

$\square\square + \square = \square\square$

$\square\square - \square = \square\square$

$\square\square - \square\square = \square$

2. $10 + 6$

$10 + 9$

$10 + 3$

$16 - 6$

$19 - 9$

$13 - 3$

$16 - 10$

$19 - 10$

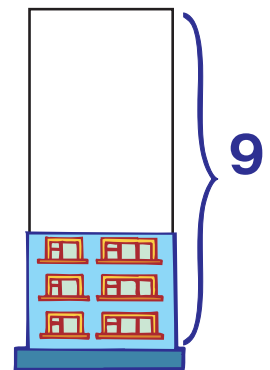
$13 - 10$

3. Три білі кролики зустріли 6 сірих кроликів. Скільки кроликів зустрілося?

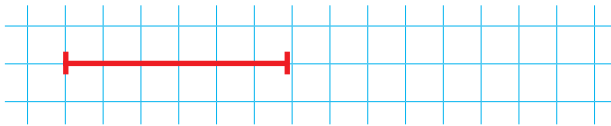

4. За малюнком доповни і розв'яжи задачу.

У будинку було \square поверхи. Добудували

5. Накресли відрізок, на 10 см довший за даний.

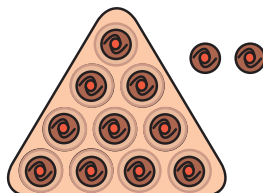
6. Розташуйте літери в порядку спадання чисел і прочитайте слово.

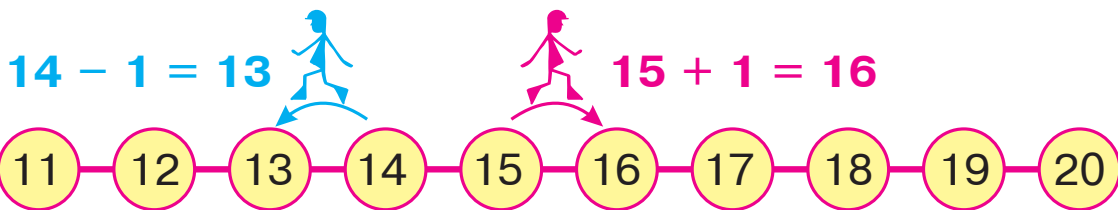
1. **11** Н **14** О **10** А **13** Р **15** В **12** О

2. **18** Є **20** З **16** Ь **19** А **17** Ц

7.

1. Досліді, як можна до числа додати число 1 та від числа відняти число 1.

Коли отримуємо наступне число? Коли отримуємо попереднє число?

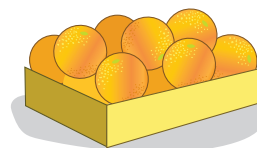
2. $10 + 1$ $19 + 1$ $17 - 1$ $16 + 1$
 $13 + 1$ $18 - 1$ $14 - 1$ $15 - 1$

3. Було Купили Стало

?

4. В одному ящику 16 апельсинів, а в другому — на 1 менше. Скільки апельсинів у другому ящику?

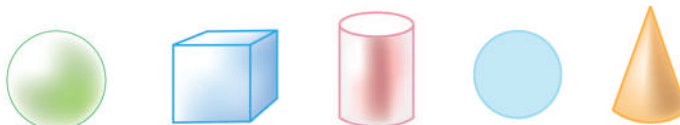
5. $20 \square 18 - 1$ $13 + 1 \square 15$ $10 \square 11 + 1$
 $10 \square 12 - 1$ $17 + 1 \square 18$ $14 \square 10 + 1$

6. Поміркуй, чи можна цими казковими монетами заплатити такі суми:

- 5 троянд; 6 троянд;
 7 троянд; 8 троянд;
 9 троянд; 10 троянд.

7. Яка фігура тут «зайва»? Поясни свій вибір.

1. Досліді, що таке дециметр. Скільки це сантиметрів?

10 сантиметрів — 10 см
1 дециметр — 1 дм 1 дм = 10 см

1 дм

2. Поясни, як виконали дії додавання та віднімання. Обчисли за зразком.

$$3 \text{ дм} + 4 \text{ дм} = 7 \text{ дм}$$

$$30 + 40 = 70$$

$$9 \text{ дм} - 3 \text{ дм} = 6 \text{ дм}$$

$$90 - 30 = 60$$

$$2 \text{ дм} + 3 \text{ дм} = \square \text{ дм}$$

$$20 + 30 = \square \square$$

$$8 \text{ дм} - 5 \text{ дм} = \square \text{ дм}$$

$$80 - 50 = \square \square$$

3. Накресли відрізок завдовжки 1 дм 1 см. Скільки в ньому сантиметрів?

4. Дог Лорд має зріст 8 дм, а такса Аліса на 4 дм нижча. Скільки дециметрів становить зріст такси?

5. Дог Лорд має 6 золотих медалей, 3 срібні, а бронзових стільки, скільки золотих і срібних разом. Скільки бронзових медалей має дог?

6. 1. $15 + 1$ $18 - 1$ $20 - 1$
 $10 - 5$ $9 - 2$ $10 - 4$

2. $11 + 1$ $10 + 1$ $9 - 6$
 $12 - 1$ $10 - 3$ $9 - 4$

7. Виміряй довжини відрізків. На скільки сантиметрів перший відрізок довший від другого?

1.

Ранок, день, вечір і ніч становлять **добу**.

Поміркуй, яку частину доби ілюструє кожен із цих малюнків.

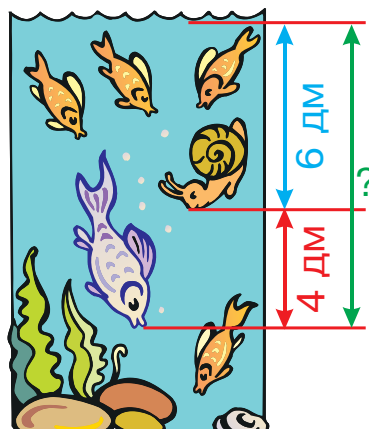
2. Склади задачу за малюнком і розв'яжи її.

3. Равлик пірнув на дно 4 рази, а синя рибка — на 5 разів більше. Скільки разів пірнула рибка?

4. Запиши за зразком.

1 дм = 10 см 6 дм = см

2 дм = см 8 дм = см

5. 5 діб 6 діб

1 дм 10 см

10 см 1 см

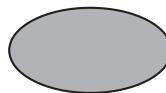
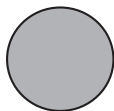

12 діб 10 діб

16 см 15 см

1 дм 1 см

6. Розглянь тіні від різних предметів. Яка тінь належить кулі, а яка — кубу? Назви відповідні номери.

1

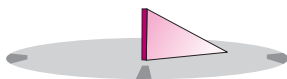
2

3

4

1.

Для визначення певних проміжків часу люди винайшли **ГОДИННИК**.

Сонячний
годинник

Пісочний
годинник

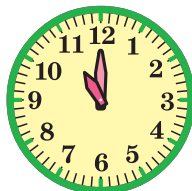

Механічний
годинник

Електронний
годинник

2. Рожевий годинник показує третю годину. Котру годину показує кожен із цих годинників?

3. Запиши, о котрій годині ти лягаєш спати. Яка це частина доби?

4.

Стояло в порту

6

Пішло в море

3

Повернулося

2

Стало в порту

?

5.

$8 + 1$

$9 - 1$

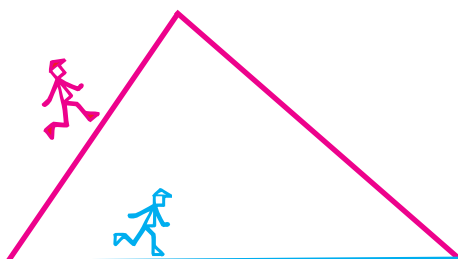
$15 - 5$

$18 + 1$

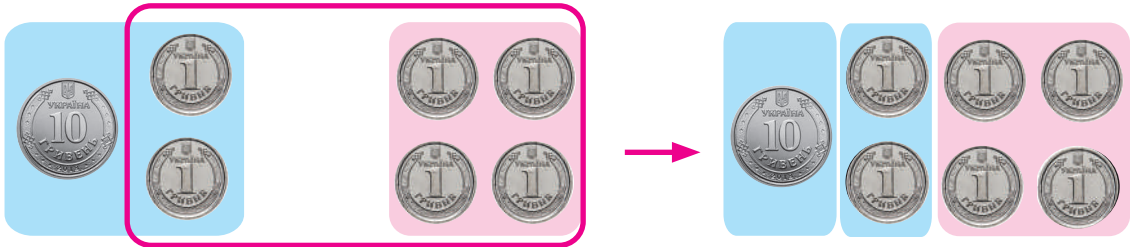
$19 - 1$

$15 - 10$

6.

1. Досліді, як додають числа в другому десятку.

$$12 + 4 = 16$$

2. $14 + 2$

$17 + 2$

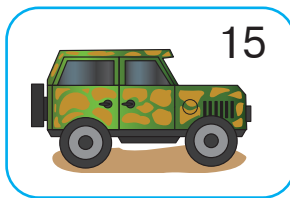
$13 + 5$

$16 + 3$

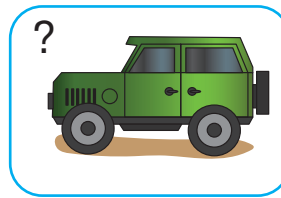
$11 + 4$

$12 + 6$

3. Склади і розв'яжи задачу.

зелених
на 4 більше

4. $10 \square 11$

$18 \square 19$

$16 \square 12$

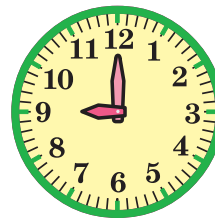

$13 \square 15$

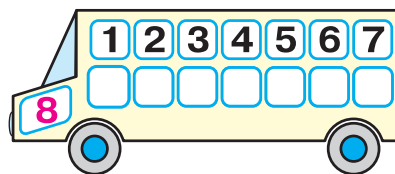
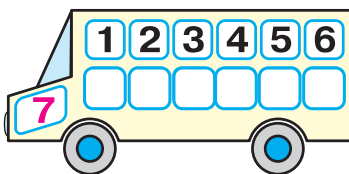
$20 \square 19$

$17 \square 20$

5. Котру годину показує кожен із цих годинників?

6. Повтори склад чисел 7 та 8 і знайди значення виразів.

$7 - 5$

$8 - 4$

$8 - 6$

$7 - 1$

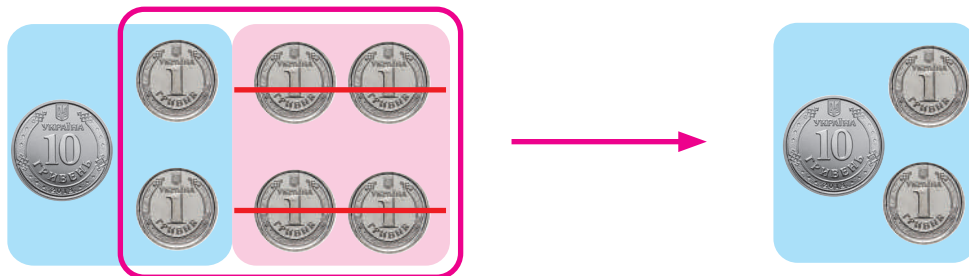
$7 - 3$

$8 - 2$

$8 - 7$

$7 - 2$

1. Досліді, як віднімають числа в другому десятку.

$$16 - 4 = 12$$

2. $14 - 2$ $16 - 3$ $18 - 2$ $15 - 4$ $19 - 5$

3. Розв'яжи і порівняй задачі.

1) Для театральної вистави лялькар виготовив 5 фігурок людей і 4 фігурки тварин. Скільки всього фігурок зробив лялькар?

2) Для театральної вистави лялькар виготовив 5 фігурок людей і 4 фігурки тварин. На скільки більше фігурок людей, ніж фігурок тварин, зробив лялькар?

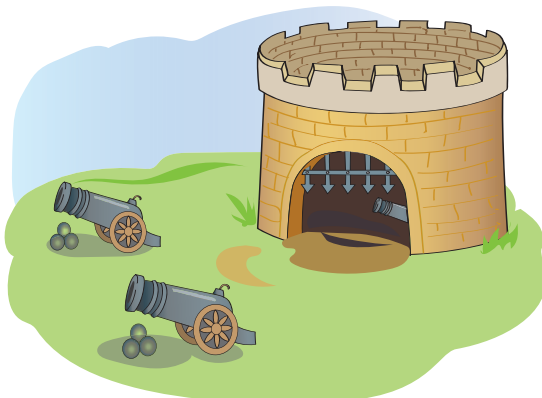

$$\begin{array}{r} 2 \text{ дм } 4 \text{ см} \\ + 2 \text{ дм } 3 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \text{ дм } 2 \text{ см} \\ + 4 \text{ дм } 3 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ дм } 5 \text{ см} \\ - 3 \text{ дм } 2 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

5.

1. Пригадай, як називають числа при відніманні.

Зменшуване

Від'ємник

Різниця

$$30 - 10 = 20$$

Що знайдемо, якщо до різниці додамо від'ємник?

$$20 + 10 = 30$$

Щоб знайти невідоме зменшуване,
треба до різниці додати від'ємник.

2. $\square - 6 = 3$

$\square - 20 = 40$

$\square - 3 = 15$

$\square - 5 = 4$

$\square - 20 = 50$

$\square - 4 = 13$

3. Коли з аеродрому вилетіло на завдання 6 гелікоптерів, там залишилося 2 гелікоптери. Скільки гелікоптерів було на аеродромі спочатку?

4. Знайдіть суми та різниці.

1. $16 + 2$

$18 - 8$

$18 - 10$

$7 + 3$

$15 - 4$

$10 + 10$

2. $10 + 3$

$19 - 1$

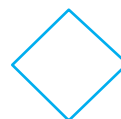
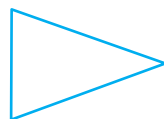
$20 - 10$

$12 - 1$

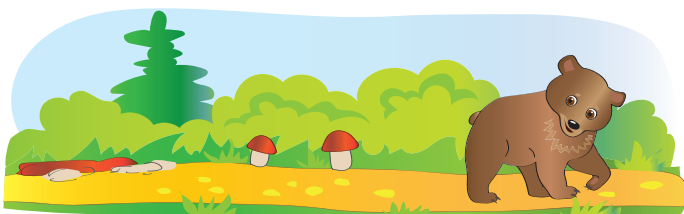
$12 + 4$

$12 - 12$

5. Яка фігура тут «зайва»? Поясни свій вибір.

6.

1. Пригадай, як називають числа при відніманні.

Зменшуване

Від'ємник

Різниця

$$15 - 5 = 10$$

Що одержимо, коли від зменшуваного віднімемо різницю?

$$15 - 10 = 5$$

Щоб знайти невідомий від'ємник,
треба від зменшуваного відняти різницю.

2. $6 - \square = 2$

$70 - \square\square = 30$

$19 - \square\square = 9$

$8 - \square = 5$

$90 - \square\square = 50$

$13 - \square\square = 1$

3. Розв'яжи і порівняй задачі.

1) У Наталі було 16 аркушів паперу. Шість аркушів вона використала для виготовлення аплікацій. Скільки аркушів паперу залишилося в Наталі?

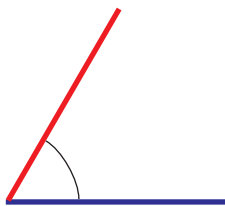
2) У Наталі було 16 аркушів паперу. Коли вона використала декілька аркушів для виготовлення аплікацій, то в неї залишилося ще 10 аркушів. Скільки аркушів паперу використала Наталя?

4. Поміркуй, чи можна в результаті дії віднімання отримати різницю, що дорівнює зменшуваному. Яке число має бути від'ємником? Склади і запиши відповідну рівність.

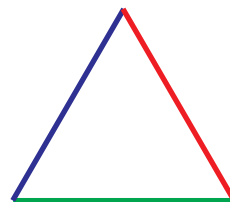
5.

1. Синій і червоний промені утворюють кут. Зверни увагу, як його позначають.

Скільки кутів у трикутнику?

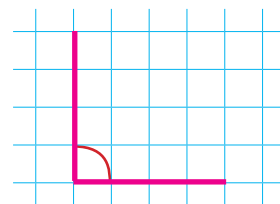
2. Покажи кут між нитками, до яких прив'язані кульки.

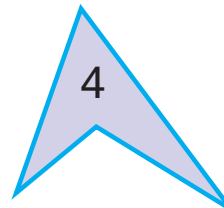
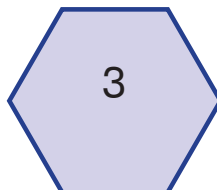
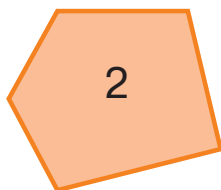
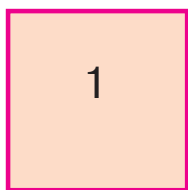
3. Покажи кути між стрілками зображених годинників.

4. Побудуй у зошиті такий самий кут.

5. Запиши, скільки кутів у кожній зображеній фігурі.

6. Покажи кути на предметах, які ти бачиш довкола.

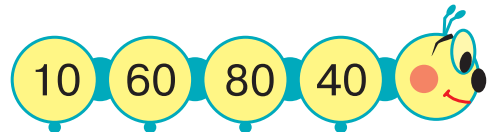
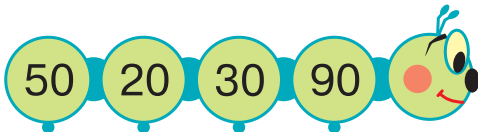
ЧИСЛА 21–100. ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100 БЕЗ ПЕРЕХОДУ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

1. Які числа пропущено?

Числа, які закінчуються на 0, у математиці називають **круглими**.

2. На якій іграшці написано кругле число, найбільше серед цих чисел?

3. Який малюнок ілюструє кожне число з таблиці?

Десятки	Одиниці
1	4
3	2
	5
2	3
4	1
6	0

Про одиниці говорять — **розряд одиниць**,
про десятки — **розряд десятків**.

$$64 = 60 + 4$$

60 і 4 — **розрядні доданки** числа 64.

6 показує, скільки одиниць у розряді десятків.
4 показує, скільки одиниць у розряді одиниць.

4. Запишіть числа у вигляді суми розрядних доданків за зразком.

1. $13 = 10 + 3$

$46 = \square\square + \square$

$52 = \square\square + \square$

$24 = \square\square + \square$

$88 = \square\square + \square$

$35 = \square\square + \square$

2. $41 = 40 + 1$

$26 = \square\square + \square$

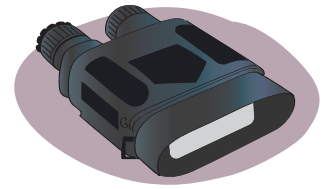
$93 = \square\square + \square$

$45 = \square\square + \square$

$51 = \square\square + \square$

$37 = \square\square + \square$

5. Волонтери привезли для першого взводу 10 приладів нічного бачення, а для другого взводу — на 4 прилади більше. Скільки приладів нічного бачення привезли для другого взводу?

6. 1. $15 + 1$ $18 - 3$ $14 - 1$

$10 - 8$

$19 - 5$

$10 - 4$

2. $11 + 1$

$10 + 7$

$12 - 1$

$9 - 6$

$15 - 3$

$19 - 4$

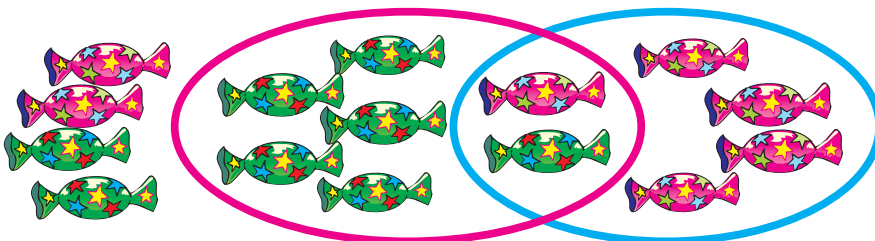
7. Котру годину показує кожен годинник?

8. У Софійки було 12 листівок. Дві листівки вона подарувала подрузі. Скільки листівок залишилося в Софійки?

9.

1. Розглянь таблицю чисел першої сотні.

1	11	21	31	41	51	61	71	81	91
2	12	22	32	42	52	62	72	82	92
3	13	23	33	43	53	63	73	83	93
4	14	24	34	44	54	64	74	84	94
5	15	25	35	45	55	65	75	85	95
6	16	26	36	46	56	66	76	86	96
7	17	27	37	47	57	67	77	87	97
8	18	28	38	48	58	68	78	88	98
9	19	29	39	49	59	69	79	89	99
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

- 1) Прочитай числа першого, другого, третього, п'ятого і десятого десятків.
- 2) Назви число, яке йде за числом 99; перед числом 53.
- 3) Прочитай числа, в яких кількість одиниць у розряді одиниць 0.
- 4) Знайди найменше число в шостому десятку.

2. Запиши цифрами числа.

Двадцять вісім, тридцять один, п'ятдесят дев'ять, дев'яносто, вісімдесят вісім, сімдесят п'ять, сорок.

3. $20 + 10$ $60 - 10$ $10 + 10$
 $40 + 10$ $90 - 20$ $20 - 20$
 $30 + 40$ $80 - 50$ $60 - 30$

4. На липі було декілька бджілок. Коли 8 бджілок полетіло до вулика, то на липі залишилося ще 10 бджілок. Скільки бджілок було на липі спочатку?

5. Купили 16 кг гречки, а борошна — на 3 кг більше. Скільки кілограмів борошна купили?

6. О котрій годині в тебе розпочинаються уроки в школі та о котрій закінчуються?

7. У цих записах однакові літери позначають однакові цифри, різні літери — різні цифри. Розшифруй записи.

$$M + M + M = AM$$

$$AX + AX = OX$$

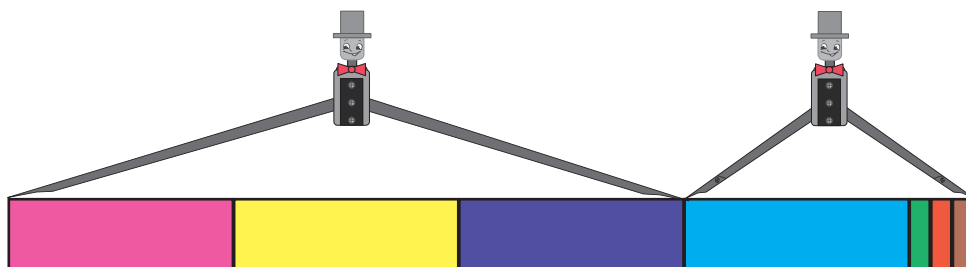
$$AX + A = AA$$

$$AY + A = OX$$

8. Із 10 іграшкових балерин танцювало тільки 4. Скільки балерин не танцювало?

9. Знайди довжину двох стрічок разом.

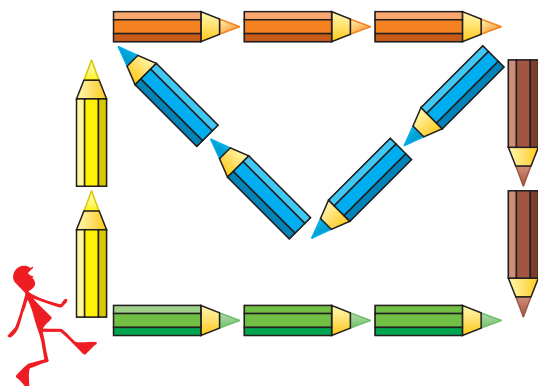

$$\begin{array}{r} + 3 \text{ дм} \\ + 1 \text{ дм } 3 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 4 \text{ дм} \\ + 2 \text{ дм } 4 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 6 \text{ дм} \\ + 3 \text{ дм } 6 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

10.

1. Знайди в числовому ряду, поданому на обкладинці підручника, всі числа між 20 і 30. Що спільного в цих чисел?

2. Виконай завдання за допомогою числового ряду.

1) «Сусідами» числа 5 є числа 4 і 6.

2) «Сусідами» числа 21 є числа і .

3) «Сусідами» числа 35 є числа і .

4) «Сусідами» числа 96 є числа і .

3. У каструлі було 10 л води, а в бідоні — 30 л. Скільки літрів води у каструлі й бідоні разом?

4. Від найбільшого двоцифрового числа відними найбільше одноцифрове.

5. У вазі було 6 червоних троянд, 4 білі та 1 рожева.

Про що ми дізнаємось, обчисливши такі вирази: $6 + 4$; $6 + 4 + 1$; $6 + 1$; $4 + 1$?

6. $80 - 40$ $50 + 40$ $17 - 7$ $10 - 3$

 $90 + 10$ $90 - 10$ $12 - 2$ $2 - 2$

$60 + 20$ $20 + 60$ $6 + 1$ $16 - 1$

7. Скільки десятків і одиниць у кожному числі?

22

41

8. $1 \text{ дм } 4 \text{ см} =$ см

$1 \text{ дм } 2 \text{ см} =$ см

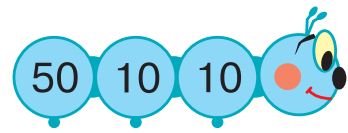
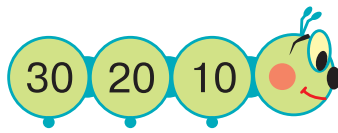
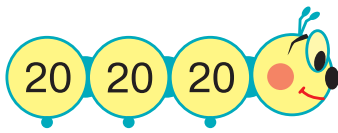
$1 \text{ дм } 9 \text{ см} =$ см

$13 \text{ см} =$ дм см

$18 \text{ см} =$ дм см

$22 \text{ см} =$ дм см

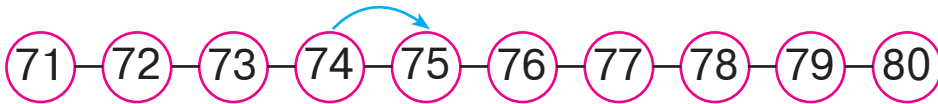
1. Усно знайди суму чисел на кожній іграшці.

2. Знайди в числовому ряду (на обкладинці підручника) попереднє та наступне число до кожного з чисел: 19, 31, 49, 60, 99.

3. Поясни, яке число отримуємо, коли додаємо 1; коли віднімаємо 1.

$$74 + 1 = 75$$

$$78 - 1 = 77$$

4. 1. $56 + 1$ $49 + 1$ $64 - 1$

$80 + 1$ $90 - 1$ $31 - 1$

2. $18 + 1$ $48 + 1$ $34 - 1$

$18 - 1$ $60 - 1$ $59 - 1$

5. Маса козеняти 26 кг, а маса ягняти на 1 кг менша. Яка маса ягняти?

6. У бабусі на городі виростили два гарбузи. Маса одного гарбуза 9 кг, а маса другого — на 1 кг більша.

1) Яка маса другого гарбуза?

2) Яка маса двох гарбузів разом?

7. $18 + 1 \square 90 - 50$

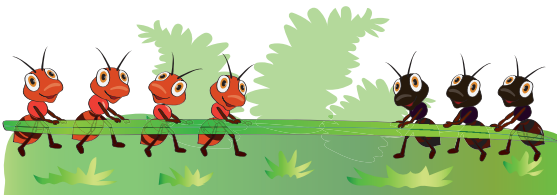
$6 + 4 \square 60 + 4$

$85 - 1 \square 80 - 50$

$30 + 0 \square 30 - 0$

8.

1. Запиши числа у вигляді суми розрядних доданків за зразком.

$$27 = 20 + 7$$

$$35 = \square\square + \square$$

$$58 = \square\square + \square$$

2. Із кожного виразу на додавання склади два вирази на віднімання за зразком. Знайди значення виразів.

$$40 + 6 = 46$$

$$30 + 7 = \square\square$$

$$70 + 4 = \square\square$$

$$46 - 40 = 6$$

$$\square\square - 30 = \square$$

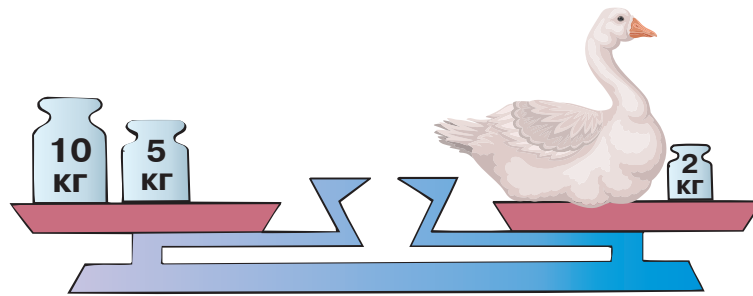
$$\square\square - \square\square = \square$$

$$46 - 6 = 40$$

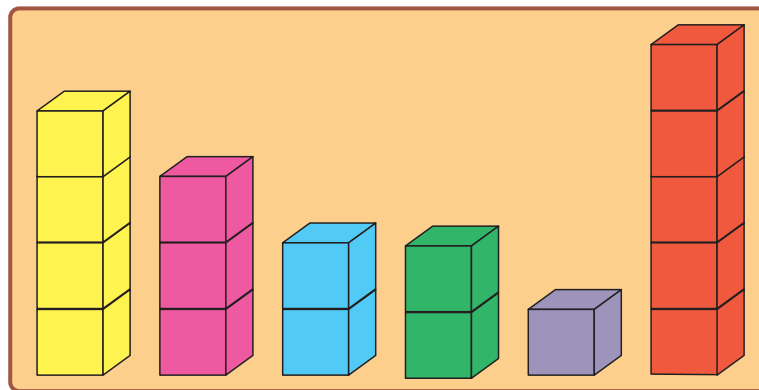
$$\square\square - \square = \square\square$$

$$\square\square - \square = \square\square$$

3. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

4. Розглянь малюнок і запиши відповіді на запитання.

- 1) У кого з дітей найбільше кубиків?
2) У кого найменше кубиків?
3) Хто має однакову кількість кубиків?

1. Запиши числа у вигляді суми розрядних доданків.

$$29 = \square\square + \square$$

$$53 = \square\square + \square$$

$$84 = \square\square + \square$$

2.
$$\begin{array}{r} 4 \text{ дм } 3 \text{ см} \\ + 2 \text{ дм} \\ \hline \end{array}$$

$$\square \text{ дм } \square \text{ см}$$

$$\begin{array}{r} 4 \text{ дм } 3 \text{ см} \\ + 2 \text{ см} \\ \hline \end{array}$$

$$\square \text{ дм } \square \text{ см}$$

3. Досліді, як додали числа 43 і 20, 43 і 2.

$$43 + 20 = 63$$

$$43 + 2 = 45$$

4. 1. $25 + 20$

$25 + 2$

$28 + 60$

$34 + 10$

$34 + 1$

$91 + 8$

2. $25 + 30$

$52 + 5$

$45 + 30$

$54 + 40$

$63 + 5$

$82 + 7$

5. Маса лисиці 14 кг, а вовк на 30 кг важчий. Яка маса вовка?

6. Над полем літало 22 бджоли, а джмелів — на 5 більше. Скільки джмелів літало над полем?

7. $15 + 4$

$16 - 6$

$18 - 4$

$13 + 3$

$11 + 7$

$14 + 1$

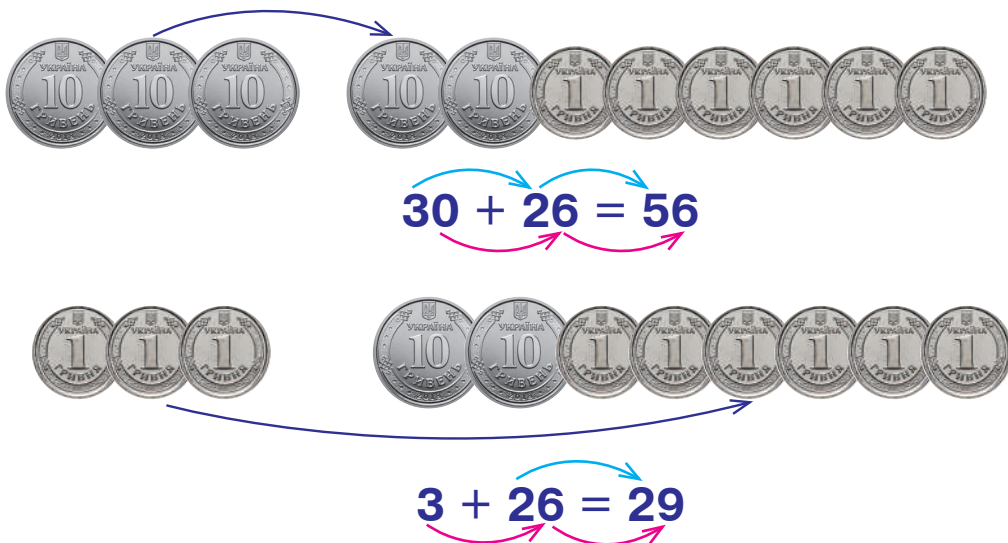
$19 - 6$

$10 + 1$

$$\begin{array}{r} 1. \quad 3 \text{ дм} \\ + 2 \text{ дм } 6 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \text{ см} \\ + 2 \text{ дм } 6 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

2. Досліді, як додали числа 30 і 26, 3 і 26.

3. Додай до числа 40 число 54 і поясни спосіб обчислення.

$$\begin{array}{cccc} 4. & 20 + 53 & 40 + 15 & 30 + 34 & 70 + 22 \\ & 2 + 53 & 4 + 15 & 3 + 34 & 7 + 22 \end{array}$$

5. Першого дня туристи поставили 10 наметів, а другого — 14 наметів. Скільки всього наметів поставили туристи за два дні?

$$\begin{array}{ccc} 6. & 50 + 20 \square 90 & 57 - 7 \square 50 & 60 \square 20 + 35 \\ \text{= < >} & 42 - 2 \square 40 & 54 + 20 \square 70 & 80 \square 50 + 30 \end{array}$$

7. На стоянці було декілька машин. Коли 5 машин поїхало, на стоянці залишилося 33 машини. Скільки машин було на стоянці спочатку?

$$\begin{array}{r} 6 \text{ дм } 5 \text{ см} \\ - 3 \text{ дм} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \text{ дм } 5 \text{ см} \\ - \quad \quad 3 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

2. Досліді, як виконали віднімання чисел 65 і 30, 65 і 3.

$$65 - 30 = 35$$

$$65 - 3 = 62$$

3. Знайди різниці.

$43 - 20$

$38 - 5$

$84 - 2$

$87 - 50$

$98 - 7$

$97 - 40$

$94 - 30$

$56 - 4$

$65 - 40$

4. У книжці 64 сторінки. Гордійко прочитав 20 сторінок. Скільки сторінок залишилося прочитати Гордійкові?

5. Що спільного у цих виразах? Обчисли їх. Простеж, як змінюються доданки, і зроби висновок.

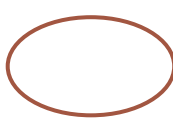
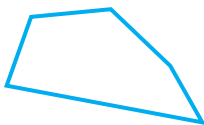
$20 + 10$

$20 + 30$

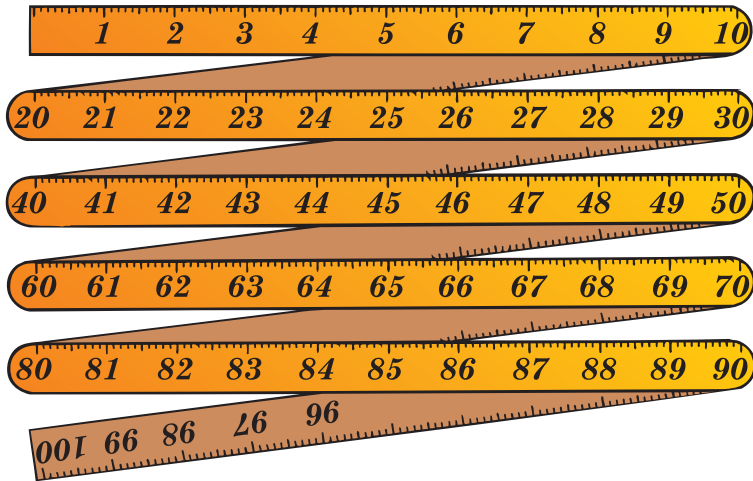
$42 + 20$

$54 + 20$

6. Які з цих фігур є чотирикутниками? Поясни, чому.

1. Розглянь складаний метр. Досліді, скільки в метрі дециметрів, сантиметрів.

Один метр —
це **десять**
дециметрів.

$$1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$$

Один метр —
це **сто**
сантиметрів.

$$1 \text{ м} = 100 \text{ см}$$

1 м

2. Зроби з цупкого паперу метр і відміряй ним стрічку завдовжки 3 м.

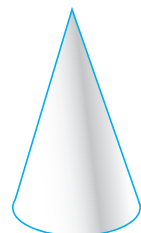
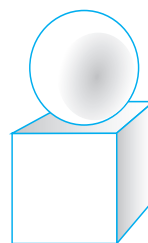
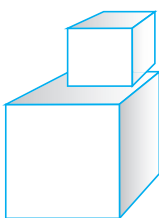

3. 1. $73 - 20$ $98 - 8$ $98 - 80$
 $64 - 30$ $45 - 2$ $45 - 20$
2. $48 - 6$ $56 + 30$ $54 - 10$
 $56 - 3$ $44 - 40$ $54 - 50$

4. Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Від смужки довжиною 35 см відрізали частину завдовжки 3 см. Якої довжини стала смужка?
- 2) Від смужки довжиною 35 см відрізали частину завдовжки 3 дм. Якої довжини стала смужка?

5. Скільки кубів зображено на малюнку?

1. Досліді, як додають двоцифрові числа без переходу через розряд.

3	2
2	4

$$32 + 24 = 56$$

Додаючи двоцифрові числа, десятки додають до десятків, одиниці — до одиниць.

2. Розглянь запис і поясни спосіб обчислення.

$$43 + 21 = 40 + 3 + 20 + 1 = 60 + 4 = 64$$

3. Знайди суму $62 + 15$ із коментуванням.

4. $31 + 30$

$31 + 33$

$54 + 20$

$31 + 3$

$54 + 22$

$54 + 2$

5. В оркестрі 15 музикантів грають на духових інструментах, а 24 — на струнних. Скільки всього музикантів в оркестрі?

6. $12 + 26 \square 24$

$79 - 9 \square 31$

$49 - 10 \square 49$

$36 + 63 \square 100$

7. 1. $21 + 43$

$35 + 22$

$15 + 21$

$42 + 51$

$44 + 31$

$28 + 41$

2. $53 + 13$

$45 + 14$

$22 + 57$

$62 + 22$

$25 + 33$

$12 + 31$

8. Лісники посадили 26 дубків і 42 ялинки. Скільки всього дерев вони посадили?

1. Досліді, як віднімають двоцифрові числа без переходу через розряд.

$$50 - 30 = 20$$

$$4 - 1 = 3$$

$$54 - 31 = 23$$

$$20 + 3 = 23$$

Віднімаючи двоцифрові числа, десятки віднімають від десятків, одиниці — від одиниць.

2. Знайди різницю $59 - 36$ із коментуванням.

3. $86 - 50$

$86 - 55$

$67 - 4$

$86 - 5$

$67 - 40$

$67 - 44$

4. На аеродромі було декілька літаків. Коли 24 з них піднялись у повітря, на аеродромі залишилося 12 літаків. Скільки літаків було на аеродромі спочатку?

5. $3 \text{ дм} \square 8 \text{ см}$

$1 \text{ дм } 6 \text{ см} \square 2 \text{ дм}$

$6 \text{ см} \square 6 \text{ дм}$

$1 \text{ дм } 6 \text{ см} \square 16 \text{ см}$

6. $5 \text{ дм} = \square \square \text{ см}$

$6 \text{ м} = \square \square \text{ дм}$

$1 \text{ дм } 5 \text{ см} = \square \square \text{ см}$

$6 \text{ м } 4 \text{ дм} = \square \square \text{ дм}$

7. Від найбільшого двоцифрового числа відними число 25.

8. Розглянь малюнки. Де менше грошей і на скільки менше?

ПОВТОРЕННЯ ТА ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО

1. Доповни до 10 число 9.

2.

Сиділо

6

Прилетіло

2

Приєдналося до гурту

1

Стало

?

3.

Збільш число 11		
на 1	на 2	на 3

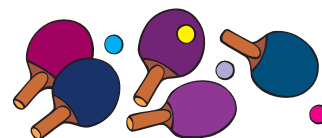
Зменш число 15		
на 1	на 2	на 3

4. Добери такі числа, щоб нерівності були правильними. Запиши ці нерівності.

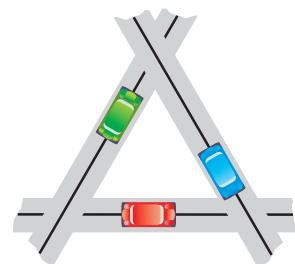
$$5 > 2 + \square$$

$$10 - \square < 4$$

5. За малюнком склади задачу, запитання якої починається словами: «На скільки менше...». Розв'яжи цю задачу.

6. Чи можна стверджувати, що одна із цих доріг проходить під двома іншими? Обґрунтуй свою думку.

7. Які числа потрібно відняти від чисел 11, 15, 18, щоб у кожному випадку залишився десяток? Склади і запиши відповідні рівності.

8. Бабуся вирішила зв'язати 20 шкарпеток, а зв'язала 1. Скільки шкарпеток їй ще треба зв'язати?

9.	Зменшуване	15	18	16	20
	Від'ємник	5	1	10	1
	Різниця				

10.

$100 - 80$	$40 + 10$	$30 + 50$	
$70 + 30$	$90 - 60$	$20 + 40$	$60 - 50$
$50 + 20$	$80 - 40$	$10 + 80$	

11. Доповни до 10 число 8.

12. Поміркуй, як треба змінити малюнок, щоб у задачі можна було використати поняття «стільки ж». Розв'яжи задачу.

13. Поміркуй, скільки треба взяти гир масою 3 кг, щоб зважити цей гарбуз.

14. Порівняй вирази, не виконуючи обчислень.

$$80 - 50 \square 80 - 30$$

$$30 + 50 \square 50 + 30$$

$$40 + 20 \square 40 + 10$$

$$30 - 30 \square 80 - 80$$

15. Серед цих виразів є три, які можна обчислити. Знайди їхні значення. Чому не можна знайти значення четвертого виразу?

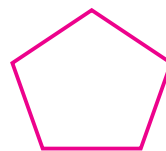
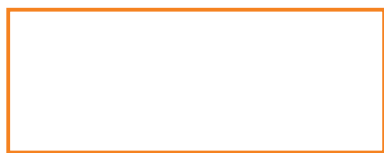
$$1 \text{ м} - 1 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} - 1 \text{ дм}$$

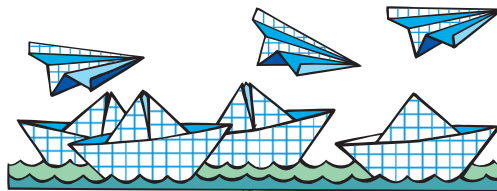
$$1 \text{ дм} - 1 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} - 1 \text{ л}$$

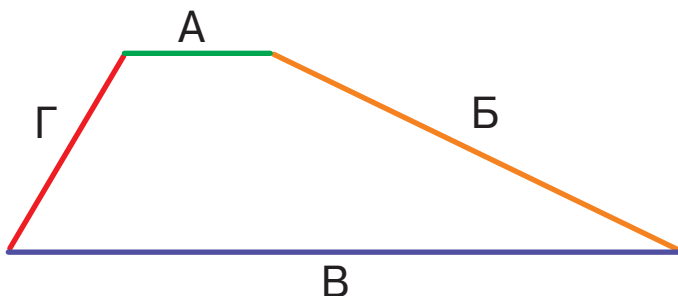
16. Проаналізуй, чим відрізняються одна від одної ці геометричні фігури.

17. Склади та розв'яжи задачу за малюнком.

18. Андрій, Богдана, Віктор і Галина разом накреслили чотирикутник, позначивши його сторони першими літерами своїх імен. У кого з дітей відрізок найдовший? У кого найкоротший? На скільки сантиметрів найдовший відрізок більший від найкоротшого? Запиши й обчисли відповідний вираз.

19. 50 см 5 дм 1 см

90 см 9 дм

20 см 2 дм 9 см

13 дм 31 см

20. На першій полиці стояло 18 книг, а на другій — на 6 книг менше. Скільки книг стояло на другій полиці?

21. Доповни до 10 число 7.

22. 1. $100 - 80$

$61 - 1$

$73 + 22$

$10 + 80$

$61 + 1$

$95 - 81$

2. $100 - 70$

$66 - 6$

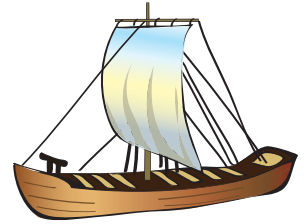
$42 + 37$

$14 + 10$

$66 - 60$

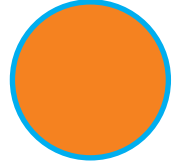
$89 - 63$

23. У музеї було 16 макетів козацьких човнів-чайок. Виготовили ще 10 макетів. Скільки макетів човнів стало в музеї?

24. 1) Знайди суму чисел 35 і 14.
2) Знайди різницю чисел 64 і 21.

25. Лінію, що обмежує круг, називають **КОЛОМ**. Яким кольором зобразили коло на цьому малюнку?

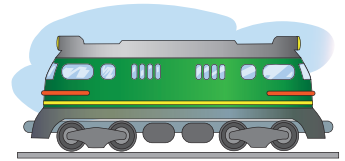
26. Добери й запиши такі числа, щоб ця нерівність була правильною.

$$8 < 10 - \square$$

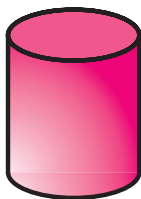
27. Стрілки годинника рухаються по колу. Яка стрілка описує більше коло?

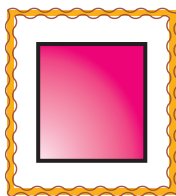
28. У залізничному депо було 14 тепловозів. Чотири тепловози відправили на ремонт. Скільки тепловозів залишилося в депо?

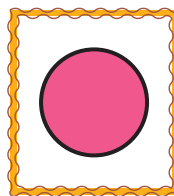
29. Циліндр фотографували з різних боків. Яка з цих фотографій не може бути зображенням циліндра?

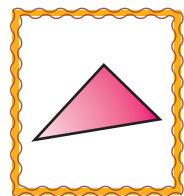
1

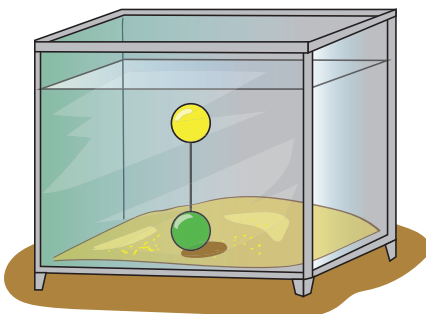
2

3

30.

31. На санчатах каталося семеро ведмежат і троє лисенят.

Постав запитання так, щоб розв'язанням задачі був перший вираз; другий вираз. Виконай розв'язання і запиши відповіді.

$$7 + 3$$

$$7 - 3$$

32. Учора гончар виготовив 14 ваз, а сьогодні — 12 ваз. Скільки ваз виготовив гончар за два дні?

Учора

14

Сьогодні

12

За два дні

?

33. Знайди значення виразів. Простеж, як змінюються доданки, і зроби висновок.

$29 + 10$

$28 + 11$

$27 + 12$

$26 + 13$

$25 + 14$

34. Доповни до 10 числа 5, 4, 3, 2.

35. У зоопарку жило 24 білки, а в сусідньому лісі — на 45 білок більше. Скільки білок жило в лісі?

36. Знайдіть значення виразів. Щоб полегшити обчислення, можете переставляти доданки.

1. $17 + 81$

$95 - 12$

$25 + 42$

$22 + 67$

$88 - 51$

$14 + 80$

2. $24 + 73$

$49 - 17$

$34 + 62$

$38 + 61$

$78 - 52$

$62 + 23$

37. $52 \text{ см} \square 5 \text{ дм } 2 \text{ см}$

$3 \text{ м } 7 \text{ дм} \square 37 \text{ дм}$

- $86 \text{ см} \square 6 \text{ дм } 8 \text{ см}$

$2 \text{ м } 5 \text{ дм} \square 52 \text{ см}$

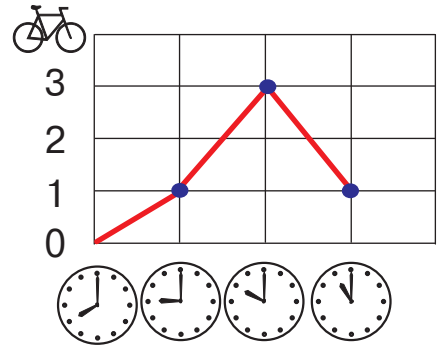
38. Знайди значення виразів. Простеж, як змінюються зменшувані та різниці, й зроби висновок.

$$90 - 10 \quad 80 - 10 \quad 70 - 10 \quad 60 - 10 \quad 50 - 10$$

39. Накресли відрізок, на 2 см коротший від даного.

40. У веломагазині за першу годину продали один велосипед, за другу годину — три велосипеди, за третю — один. Скільки велосипедів продали за три години?

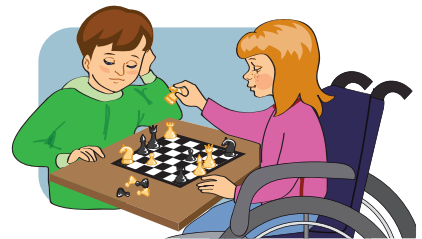
41. Від чисел 14, 16, 17, 20 відними такі числа, щоб у кожному випадку різниця дорівнювала 10.

42.

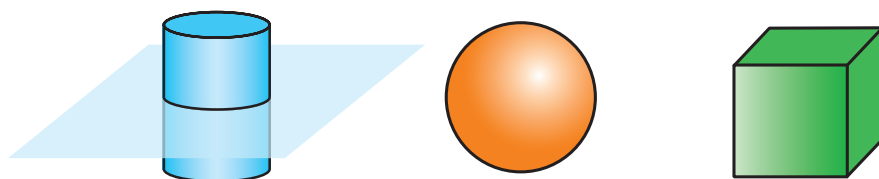
1.	$46 - 26$	$29 + 10$	$4 + 25$
	$95 - 21$	$38 + 50$	$68 - 7$
2.	$59 - 29$	$28 + 20$	$1 + 28$
	$86 - 32$	$49 + 40$	$68 - 6$

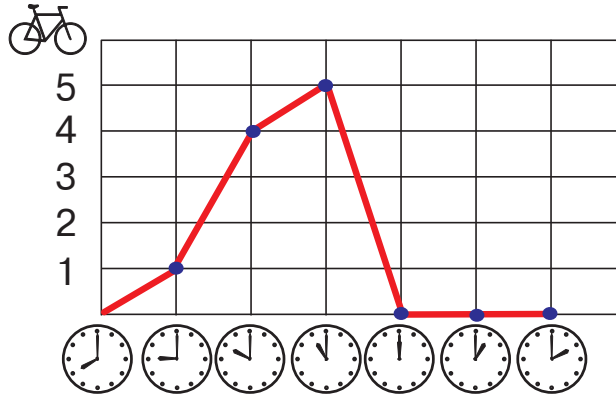
43. У шаховому турнірі брали участь 59 хлопчиків, а дівчаток — на 7 менше. Скільки дівчаток брали участь у турнірі?

44. Якщо циліндр розрізати, як показано на малюнку, то отримаємо два циліндри. Чи можна розрізати кулю так, щоб утворилося дві кулі? А куб? Обґрунтуй свою думку.

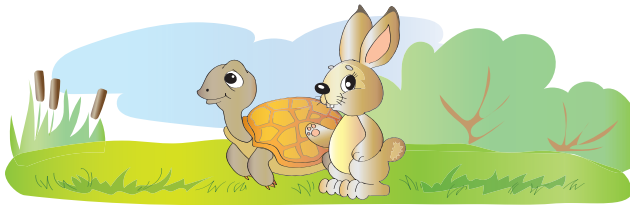

45. Розглянь графік. Скільки велосипедів продали за 6 годин?

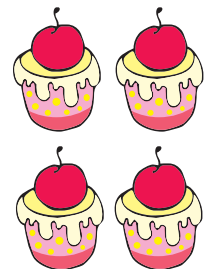

46. Доповни і розв'яжи задачу.

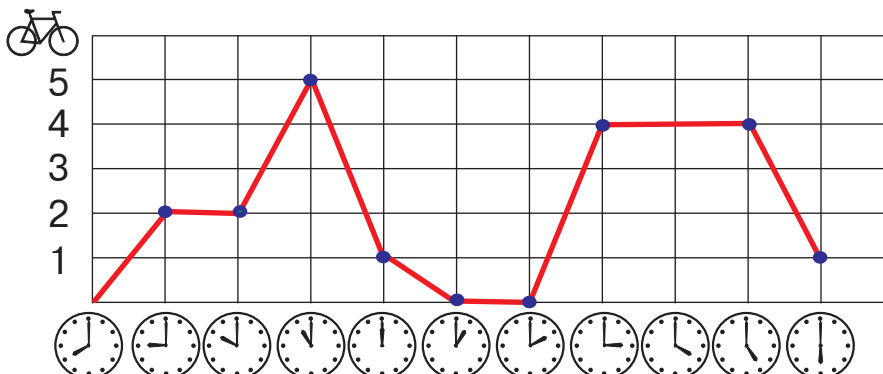
Заєць подолав шлях від узлісся до болота за 3 дні, а черепаці знадобилося на 14 днів . Скільки днів ішла до болота черепаха?

47. Павлик і Вероніка розділили 4 тістечка між собою, причому Павлик отримав менше тістечок, ніж Вероніка. Скільки тістечок отримала кожна дитина?

48. Розглянь графік. Скільки велосипедів продали за 10 годин?

ЗМІСТ

Властивості та відношення	4
Числа 1–10	17
Додавання та віднімання в межах 10	54
Числа 11–20	86
Числа 21–100. Додавання та віднімання чисел у межах 100 без переходу через розряд	100
Повторення та закріплення вивченого	113

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна

БЕДЕНКО Марко Васильович

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Головний редактор *Богдан Будний*

Редакторка *Ірина Чорненька-Левицька*

Художниця *Олеся Томків*

Обкладинка *Ростислава Крамара*

Художній редактор *Ростислав Крамар*

Технічна редакторка *Неля Домарецька*

Комп'ютерна верстка *Ольги Кравчук, Зоряни Сидор*

Підписано до друку _____. Формат 84×108/16. Папір офсетний.

Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 12,60.

Умовн. фарбо-відб. 50,40. Обл.-вид. арк. 4,45.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

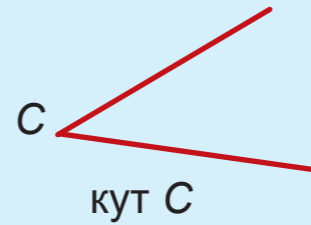
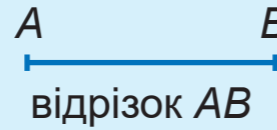
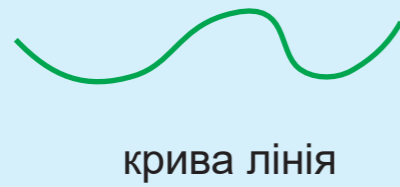
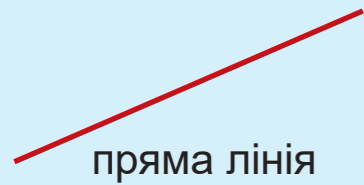
«Навчальна книга – Богдан», просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, Україна, 46002.

«Навчальна книга – Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

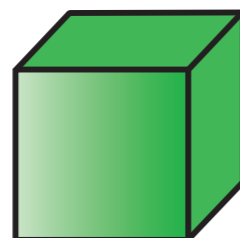
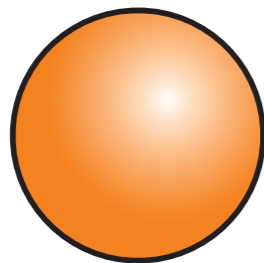
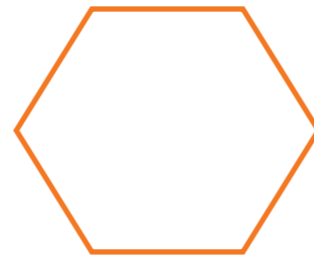
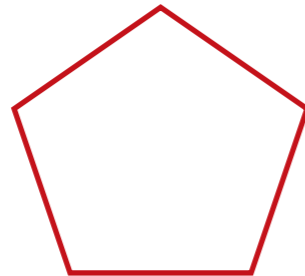
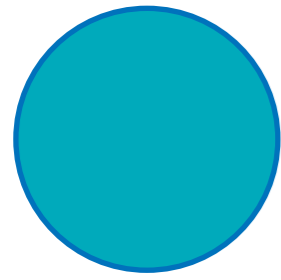
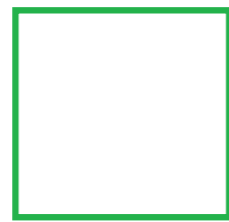
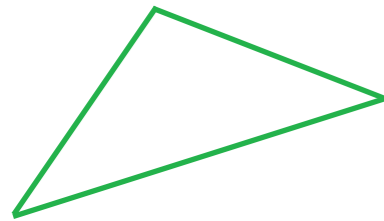
У випадку побажань та претензій звертатися:

т/ф (0352) 520 607 office@bohdan-books.com

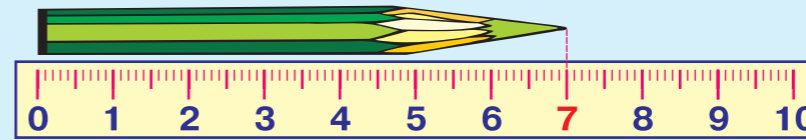
ЛІНІЇ

ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ І ТІЛА

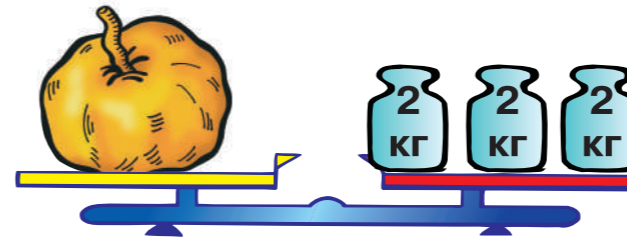
ОДИНИЦІ ДОВЖИНИ

1 дм = 10 см
1 м = 10 дм = 100 см

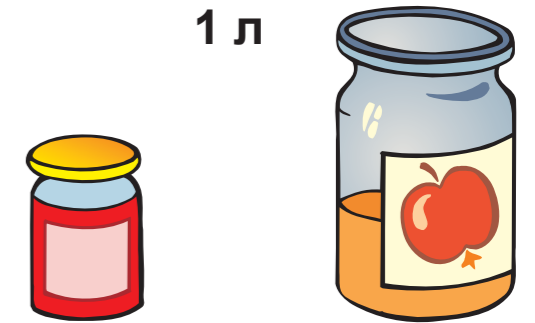
ОДИНИЦІ МАСИ

1 кг

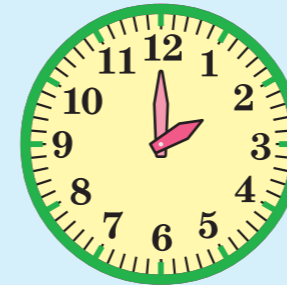

ОДИНИЦІ МІСТКОСТІ

1 л

ОДИНИЦІ ЧАСУ

1 год
1 тиждень = 7 діб

ОДИНИЦІ ВАРТОСТІ

1 гривня

1 грн = 100 коп.

19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38

18 39

17 40

16 41

15 42

14 43

13 44

12 45

11 46

10 47

9 48

8 49

7 50

6 51

5 52

4 53

3 54

2 55

1 56

**ТАБЛИЦЯ
ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

100 40

99 41

98 42

97 43

96 44

95 45

94 46

93 47

92 48

91 49

90 50

89 51

88 52

87 53

73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 54

72 ЧИСЛОВИЙ РЯД 55

71 70 69 68 67 66 65 64 63 62 61 60 59 58 57 56